Ч. 31 (14.863). Львів, пятниця 11. лютого 1938. Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. Рік LIX.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 223-41
Телефон Друкарні 229-28
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
„ Банку Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно (з книжкою) . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА" В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Совітський протест у справі Бутенка.

ТАСС повідомляє: У звязку зі загадковою справою шарже д' аффер СССР в Букарешті Бутенка, який пропав без вісти, московський уряд наказав свому посольству в Букарешті зложити енергійний протест у румунському міністерстві закордонних справ. Москва домагається негайного слідства і суворої кари для винуватців.

Новий німецький уряд.

Після недавньої реконструкції до німецького кабінету, крім канцлера Гітлера, належить 22 міністрів: пруський премієр і міністр летунства — полевий маршал Ґерінг, заступник канцлера — мін. Гес, голова тайної кабін. ради — мін. фон Нойрат, мін. закордонних справ — фон Ріббентроп, мін. пропаганди — д-р Ґеббельс, секретар тайної кабін. ради — мін. Ляммерс, шеф начального командування армії — ген. Кайтель, гол. вожд сухопутньої армії — фон Бравчіч, вожд маринарки — адмірал Редер, мін. внутрішніх справ — Фрік, міністр господарки — Функ, мін. скарбу — гр. Шверін фон Кросіґ, мін. справедливости — Ґіртнер, мін. виховання — Руст, мін. церковних справ — Керль, мін. праці — Зельдте, мін. пошт і телеграфів — Онезорґе, мін. сполуки — Горпмілер, мін. прохарчування і хліборобства — Даре, мін. Франк, мін. Шахт та мін. Майсснер, як шеф канцелярії держави.

9-ох міністрів творить „тайну кабінетну раду", якої предсідником є б. мін. закордонних справ Нойрат.

БУНТИ В ГАРНІЗОНАХ?

У пресі появилися непотверджені вістки, що невдоволення змінами у військовій верхівці довело до бунту у кількох військових гарнізонах, м. ін. в Аленштайні та в Штольці (Східна Прусія)

На домагання Англії японці забрали десант із Вейгавей.

Райтер довідується з міродатних джерел, що з початком цього тижня японська маринарка зробила десант у британській пристані Вейгавей (на північному побережжі шантунської провінції) та недалеко острова Ліюкунтао, що в літі є місцем постою британської фльоти.

Британська влада запротестувала, японці негайно забрали десант та зобовязалися не робити ніколи десантів у Вейгавей.

Британських інтересів у Вейгавей бережуть два кораблі; крім того вислано туди з Гонкову ще один кружляк.

Епільоґ конфлікту у справі югославянського конкордату.

Югославянський уряд проголосив амнестію для всіх покараних за участь у демонстраціях проти конкордату. Рівночасно найвища консисторія югославянської православної церкви зняла екскомуніку з міністрів та послів, що голосували за конкордатом.

СКИДАЮТЬ ВИНУ НА ХОРВРАТІВ.

Авас подає з Риму: У ватиканських колах з великою увагою слідкують за розвитком подій в Югославії. „Авеніре д'Італія" повідомляє з Білгороду, що уряд мусів занехати здійснення постанов конкордату з 25. липня 1935 р. Відповідальність за те скидає „Авеніре д'Італія" у першу чергу на становище хорватів. Цим способом дійшло до прецеденсу, який може мати поважні наслідки для розвитку католицизму в Югославії.

Повна перемога національних військ під Теруелем.

Велика офензива національних військ на відтинку Альфамбри покінчилася.

Національні війська відбили червоних, які на фронті широкому на 50 кл. натискали на сполуку між Сараґосою та Теруелем і зблизились були до неї подекуди навіть на 1.000 метрів. Після низки недавних перемог національні війська відсунули ворога від тої лінії на 20—40 км., усуваючи зовсім небезпеку для комунікації.

Цю перемогу осягнули національні війська не зважаючи на те, що на теруельському відтинку червоні зосередили найліпші частини.

Чи Ульстер прилучиться до ірляндської держави?

Висліди голосування у справі приєднання Ульстеру до ірляндської держави ще не відомі, щойно нині рано почали обраховувати голоси. Загально припускають, що більшість голосів є проти обєднання.

Нові кредити на французьку маринарку і летунство.

Французькі міністерства маринарки й летунства опрацьовують плян дозброєння, на основі яких мін. Даладіє зажадав від парляменту кількадесять міліонів додаткових кредитів; для самої маринарки передбачено, як твердять кредити 10 міліонів, розложених на 6 літ.

Даладіє ствердив у заяві, що дотепер він не подав ніяких цифер щодо висоти нових кредитів для маринарки і летунства.

Ген. Желіґовський і Митроп. Шептицький.

Львів, 10. лютого 1938.

На соймовому терені недавніх днів дві особи стали предметом загальної уваги — два понадсімдесятьлітні ровесники з віддалених далеко від себе двох кінців сучасної польської держави, люди, що репрезентують два віроісповідання, два народи, дві культури, два ріжні звання і два ріжні світогляди. Подібні вони хіба у тому, що оба стоять високо понад сірою буденщиною і що оба у свому громадянстві і на сторінках історії свого народу мають вже своє незатерте питоме імя. Виховались оба серед зовсім відмінних середовищ, хоч на основному підложі тої самої польської культури і традиції, перейшли інакший життєвий шлях, щоб виконувати відмінне завдання у двох історичних осередках колишніх двох самостійних держав, що вже і в давнині і тепер найшлись у межах польської держави. Тими особами — генерал Лукіян Желіґовський і митрополит Андрей Шептицький, осередками їхньої діяльности — Вильно, колись столиця литовсько-руської держави і Львів, колись столиця останньої незалежної галицько-володимирської держави.

Очевидно, є між ними і великі ріжниці, не тільки у тому, що перший більшу частину свого життя перебув у військовому однострою та другий у скромній чорній монашій рясі, але головно у засязі їх діяльности у значінні та питомій вазі для своїх осередків і свого народу. Засяг діяльности ген. Желіґовського скромний — Вильно і Виленщина та тамошнє польське громадянство, круг праці митрополита Шептицького куди більший, ширший і глибший, обхоплює не лише сх. воєвідства як терен його безпосередньої церковно-релігійної діяльности але у ділянці культури і мистецтва та загальної духової організації українських національних сил чи пак духової національної єдности — всі землі, де живуть українці. І оба мужі великої особистої громадянської відваги, втішались заслужено небуденною пошаною та авторитетом у своїх і повагою у чужих.

Здавалось би, що людська злоба, хоч як вона часто нікчемна, омине тих обох заслужених для сучасности й історії мужів, що з огляду на свій вік дивляться вже у засвіти. А проте сталося інакше і то на терені найменш відповідному до вияву такої злоби. Зрозумілою булаб демонстрація чи напасть невідповідальної вуличної юрби, підбехтаної і кермованої скритими режисерами демагогами, що для власної користи або для хвилевих успіхів свого гуртка допускаються некультурних випадів.

Парляментарна арена у ріжних державах бачила неодно, що йшло у розріз з куртуазійною товариською чемністю, а то й із основними поняттями культури. Були такі випадки, хоч вправді дуже виїмкові, навіть в найбільш дисциплінованому англійському парляменті з осе-

Ч. 31 (14.863). Львів, пятниця 11. лютого 1938. Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LIX.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
" Банку Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно (з книжкою) . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА" В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Совітський протест у справі Бутенка.

ТАСС повідомляє: У звязку зі загадковою справою шарже д' аффер СССР в Букарешті Бутенка, який пропав без вісти, московський уряд наказав свому посольству в Букарешті зложити енергійний протест у румунському міністерстві закордонних справ. Москва домагається негайного слідства і суворої кари для винуватців.

Новий німецький уряд.

Після недавньої реконструкції до німецького кабінету, крім канцлера Гітлера, належить 22 міністрів: пруський премієр і міністр летунства — полевий маршал Герінг, заступник канцлера — мін. Гес, голова тайної кабін. ради — мін. фон Нойрат, мін. закордонних справ — фон Ріббентроп, мін. пропаґанди — д-р Геббельс, секретар тайної кабін. ради — мін. Ляммерс, шеф начального командування армії — ген. Кайтель, гол. вожд сухопутньої армії — фон Бравчіч, вожд маринарки — адмірал Редер, мін. внутрішніх справ — Фрік, міністр господарки — Функ, мін. скарбу — гр. Шверін фон Кросіґ, мін. справедливости — Гіртнер, мін. виховання — Руст, мін. церковних справ — Керль, мін. праці — Зельдте, мін. пошт і телеґрафів — Онезорґе, мін. сполуки — Горпмілер, мін. прохарчування і хліборобства — Даре, мін. Франк, мін. Шахт та мін. Майсснер, як шеф канцелярії держави.

9-ох міністрів творить „тайну кабінетну раду", якої предсідником є б. мін. закордонних справ Нойрат.

БУНТИ В ҐАРНІЗОНАХ?

У пресі появилися непотверджені вістки, що невдоволення змінами у військовій верхівці довело до бунту у кількох військових ґарнізонах, м. ін. в Аленштайні та в Штольці (Східня Прусія)

На домагання Анґлії японці забрали десант із Вейгавей.

Райтер довідується з міродатних джерел, що з початком цього тижня японська маринарка зробила десант у британській пристані Вейгавей (на північному побережжі шантунської провінції) та недалеко острова Ліюкунтао, що в літі є місцем постою британської фльоти.

Британійська влада запротестувала, японці негайно забрали десант та зобовязалися не робити ніколи десантів у Вейгавей.

Британійських інтересів у Вейгавей бережуть два кораблі; крім того вислано туди з Гонкону ще один кружляк.

Епільог конфлікту у справі югославянського конкордату.

Югославянський уряд проголосив амнестію для всіх покараних за участь у демонстраціях проти конкордату. Рівночасно найвища консисторія югославянської православної церкви зняла екскомуніку з міністрів та послів, що голосували за конкордатом.

СКИДАЮТЬ ВИНУ НА ХОРВАТІВ.

Авас подає з Риму: У ватиканських колах з великою увагою слідкують за розвитком подій в Югославії „Авеніре д' Італія" повідомляє з Білгороду, що уряд мусів занехати здійснення постанов конкордату з 25. липня 1935. р. Відповідальність за те скидає „Авеніре д' Італія" у першу чергу на становище хорватів. Цим способом дійшло до прецеденсу, який може мати поважні наслідки для розвитку католицизму в Югославії.

Повна перемога національних військ під Теруелем.

Велика офензива національних військ на відтинку Альфамбри покінчилася.

Національні війська відбили червоних, які на фронті широкому на 50 кл. натискали на сполуку між Сараґосою та Теруелем і зблизились були до неї подекуди навіть на 1,000 метрів. Після низки недавних перемог національні війська відсунули ворога від тої лінії на 20—40 км., усуваючи зовсім небезпеку для комунікації.

Цю перемогу осягнули національні війська не зважаючи на те, що на теруельському відтинку червоні зосередили найліпші частини.

Чи Ульстер прилучиться до ірляндської держави?

Вислід голосування у справі приєднання Ульстеру до ірляндської держави ще не відомі: щойно нині рано почали обраховувати голоси. Загально припускають, що більшість голосів є проти обєднання.

Нові кредити на французьку маринарку і летунство.

Французькі міністерства маринарки й летунства опрацьовують плян дозброєння, на основі яких мін. Даладіє зажадав від парляменту кількадесять мільйонів додаткових кредитів; для самої маринарки передбачено, як твердять дневники 10 міліярдів розложених на 6 літ.

Даладіє ствердив у заяві, що дотепер він не подав ніяких цифер щодо висоти нових кредитів для маринарки і летунства.

Ґен. Желіґовський і Митроп. Шептицький.

Львів, 10. лютого 1938.

На соймовому терені недавніх днів дві особи стали предметом загальної уваги — два понадсімдесятьлітні ровесники з віддалених далеко від себе двох кінців сучасної польської держави, люди, що репрезентують два віроісповідання, два народи, дві культури, два ріжні звання і два ріжні світогляди. Подібні вони хіба у тому, що оба стоять високо понад сірою буденщиною і що оба у свому громадянстві і на сторінках історії свого народу мають вже своє незатерте питоме імя. Виховались оба серед зовсім відмінних середовищ, хоч на основному підложі тої самої польської культури і традиції, перейшли інакший життєвий шлях, щоб виконувати відмінне завдання у двох історичних осередках колишніх двох самостійних держав, що вже і в давнині і тепер найшлись у межах польської держави. Тими особами — ґенерал Лукіян Желіґовський і митрополит Андрей Шептицький, осередками їхньої діяльности — Вильно, колись столиця литовсько-руської держави і Львів, колись столиця останньої незалежної галицько-володимирської держави.

Очевидно, є між ними і великі ріжниці, не тільки у тому, що перший більшу частину свого життя перебув у військовому однострою та другий у скромній чорній монашій рясі, але головно у засязі їх діяльности у значінні та питомій вазі для своїх осередків і свого народу. Засяг діяльности ґен. Желіґовського скромний — Вильно і Виленщина та тамошнє польське громадянство, круг праці митрополита Шептицького куди більший, ширший і глибший, обхоплює не лише сх. воєвідства як терен його безпосередньої церковно-релігійної діяльности але у ділянці культури і мистецтва та загальної духової орґанізації українських національних сил чи пак духової національної єдности — всі землі, де живуть українці. І оба мужі великої особистої громадянської відваги, втішались заслужено небуденною пошаною та авторитетом у своїх і повагою у чужих.

Здавалось би, що людська злоба, хоч як вона часто нікчемна, омине тих обох заслужених для сучасности й історії мужів, що з огляду на свій вік диелються вже у засвіти. А проте сталося інакше і то на терені найменш відповідному до вияву такої злоби. Зрозумілою булаб демонстрація чи напасть невідповідальної вуличної юрби, підбехтаної і кермованої скритими режисерами демаґоґами, що для власної користи або для хвилевих успіхів свого гуртка допускаються некультурних випадів.

Парляментарна арена у ріжних державах бачила неодно, що йшло у розріз з куртуазійною товариською чемністю, а то й із основними поняттями культури. Були такі випадки, хоч вправді дуже виїмкові, навіть в найбільш джентельменському англійському парляменті з осея-

Ч. 31 (14.863). Львів, пятниця 11. лютого 1938. Oplata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LIX.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телеґр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
" Банку Чеських Леґіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно (з книжкою) . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . 15.00 "
Піврічно . . . . . 30.00 "
Річно . . . . . . 60.00 "
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА" В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Совітський протест у справі Бутенка.

ТАСС повідомляє: У звязку зі загадковою справою шарже д' аффер СССР в Букарешті Бутенка, який пропав без вісти, московський уряд наказав свому посольству в Букарешті зложити енерґійний протест у румунському міністерстві закордонних справ. Москва домагається негайного слідства і суворої кари для винуватців.

Новий німецький уряд.

Після недавньої реконструкції до німецького кабінету, крім канцлера Гітлера, належить 22 міністрів: пруський премієр і міністр летунства — полевий маршал Ґерінґ, заступник канцлера — мін. Гес, голова тайної кабін. ради — мін. фон Нойрат, мін. закордонних справ — фон Ріббентроп, мін. пропаґанди — д-р Ґеббельс, секретар тайної кабін. ради — мін. Ляммерс, шеф начального командування армії — ген. Кайтель, гол. вожд сухопутньої армії — фон Бравчіч, вожд маринарки — адмірал Редер, мін. внутрішніх справ — Фрік, міністр господарки — Функ, мін. скарбу — гр. Шверін фон Кросіґ, мін. справедливости — Ґіртнер, мін. виховання — Руст, мін. церковних справ — Керль, мін. праці — Зельдте, мін. пошт і телеграфів — Онезорґе, мін. сполуки — Горпміллер, мін. прохарчування і хліборобства — Даре, мін. Франк, мін. Шахт та мін. Майсснер, як шеф канцелярії держави.

9-ох міністрів творить „тайну кабінетну раду", якої предсідником є б. мін. закордонних справ Нойрат.

БУНТИ В ҐАРНІЗОНАХ?

У пресі появилися непотверджені вістки, що невдоволення змінами у військовій верхівці довело до бунту у кількох військових ґарнізонах, м. ін. в Аленштайні та в Штольці (Східна Прусія)

На домагання Англії японці забрали десант із Вейгавей.

Райтер довідується з міродатних джерел, що з початком цього тижня японська маринарка зробила десант у британській пристані Вейгавей (на північному побережжі шантунської провінції) та недалеко острова Ліюкунтао, що в літі є місцем постою британської фльоти.

Британська влада запротестувала, японці негайно забрали десант та зобовязалися не робити ніколи десантів у Вейгавей.

Британських інтересів у Вейгавей бережуть два кораблі; крім того вислано туди з Гонкону ще один кружляк.

Епільоґ конфлікту у справі юґославянського конкордату.

Юґославянський уряд проголосив амнестію для всіх покараних за участь у демонстраціях проти конкордату. Рівночасно найвища консисторія юґославянської православної церкви зняла екскомуніку з міністрів та послів, що голосували за конкордатом.

СКИДАЮТЬ ВИНУ НА ХОРВРАТІВ.

Авас подає з Риму: У ватиканських колах з великою увагою слідкують за розвитком подій в Юґославії „Авеніре д' Італія" повідомляє з Білгороду, що уряд мусів занехати здійснення постанов конкордату з 25. липня 1935. р. Відповідальність за те скидає „Авеніре д' Італія" у першу чергу на становище хорватів. Цим способом дійшло до прецеденсу, який може мати поважні наслідки для розвитку католицизму в Юґославії.

Повна перемога національних військ під Теруелем.

Велика офензива національних військ на відтинку Альфамбри покінчилася.

Національні війська відбили червоних, які на фронті широкому на 50 кл. натискали на сполуку між Сараґосою та Теруелем і зблизились були до неї подекуди навіть на 1.000 метрів. Після низки недавних перемог національні війська відсунули ворога від тої лінії на 20—40 км., усуваючи зовсім небезпеку для комунікації.

Цю перемогу осягнули національні війська не зважаючи на те, що на теруельському відтинку червоні зосередили найліпші частини.

Чи Ульстер прилучиться до ірляндської держави?

Вислiди голосування у справі приєднання Ульстеру до ірляндської держави ще не відомі; щойно нині рано почали обраховувати голоси. Загально припускають, що більшість голосів є проти обєднання.

Нові кредити на французьку маринарку і летунство.

Французькі міністерства маринарки й летунства опрацьовують плян дозброєння, на основі яких мін. Далядіє зажадав від парляменту кількадесять мілійонів додаткових кредитів; для самої маринарки передбачено, як твердять, видатки 10 мілійонів розложених на 6 літ.

Далядіє ствердив у заяві, що дотепер він не подав ніяких цифер щодо висоти нових кредитів для маринарки і летунства.

Йорданська щедрівка має бути доходом для Рідної Школи, Львів, Сикстуська 46.

Ґен. Желіґовський і Митроп. Шептицький.

Львів, 10. лютого 1938.

На соймовому терені недавніх днів дві особи стали предметом загальної уваги — два понадсімдесятьлітні ровесники з віддалених далеко від себе двох кінців сучасної польської держави, люди, що репрезентують два віроісповідання, два народи, дві культури, два ріжні звання і два ріжні світогляди. Подібні вони хіба у тому, що оба стоять високо понад сірою буденщиною і що оба у свому громадянстві і на сторінках історії свого народу мають вже своє незатерте питоме імя. Виховались оба серед зовсім відмінних середовищ, хоч на основному підложі тої самої польської культури і традиції, перейшли інакший життєвий шлях, щоб виконувати відмінне завдання у двох історичних осередках колишніх двох самостійних держав, що вже і в давнині і тепер найшлись у межах польської держави. Тими особами — ґенерал Лукіян Желіґовський і митрополит Андрей Шептицький, осередками їхньої діяльности — Вильно, колись столиця литовсько-руської держави і Львів, колись столиця останньої незалежної галицько-володимирської держави.

Очевидно, є між ними і великі ріжниці, не тільки у тому, що перший більшу частину свого життя перебув у військовому однострою та другий у скромній чорній монашій рясі, але головно у засязі їх діяльности у значінні та питомій вазі для своїх осередків і свого народу. Засяг діяльности ген. Желіґовського скромний — Вильно і Виленщина та тамошнє польське громадянство, круг праці митрополита Шептицького куди більший, ширший і глибший, обхоплює не лише сх. воєвідства як терен його безпосередньої церковно-релігійної діяльности але у ділянці культури і мистецтва та загальної духової орґанізації українських національних сил чи пак духової національної єдности — всі землі, де живуть українці. І оба мужі великої особистої громадянської відваги, втішались заслужено небуденною пошаною та авторитетом у своїх і повагою у чужих.

Здавалось би, що людська злоба, хоч як вона часто нікчемна, омине тих обох заслужених для сучасности й історії мужів, що з огляду на свій вік дивляться вже у засвіти. А проте сталося інакше і то на терені найменш відповідному до вияву такої злоби. Зрозумілою булаб демонстрація чи напасть невідповідальної вуличної юрби, підбехтаної і кермованої скритими режисерами демаґоґами, що для власної користи або для хвилевих успіхів свого гуртка допускаються некультурних випадів.

Парляментарна арена у ріжних державах бачила неодно, що йшло у розріз з куртуазійною товариською чемністю, а то й із основними поняттями культури. Були такі випадки, хоч вправді дуже виїмкові, навіть в найбільш джентельменському англійському парляменті з осередньо...

евними традицією віковими звичаями. Польський парлямент тих традицій цілком не має і якщоб не незвичайно загострений регулямін нарад, мабуть часто-густо нагадував би він річне вище зборище, а не парлямент. А всеж і тут назагал зберігали у виступах можливі граничні пристойности, зокрема супроти авторитетних осіб, що не були членами парлямемту і самі особисто не могли себе боронити. І тут основна різниця між положенням посла ген. Желіговського і митроп. Шептицького, що не є послом.

І ще одно. Виступ частини польських послів проти ген. Желіговського в демонстраційній постанові висловити йому недовіря, як голові соймової військової комісії, мав своє джерело в його діяльности як посла на парляментарній арені. Сталося це за його промову на пленумі сойму в часі генеральної дискусії над буджетовим прелімінарем 2. грудня м. р. У цій промові ген. Желіговський заявив, що підпорядкування премієра уряду генеральному інспекторові збройних сил — до якого зрештою ген. Желіговський має повну пошану — у часі мира не є передбачене обовязуючою квітневою конституцією і що тому обіжника премієра Складковського в цій справі не можна вважати конституційним актом.

Інцидент — як відомо — полагодив на засіданні сойму 1. п. м. маршал Цар заявою, що він як голова сойму стоїть на становищі незалежности послів за їх виступи на соймовій трибуні. Про це позитивно рішає конституція, яка постановляє, що посол за свою промову у соймі відповідає тільки перед соймом і колиб таку справу витягнув хтось на іншому, не соймовому терені, то це стрінулось би з найбільш рішучою реакцією з його сторони. Справу полагодили внутрі, між соймовими стінами, приняттям до відома резиґнації ген. Желіговського і його симпатиків з членства соймової військової комісії. Отже тут була виключно політична демонстрація за суто політичний виступ на соймовій арені і в межах соймового регуляміну. Ніяких особистих напастей, а тим більше чорних інсинуацій під його адресою за його громадянську діяльність не відважився кинути на нього ніхто з його особистих противників. Ген. Желіговського як людини не обкидали тоді грязюкою.

Інакше поступив д-р Бронислав Войцеховський, посол з виборчої округи Стрий-Жидачів-Бібрка, колишній леґіоновий старшина й один з асів польської східно-галицької політики та найметкіших діячів знаного вже у нас добре Секретаріяту Порозуміння Польських Суспільних Організацій. Безпосередньою політичною метою виступу пос. Войцеховського, що у своїх напастях та інсинуаціях під адресою митроп. Шептицького перейшов усе, що досі писано у найскрайнішій вшехпольській пресі, був намір суґерувати владі, що треба віддати греко-католицьку Церкву в Польщі під невідклични володіння держави. Цьому, очевидно, не на руку конкордат з 1925 р., який і так нерівномірно трактує два віроісповідання та право їх експансії і тому рад би його виповісти, або змінити так, щоб греко-катол. Церква втратила в Польщі і так сильно обмежену свою самостійність та стала знаряддям в руках державної політичної адміністрації. Дальші етапи для нас були б уже відомі.

Наклепи й інсинуації супроти особи та діяльности митроп. Шептицького кожному незасліпленому самі впадали в очі, навіть тим, що страшенно мало визнаються в історичних і сучасних польсько-українських відносинах. А йшло тут чейже про особу, що у теперішній історії цілої католицької Церкви має вже не від нині своє велике імя і про високого католицького єрарха, що як царський вязень роками терпів за справи католицької Церкви. Це й окружило його німбом, що його вилнають навіть православні, тільки не католики того типу, як пос. Войцеховський. І з уст православного посла Скрипника з Волині впали слова оборони особи й авторитету митроп. Шептицького. Одноцушно і завзято мовчали тільки польські посли, що так радо жирують свій католицизм. Мовчали теж і представники уряду.

Чи ця мовчанка була виявом апробати чи може — свідомости, що сталася неприємна історія, якою не личить хвалитися?! Чи може дійсно були поляки, які почували себе незручно, коли слухали тих нахабних слів посла?! Чи може всі вони раділи в душі й подивляли „відвагу" того діяча?!

Особистої напасти, а тим менше клевет і інсинуацій, на ген. Желіговського не було і ніхто й не поважився би в соймі говорити проти нього у формі й у змісті, як це зробив пос. Войцеховський супроти особи, що серед українців в Польщі без огляду на віроісповідання стоїть своїм значінням і авторитетом на самих вершинах.

І в цьому найбільша різниця між положенням ген. Люціяна Желіговського і митрополита Андрея Шептицького, різниця, про яку згадають і майбутні історики сучасної доби Польщі.

Д-р Степан Баран.

✝

Дня 13. лютого 1938 в 14-ті роковини смерти

бл. п. ОЛЬГИ БАСАРАБ

відправиться в год. 12 вполудне в Соборі св. Юра ЗАУПОКІЙНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ З ПАНАХИДОЮ,

на яке запрошує Рідня.

РУМУНСЬКО-СОВІТСЬКІ ВЗАЄМИНИ.

(Від нашого кореспондента)

Букарешт, у лютім 1938.

Майже два десятиліття тягнулася провізорія у цих міждержавних зносинах.

Румунські уряди не навязували ніяких зносин із новопосталим СССР., бо він не визнавав „окупації Басарабії". Єдина стичність дністровних сусідів полягала в тому, що обабіч велися лише переговори поліційного характеру. Звичайно йшла мова про перестрілки граничерів, видачу утікачів із України та комуністичних агентів із Басарабії, унормовання риболовлі на Дністровім лимані.

В ту пору, не зважувалися Совіти рішитися на якусь військову інтервенцію (хоч заповідкували її в себе дома), бо на це не дозволяло їх внутрішне становище та постійні тертя на Далекому Сході. Всеж Комінтерн не зрікся обіцяної „охорони молдавських товаришів із чужої окупації". Такими крикливими гаслами орудували не тільки спікери тираспільської радіостанції, але й діяльні провідні члени компартії. Одначе румунський уряд не реаґував на такі визови, бо знав, що саме басарабське населення вже раз відчуло московські таранни, а втікачі з України стали щоденною пригадкою того „раю". Аби випередити зріст комуністичної агітки та розкладову акцію по промислових осередках, залізничних фабриках та пристанях, румунський уряд затримав постійний стан облоги. Такий тимчасовий стан взаємного невизнання, впритім завзятого поборювання тягнувся майже 20 років. Аж під впливом нового укладу міжнародних сил, а саме франко-совітського зближення, якиЙ викликала перемога нац. соціялізму в Німеччині, успішної італійської кольоніяльної війни в Абісинії, японської експансії в північно-східньому Китаю та мадярського ревізіонізму змінив мін. Тітулеску первісні напрямні румунської закордонної політики супроти Совітів. Цю зміну оправдав мін. Тітулеску тим, що СССР. визнав приналежність Басарабії до Румунії та припинить комуністичну агітацію в Румунії. Але без огляду на це — про що ми вже говорили в „Ділі" (ч. 215 з 1937 р.) та всякі святочні запевнення Літвінова, совітський уряд далі підтримував акцію „молдавських еміґрантів", які видають надалі в Москві офіціоз „Красная Бессарабія".

Гасло „проч руки румынских захватчиков от Бессарабии" чуємо не тільки в „молдавській" пресі, але і серед стін колгоспних управ, по театрах, ба навіть у залізниці.

А запевнення, що К. П. Р. (Комун. Партія Румунії) стримає свою офензиву — варта стільки, що й тепле Літвіновське слово. Це зайвий раз доказує ще останній процес комуністів, що закінчився цими днями перед військовим судом у Кишеневі. Крім вище згаданого „правного визнання та стримання комуністичної „пропаганди" були ще інші причини, зверхнього характеру, які вможливили заключення румунсько-совітського договору. Тут треба згадати вплинов „лічної Франції" та Чехословаччини, що заскочили свою румунську малоантантську союзницю самочинно заключеним військовим договором із Москвою.

І так повстав „мир на Дністрі" — коли чигло присмирена та напоказ миролюбна Москва стала членом Ліґи Націй. Ця подія захоплювала всіх заморських демократів, почавши від ліберал до царистів. А тодішні урядові збирали, що так вміло вели „мещанину політику" ...

буковинських та басарбських українців, були правоохоронні змінити улюблене поняття „рутен большевік" на „рутен іредентіст". Якось болюче мовне є те, що від коли засів совітський полпред у Букарешті, становище українців погіршилось...

Почалися медові місяці світлої приязні. Символом став міст на Дністрі, де і тепер ... ються два порожні вагони. Тягина—Тирасп... Доброзичливість урядових кол осліпила ... ску до нових рекламових виступів.

На міжнародній летунський мітинг, який ... бувся перед трьома роками в Букарешті ... летіли совітські повітряні велитні, що ... вали з легкопадів семітські летунки А. ... Одержавши дебіт для „Журнал де Моску", ... вестій" та „Ілюстрованої Росії" змінив ... пресову політику: заводячи окремі видання „для Румунії"... Нецікава й дорога совітська преса, правда, вилежувала по кіосках, — ... потім щезала. Її або поширювали члени ... партії або падали по вулицях румунські ... денти.

Аби зблизити собі румунську публічну ... нію, що й досі із відразою ставиться до всього, що „рус", полпред Островський задумав ... нути румунський скарб, перевезений ... війни до Москви. Але зворот жіночих ... колишніх румунських дипльоматів ... зовсім протилежне враження.

Підприємчивість посла Островського ... скінчилася на цьому розчаруванні. Він запроектував великі товариські подорожі, ... зорганізувати ледве засноване товариство „Приятелів СССР..." Одначе вражіковані ... були не для всіх. Далі посол добився ... серед старих панен, що мають ... в добродійному т-ві „Приятелі Миру" ... дешевими обіцянками та компліментами ... равсь дебіт для совітських фільм у Румунії. Маючи повну підтримку Франції, Чехословаччини та мін. Тітулеска задумали „руси" ... будувати в Букарешті „совітську палату" ... сню, в затишній дільниці румунських ... вибрано місце для тої будови. Вже ... її підстави та замовлено мармур із ... Ця репрезентативна „палата народів СССР" має гостити цікавих членів румунської ... ної верстви (аби вони наочно переконалися про велич східної республики") та ... троянським конем, де засіла ... сов. представництва.

Рідня це велика й ріжнобарвна. ... хочби жінку посла — товаришку д-р Островську. Її звязки з нелікарськими ... тиментальні подвиги наробили ... її зараз відкликали. Не краще ... ник Глікман; він теж залишив ... про вдачу совітських дипльоматів.

Ця мирна сієста в букарештенськім ... стві не тяглася довго. Протиіталійські ... Тітулеска в Женеві та вплив ... Літвінова (він уже заповів свій ... решту аби підписати військовий договір) ... скорили димісію Тітулеска. Його наслідник Антонеску мав очевидне завдання ... розгін наміченої совітофільської політики. Переходова політика Антонеска ... ки користи, що вплив совітофільських ... вих кол значно ослаб. Новорічна ... зміна та іменування відомого ... діяча І. Міческа на мін. закорд. справ ... прохолодила зносини із Совітами.

Першою жертвою впав посол Островський. Не знати, чи його відкликали ... модною „державною чисткою" в Совітах ... сам п. Островський за останній час ... дрував до Москви і вертався ... Кажуть, що він має бути ... Сталіна.

Інше, більш правдоподібне, ... їзду п. Островського це його ... належність. Він жид — і то ... А всі жиди, особливо гості, ... бажані. Не виключене, що ... бажані. Не виключене, що ... ських розпорядків, щоб спорити ... „людовий фронт" та зріст ...

перед т. зв. демократичних партій, запечатали долю п. Островського. Не знати, чи його виїзд вийде йому на добре, але можна припустити, що персональна зміна в полпредстві не принесе якоїсь видної користи румунській державі. Прощальні промови пп. Гоги та Островського характеристичні. Коли прем'єр Гога не висловив свого погляду щодо дальшого розвитку початої приязни із Совітами, то посол Островський віддеклямував казьонні фрази полпредського вишколу:

„Румунський уряд може цілком числити на підтримку совітського уряду, щоб утримати мир... Совітський уряд ревно притримується засади святочної поваги перед заключеними договорами та принципом невстрявати у внутрішні справи інших держав".

На кінці додав п. Островський.

„Совітська Росія (!) не оправдує ніякого нападу і вважає, що граничні знаки є заразом охоронними знаками миру".

Нас не вражає не красномовство дипльоматн, що почав свій урядовий стаж як агент Комінтерну в республиканській Еспанії. Його слова заперечить найближча дійсність.

Разом із відїздом першого совітського посла в Букарешті змінено склад персоналу посольства. Як довідуємося відкликано В. Радченка, а на його місце назначено москаля Кулієва. Далі прибув сюди новий „технік", мовляв — торговельний агент, Е. Гурвіч. Представником „Тасс"-у став Е. Бодров. Щоб не бракувало показового малороса, призначили Т. Бовтенка радником посольства.

Сумніваємося, чи ця зміна персоналу принесе із собою й зміну совітської тактики, бо сам „динамічний" Літвінов, в обороні своїх земляків підтримував у Женеві протирумунські меморіяли міжнародніх жидівських союзів і цим викликав нові застереження щодо словности совітських договорів. он.

—o—

З польської преси.

„Святоюрська гора мусить піти в тінь!..

Інакше й не могло бути. Наша відрухова реакція на виступ посла Войцеховського викликала вияви істеричної злости одної частини польської преси, що відома зі своєї „миротворчої" настанови до українців. Ясно, що перед веде тут наш випробуваний приятель краківський „ІКЦ", що в ч. 42. з 11. лютого у статті п. н. „Зі святоюрської гори знову кинули нам рукавицю" не перебирає в наклепах на нас та у шкуванні всього, що українське.

Автор статті — зі Львова — протиставить дві гори з числа сімох, на яких збудований Львів, на його думку два символи:

„Високий Замок з кіпцем, що його висипали поляки й русини, — це символ приязни й любови, яка оживляла два народи, що заселюють південно-східні землі Річипосполитої, звязані зі собою вузлами родинної крови і крови пролитої спільно в обороні Річипосполитої. Символ співжиття двох народів, що не має ніде зразка в історії. Символ добровільного збратання, згоди, мира, символ співпраці для спільного добра.

Друга — святоюрська гора — це символ усього, що у відношенні до Польщі й поляків підсичує ненависть, що розбиває усякими способами згоду, яка продовж віків була між двома народами — це сьогодні оселя владики греко-католицької Церкви й одночасно джерело тих всіх виступів і рухів, яких свідками ми були продовж 20-ти літ нашої незалежности на південно-східних землях."

Хоч з тієї святоюрської гори — як твердить автор — йшла завжди протипольська акція, яка почалася ще в часі Весни Народів, то все-ж

„боротьба з поляками розвивалася зразу слабо і не знаходила відгомону серед українських (руских) мас. Сіяння ненависти давало слабі висліди. Не було випрацьованої якслід методи акції, не було в ній стратегічн. чинників. Аж прийшов владика, що зумів надати тій боротьбі боєвий та військовий характер. Прийшов ренеґат, людина, що є не тільки знавцем теольогії, але має теж і військову освіту. Прийшов б. старшина австрійської армії, вихованець австрійських военних шкіл і зумів злочинній акції надати своєрідний характер."

І з того часу пішов наступ, що мав „на меті ослабити польський елемент у „Червенській Землі" — розказує автор статті — прийшли жахливі речі: українці крали польські душі, ліквідували польські каплиці, закладали „по польських селах експозитури воюючого українізму у виді читалень „Просвіти", хотіли втягнути польську людність в орбіту святоюрських впливів, а вкінці „почалася офензива на руський елемент, що до війни був у великій більшости, а не признавав нового політичного напрямку, що його репрезентували святоюрські панове".

„Ця атака дала жахливі висліди в часі світової війни. Ця акція дала вислід на згадку про який справді волос біліє. В часі світової війни в руки австрійських катів брат видавав брата, батько — сина. Понад 20.000 русинів, що не признавали української ідеольоґії, розстріляли, або повісили полеві суди у памятних роках 1914/15."

Так, нам справді біліє волос на згадку про те, що в памятному році 1915-ому гинули не „русини, які не визнавали української ідеольоґії", але таки українці від мадярських петель, що їх казав зашморгувати на шиях українських селян та інтеліґентів австрійський сотник-авдитор, **поляк Загурський**. Автор з ІКЦ якось про це забув, просто тому, що йому треба було представити справу так, що все те робили українці.

Розуміється, що у дальшій частині статті велике обвинувачення українців за 1918-ий рік. Та це вже відомі закиди, як і ті, що їх автор статті робить далі святоюрській горі: отже ще раз витягнув історію з комуністичним конґресом у забудуваннях св. Юра (слідство давно виказало, що св. Юр не мав з тим нічого спільного), ще раз твердить, що тільки на терені дієцезії митрополита Шептицького відбувалися саботажі УВО, а це все тому, що „святоюрська гора взяла під свої опікунчі крила давніх старшин галицької армії та переодягнула їх у ряси"

А. ЕНГЕЛЬ.

НЕСПОДІВАНКА.

Ледви Франц Роншторф висів із поспішного поїзду, побіг до телефонічного автомату на двірці. У Льондоні, звідки він вернувся, закінчив знаменитий інтерес і мусів своєму прокуристові дати негайні доручення у пильній справі. Та заки він дійшов до телефонічної будки його випередив якийсь широкоплечий молодець і замкнув двері від автомату перед самим його носом.

Франц відважився відхилити двері і спитати:

— Вибачте, пане, чи ви маєте довшу розмову. Бо я маю негайну справу.

— Ні, одно слово — відповів чемно молодець, у найкращому настрою, не замикаючи за собою дверей.

Франц здивувався. Адже той панок накручував число його телефону „А 19-2-83". Стояв і слухав:

— Прошу вас дуже, дорога Сибіль, не забудьте-ж, що нині ввечір зустрічаемося в годині шостій у цукорні. Чи вже знаете?... Чи тішуся? Я щасливий. А ви все ще самі? Не вернувся? Це рука призначення в нашу користь. До побачення, дорога Сибіль".

Франц стояв як задубілий, бо чув виразнісенько кожне слово. Молодець із широкими плечима, ввесь радісний виходить із широким жестом як переможець, кланяється Францові на знак, що відступає йому місце і відходить.

Франц дивиться за ним тупим зором. Не хоче навіть розмовляти телефонічно. Вибігає з двірця, бере таксівку і кричить адресу: „Вулиця Котта. 22. але прошу швидко

Навіть пробує впорядкувати свої безладні думки. Авто їде як навіжене. Отже Сибіля має знайомство з якимсь молодцем. Він не може в це повірити. Вона ж не проявляє найменших ознак невірности. Він знає, як вона на всі боки роздає гарбузи своїм звеличникам.. Тимчасом показується, що і вона не краща від інших?

Як це може бути, щоб вона закохалася у такому типі молодого пустого спортовця... Ні, це не дивне, коли вона має такого чоловіка, якому вже черево росте... Вона закохалася в тому молодому попросту тому, що він — молодший і не її чоловік!

II.

Франц стоїть перед дверима свого мешкання і дзвонить. Його жінка вибігає до передпокою йому назустріч. Вона кидається йому ніжно на шию.

— Така несподіванка, мій коханий! Ти вже вернувся, так скоро?

— Я хотів справді зробити тобі несподіванку — відповів, але так, наче б говорив сам до себе.

Входить до сальону і силкується показувати погідний настрій. „Я певний, що вона вміє це краще робити, ніж я..." думає про жінку.

— У Льондоні мені вдалося знаменито з моїми інтересами... віддавна я не мав такого успіху. Чи ти теж тішишся?

— Ще й як! — відповідає жінка з зовсім невинною міною.

Франц думає: „Вона тішиться на умовлену зустріч, а не моїми інтересами. Що її обходять мої інтереси?"

Він придивляється уважно її очам, вслухується в її голос і стежить за усміхом та кожним подихом. „Ех, як би так можна на мить відчитати думки за цим чолом!"

— А чи ти знаєш, дорогенька, що завдяки таким добрим інтересам я куплю тобі на уродини срібного лиса. Твоя давня мрія буде здійснена.

— Бо звичайно то ти завсіди забуваєш за мої уродини. Врештою то ще так далеко — за одинацять місяців. Ти щось нині дуже ніжний.

„Ти теж", хоче він відповісти.

— Так, ніжніший і чемніший, ніж звичайно. Чи на це теж вплинули твої добрі інтереси?

„Комедіянтка" — він думає в цій хвилині, а каже:

— Ні, це не інтереси.

І він починає розмову таку, як звичайно ведуть її у подружжі — про останні товариські сензації, про спортові новини. Сибіля із солодким усміхом повідомляє Франца, що вона на два тижні стрималася від солодощів і значно похуділа.

— Бачиш, тепер оце тобі ще лекше носити мене на руках — жартує і підбігає до фортепіяну.

А тепер заграю тобі твого улюбленого бостона за те, що ти такий приємний нині.

Він думає: „Вона не має чистої совісти. Через те вона прикидається такою ніжною..."

Слухає мельодії, яка нині звучить для нього як диссонанс. Непомітно глянув на годинник. „Як вона мусить терпіти! Кожна хвилина для неї вічність! Та яка вона дипльоматична: навіть не глянула на годинник. Ніколи я не думав би, що вона має так багато сили волі. Та який чоловік знає власну жінку".

Годинник вибив шосту. Франц думає: „У такій порі відбуваються в місті всі ті ніж-

✝

ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ

за

бл. п. **ІВАНА ГОЛЕЙКА**

емер. дир. окр. суду

у перші роковини смерти

відбудеться в неділю, дня 13. лютого ц. р. в год. 12-ій в Успенській церкві.

Дружина з дітьми.

— **Краєва хроніка.** В особовім поїзді, що затримався на двірці у Щирці, вмерла на удар серця умово недужа 35-літня Марта Мельник, яку родина везла до заведення у Кульпаркові.

— **Ніхто не хоче боронити Скверавського.** Відомого варшавського вбивника шофера, якого назвали „опирем Варшави", Владислава Скверавського, не хоче боронити ніякий адвокат, не вважаючи на заходи родини. Скверавському призначать мабуть оборонця з уряду.

— **Боротьба зі свиньми.** Великою язвою на Виленщині є свині, що пущені самопас, нищать придорожні дерева. У боротьбі з тією язвою дорогова комісія вирішила роздати дороговим службовикам чорну фарбу, що її не можна змити, якою вони значитимуть свині, що волочаться по дорогах. Так можна буде знайти власників свиней та потягнути їх до відповідальности.

— **Централя торговців опію в Польщі.** Митна сторожа зліквідувала ватагу пачкарів, які займаються доставою опію до ріжних европейських країв. На слід цієї ватаги попала віденська поліція, яка викрила в магазині віденського двірця 300 кг. опію. Посилка була означена як пшеничні отруби. Вступні допити виявили, що посилка опію надійшла з Марсей до Відня, звідкіля мали переслати її до Польщі. У Варшаві арештували одного китайця, який перед кількома днями приїхав з Парижа. Централя пачкарів опію на Польщу була в Мисьленицях. Дотепер арештували 8 осіб.

— **Поліцаї мусять бути чемні.** Головний комендант поліції ген. Кордіян-Заморський видав обіжник до всіх поліцаїв у справі їх поведінки в публичних місцях поза службою. Розпорядок підкреслює, що поліцаї повинні бути дуже чемні у прилюдних місцях. Якщо в поспіху поліцай штовхне когось на вулиці, повинен негайно перепросити прохожого. У трамваях поліцаї повинні зробити вільне місце старшим особам. На вулиці не повинні ходити під руки.

— **Боротьба зі знахорями.** Організації лікарів вислали до міністерства суспільної опіки і міністерства освіти проєкт новелі у справі вживання докторських титулів. Як відомо, перед 5 роками появився закон того змісту, що абсольвенти медицини дістають титул лікаря замість доктора. Титул доктора можуть осягнути лише ті лікарі, які напишуть відповідну наукову працю. Лікарі запевняють, що титул доктора медицини доконче потрібний на селі, щоб легше можна було боротись зі знахорями, яких є що раз то більше по селах.

— **50.000 людей на заслання.** Естонська преса пише, що совітський уряд виселив примусово з прикордонної смуги з Естонією 50.000 людей. Засланців вислали на Сибір і до Туркестану.

— **Турки не можуть вчитися католицької религії.** Турецький міністр освіти видав розпорядок зі забороною вчити синів турецьких громадян католицької релігії у школах, що їх ведуть чужинці в Туреччині.

— **16.000 кільометрів по морю.** В каліфорнійській пристані Сансаліто затримався на кілька тижнів Гарі Кльовз, який переплив сам один човном — довжини 10 м. — 16.000 кільометрів. По дорозі відважний моряк спинився на островах Самоа, на Гавайських островах і на архипелягу Кука.

— **Жиди в Німеччині.** В Берліні появився новий розпорядок, що торкається приїзду жидів до німецьких живців та кліматичних стацій. Жиди можуть зупинятися тільки в жидівських гостинницях, де жіноча арійська прислуга старша від 30 літ. Користуватися джерелами та лічничими заведеннями можуть жиди тільки між 1-ою і 3-ою годиною дня, тобто в обідовій порі. Крім того заборонили жидам входити, ба навіть бути близько від читальняних саль та заведень для сонішних та воздушних купілів.

— **Вмер грецький князь Микола.** У вівторок рано вмер в Атенах кн. Микола, батько княгині Кенту, тобто дружини англійського князя Кенту Юрія і дядько теперішнього грецького короля Юрія II. Був він — народився в 1872 р. — сином грецького короля Юрія I. і братом короля Константина I. Був жонатий з Оленою, дочкою російського великого князя Володимира. Мав три дочки, з яких одна замужна за кн. Павлом, теперішнім регентом Югославії, друга за князем Кенту.

— **Кириленко в неласці.** На засіданні Союзу совітських письменників України гостро заатакували українського письменника Кириленка. Як це видно зі статті у „Літературній Газеті", то офіціяльна критика признає, що твори Кириленка не тільки слабі під мистецьким оглядом, але й шкідливі політично.

— **„Вороги народу" на кожному місці.** Навіть у державному видавництві афішів у Москві викрили „ворогів народу". „Правда" пише, що та установа (Ізогіз) засмічена ворожими елементами і панує в ній злочинний брак політичної відповідальности. Ізогіз пропагував у плякатах фашизм, бо плякати посвячені фашизмові були мистецькі, а плякати посвячені червоній армії були виконані нехлюйно на лихому папері. Був такий випадок, що на афішах надрукували догори ногами грузинський текст, а портрет одного визначного провідника так відбили, що 33 тисячі портретів треба було викинути.

— **Німецької експедиції не пустили до Гімалаїв.** Уряд Кашміру не дав німецькій експедиції дозволу на виїзд в Гімалаї. Це пояснюють тим, що кашмірська влада дає тільки один такий дозвіл на рік, а цього року вже використала цей дозвіл американська експедиція на Каракорум. Німецька експедиція дістала натомість дозвіл від уряду Індії на переїзд через долину Какан та на заложення табору по індуському боці Гімаляїв.

— **Смерть китайцям — приятелям Японії.** У французькій концесії у Шангаю знайшли відрізану голову видавця нового китайського щоденника „Теуеі Квампас". Біля голови лежала чвертка паперу, на якій члени невідомого у Шангаю товариства „Справедливість" погрожують смертю всім видавцям і журналістам, що працюють у китайських часописах, за прихильну настанову до Японії.

—o—

Останні вісти.

ЩО ДІЄТЬСЯ В НІМЕЧЧИНІ?

Львівська вечірня преса подає у власних телеграмах з Відня та Берліна вістки про неспокій у німецькій армії у звязку з останніми змінами, що їх перевів Гітлер на найвищих становищах. Є чутки, що у штабі Райхсвери викрили т. зв. „російську групу", на чолі якої стояв ген. Фріч, і яка змагала до того, щоб відновити договір у Рапалльо та сперти німецьку военну продукцію на російських сирівцях. Совітсько-німецький військовий союз мав запевнити Німеччині супрематію в Европі, а Совітам забезпечити запілля в часі їх розгривки з Японією.

Ці самі часописи подають чутку про те, що з Німеччини втік колишній наслідник престолу, кронпрінц Фридрих Вільгельм, що досі мав марку прихильника націонал-соціялізму. Кронпрінц утік без пашпорту до Австрії, а звідти пустився в дальшу подорож до Італії.

Згідно з тими вістками, до Австрії втікло коло 20 вищих німецьких військових, між ними 5 генералів та кільканацять полковників. У Відні між німецькими генералами, що належали до найближчих співробітників Гітлера, находиться ген. Крісс. Кількох німецьких генералів утікло до Швайцарії.

Є непровірені вістки про бунти гарнізонів у місцевостях Алленштайн і Штольц (недалеко польського кордону), про розстріл 15-ти генералів та про арештування цілого ряду вищих старшин.

Всі вістки, які подає львівська вечірня преса зводяться до того, що це був монархістичний заговір, що кронпрінца мали проголосити цісарем Німеччини, а його генерали, що були за військовою співпрацею з Совітами, мали йому допомогти опанувати ситуацію.

Треба додати, що у всіх тих вістках багато суперечностей, які не дають змоги зясувати собі докладно того, що в Німеччині сталося чи що ще й тепер діється. Може вияснять це найближчі години.

✝ Посмертні згадки.

О. Евген Лукашевич, парох Красного, б. член УГА, помер 9-го ц. м. у Львові в 43. році життя. Перенесення тіла з дому жалоби при пл. св. Юра 5 до Архикатедральної церкви відбудеться 10. ц. м. в год. 17. Похорон на Янівський цвинтар відбудеться 11-го ц. м. в год. 11-ій. В. Й. П.!

✝

У 30-ті роковини смерти бл. п.

Анатоля Вахнянина

композитора, основника і почесного члена Муз. Т-ва ім. М. Лисенка у Львові, 1-го Директора Вищого Муз. Інститугу ім. М. Лисенка, почесного члена-основника, Голови і диригента хору, Т-ва „Львівський Боян" відправиться в неділю 13. лютого 1938 в год. 5. попол. у церкві Преображенія (вул. Краківська)

ЗАУПОКІЙНА ПАНАХИДА

на яку запрошує усе Громадянство

Муз. Т-во ім. М. Лисенка у Львові, Вищий Муз. Інститут і Т-во „Львівський Боян".

З театру.

Великий Театр: **„Пан Йовіяльський"**, комедія на 5 дій Фредра.

Ця столітня сатира на романтичну фантазію і красномовний патос має живу акцію і міг би бавити своїми веселими ситуаціями авдиторію ще й тепер, під умовою, яка стосується до всіх давніх драматичних творів трохи перестарілих. Тип маляра та поета з романтичної доби, тип молодої панни закоханої у мріях повинні би мати в собі деякі риси давньої доби або нагадувати постаті з гротескової фантазії. Заголовну дієву особу — Йовіяльського таки найважче відтворити, бо невідомо, чи сучасний глядач має дивитися на Йовіяльського як на звичайного трохи придуркуватого сміхуна чи симпатичного старого мастодонта. Тут не досить пригадувати собі те, що знаємо про Фредра з літератури — дієві особи мусять жити перед нашими очима, коли не маємо позіхати.

В останній виставі відновленої комедії, в якій колись збирали оплески Сольський, Гостинська і Фельдман, ми бачили вчора дві ролі несподівано добрі: Г. Шлетінського (режисера песи) в ролі шамбеляна і Тимовську в ролі шамбелянової. Завдяки цій парі вся комедія набирала справжнього гумору. Добрий артист Лелива не створив цікавого типу Йовіяльського і передавав байки дуже одноманітно. **м. р.**

—o—

З кіна.

КІНО „АПОЛЬО": „ДІВЧА З ТЕМПЕРАМЕНТОМ".

Після довгої перерви ми знову маємо приємну нагоду оглядати веселу Анні Ондру, що за той час вийшла заміж здається за славного боксера Шмелінга і досі не покинула ні його ні екрану. Вона виглядає, як і давніше: має таке саме наївне личко ляльки, нервові, комічні рухи і вміє кумедно підморгувати. Її нова роля подібна до неодної давнішої — це роля дівчини з фантазією і темпераментом. Як власничка великої фабрики кави, вона веде енергійно інтереси свого підприємства та обороняє їх перед конкуренцією другої фірми. Трапиться так, що вона зробить знайомство із своїм конкурентом, симпатичним, не менше енергійним молодцем, не знаючи, хто він. Молода власничка грає подвійну ролю бідної сільської дівчини і темпераментної мексиканки. Комедія повна безжурного гумору в німецькій мові, з гарними сценами краєвидів.

—o—

Спорт.

КОМУНІКАТ СОКІЛЬСЬКОЇ СПОРТ. СЕКЦІЇ

Повідомляємо всі сокільські гнізда, що можуть вислати змагунів до краєвих лещетарських змагань, що їх уладжує К. Л. К. у Славську в днях 12—15. II. в конкуренціях: плоский біг мужчин на 16 км., жінок на 6 км., скоки, зїздовий біг і слялом. Зголошуватись на адресу: Інж. О. Клюфас, Львів, Потоцького 58 а.

Сок. Спорт. Секція.

УКРАЇНА — ЧОРНІ.

Гаківковий, товариський мечі обох дружин відбудеться у пятницю 11. п. м. в год. 7.30 вечором, на леднищі Погоні, при вул. Шимоновичів. Цей мечі двох найкращих гаківкових дружин, мистця і віцемистця повинен зібрати чимале число глядачів.

БОКСЕРСЬКІ МИСТЕЦТВА ЮНІОРІВ У ЛЬВОВІ.

В суботу 12. п. м. починаються у Львові (у Спортовій Галі) боксерські мистецтва юніорів. Україна зголосила таких змагунів: Тижо, Кіт, Гаїв, Ощудлик, Шехович, Лейбюк, Левкович, Помірко.

Початок змагань у суботу в год. 7. вечором, в неділю в год. 5. попол.

Найкраща подяка Рідній Школі за святочні бажання приходить чеком Рідної Школи.

серед т. зв. демократичних партій, запечатали долю п. Островського. Не знати, чи його виїзд вийде йому на добре, але можна припустити, що персональна зміна в полпредстві не принесе якоїсь видної користи румунській державі. Прощальні промови пп. Гоги та Островського характеристичні. Коли премієр Гога не висловив свого погляду щодо дальшого розвитку початої приязни із Совітами, то посол Островський віддеклямував казьонні фрази полпредського вишколу:

„Румунський уряд може цілком числити на підтримку совітського уряду, щоб утримати мир... Совітський уряд ревно притримується засади святочної поваги перед заключеними договорами та принципом невстрявати у внутрішні справи інших держав".

На кінці додав п. Островський.

„Совітська Росія (!) не оправдує ніякого назаду і вважає, що граничні знаки є заразом охоронними знаками миру".

Нас не вражає це красномовство дипльомата, що почав свій урядовий стаж як агент Комінтерну в республиканській Еспанії. Його слова заперечить найближча дійсність.

Разом із відїздом першого совітського посла в Букарешті змінено склад персоналу посольства. Як довідуємося відкликано В. Радчевка, а на його місце назначено москаля Кулієва. Далі прибув сюди новий „технік", москаль — торговельний агент, Е. Ґурвіч. Представником „Тасс"-у став Е. Бодров. Щоб не бракувало показового малороса, призначили Т. Бовтенка радником посольства.

Сумніваємося, чи ця зміна персоналу принесе із собою й зміну совітської тактики, бо сам „динамічний" Літвінов, в обороні своїх земляків підтримував у Женеві протирумунські меморіяли міжнародніх жидівських союзів і цим викликав нові застереження щодо слівности совітських договорів.

он.

—o—

З польської преси.

„Святоюрська гора мусить піти в тінь!...

Інакше й не могло бути. Наша відрухова реакція на виступ посла Войцеховського викликала вияви істеричної злости одної частини польської преси, що відома зі своєї „миротворчої" настанови до українців. Ясно, що перед всім тут наш випробуваний приятель краківський „ІКЦ", що в ч. 42. з 11. лютого у статті п. н. „Зі святоюрської гори знову кинули нам рукавицю" не перебирає в наклепах на нас та у цькуванні всього, що українське.

Автор статті — зі Львова — протиставить дві гори з числа сімох, на яких збудований Львів, на його думку два символи:

„Високий Замок з кіпцем, що його висипали поляки й русини, — це символ приязни й любови, яка оживляла два народи, що заселюють південно-східні землі Річипосполитої, звязані зі собою вузлами родинної крови і крови пролитої спільно в обороні Річипосполитої. Символ співжиття двох народів, що не має ніде зразка в історії. Символ добровільного збратання, згоди, мира, символ співпраці для спільного добра.

Друга — святоюрська гора — це символ усього, що у відношенні до Польщі й поляків підсичує ненависть, що розбиває усякими способами згоду, яка продовж віків була між двома народами — це сьогодні оселя владики греко-католицької Церкви й одночасно джерело тих всіх виступів і рухів, яких свідками ми були продовж 20-ти літ нашої незалежности на південно-східних землях."

Хоч з тієї святоюрської гори — як твердить автор — йшла завжди протипольська акція, яка почалася ще в часі Весни Народів, то все-ж

„боротьба з поляками розвивалася зразу слабо і не знаходила відгомону серед українських (руських) мас. Сіяння ненависти давало слабі висліди. Не було випрацьованої яксліди методи акції, не було в ній стратегічн. чинників. Аж прийшов владика, що зумів надати тій боротьбі боєвий та військовий характер. Прийшов ренеґат, людина, що є не тільки знавцем теольогії, але має теж і військову освіту. Прийшов б. старшина австрійської армії, вихованець австрійських воєнних шкіл і зумів злочинній акції надати своєрідний характер."

І з того часу пішов наступ, що мав „на меті: ослабити польський елемент у „Червенській Землі" — розказує автор статті — прийшли жахливі речі: українці крали польські душі, ліквідували польські каплиці, закладали „по польських селах експозитури воюючого українізму у виді читалень „Просвіти", хотіли втягнути польську людність в орбіту святоюрських впливів, а вкінці „почалася офензива на руський елемент, що до війни був у великій більшости, а не признавав нового політичного напрямку, що його репрезентували святоюрські панове".

„Ця атака дала жахливі висліди в часі світової війни. Ця акція дала вислід на згадку про який справді волос біліє. В часі світової війни в руки австрійських катів брат видавав брата, батько — сина. Понад 20.000 русинів, що не признавали української ідеольогії, розстріляли, або повісили полеві суди у памятних роках 1914/15."

Так, нам справді біліє волос на згадку про те, що в памятному році 1915-ому гинули не „русини, які не визнавали української ідеольогії", але таки українці від малярських петель, що їх казав зашморгувати на шиях українських селян та інтеліґентів австрійський сотник-авдитор, **поляк Загурський.** Автор з ІКЦ. якось про це забув, просто тому, що йому треба було представити справу так, що все те робили українці.

Розуміється, що у дальшій частині статті велике обвинувачення українців за 1918-ий рік. Та це вже відомі закиди, як і ті, що їх автор статті робить далі святоюрській горі: отже ще раз витягнув історію з комуністичним конгресом у забудуваннях св. Юра (слідство давно виказало, що св. Юр не мав з тим нічого спільного), ще раз твердить, що тільки на терені дієцезії митрополита Шептицького відбувалися сабстажі УВО, а це все тому, що „святоюрська гора взяла під свої опікунчі крила давних старшин галицької армії та переодягнула їх у ряси"

Ал. ЕНГЕЛЬ.

НЕСПОДІВАНКА.

Ледви Франц Ронешторф висів із поспішного поїзду, побіг до телефонічного автомату на двірці. У Льондоні, звідки він вернувся, закінчив знаменитий інтерес і мусів своєму прокуристові дати негайні доручення у пильній справі. Та заки він дійшов до телефонічної будки його випередив якийсь широкоплечий молодець і замкнув двері від автомату перед самим його носом.

Франц відважився відхилити двері і спитати:

— Вибачте, пане, чи ви маєте довшу розмову. Бо я маю негайну справу.

— Ні, одно слово — відповів чемно молодець, у найкращому настрою, не замикаючи за собою дверей.

Франц здивувався. Адже той панок накручував число його телефону „А 19-2-83". Стояв і слухав:

— Прошу вас дуже, дорога Сибіль, не забудьте-ж, що нині ввечір зустрічаємося в годині шостій у цукорні. Чи вже знаєте?... Чи тішуся? Я щасливий. А ви все ще самі? Не вернувся? Це рука призначення в нашу користь. До побачення, дорога Сибіль".

Франц стояв як задубілий, бо чув виразнісенько кожне слово. Молодець із широкими плечима, ввесь радісний виходить із широким жестом як переможець, кланяється Францові на знак, що відступає йому місце і відходить.

Франц дивиться за ним тупим зором. Не хоче навіть розмовляти телефонічно. Вибігає з двірця, бере таксівку і кричить адресу: „Вулиця Котта. 22. але прошу швидко

Навіть пробує впорядкувати свої безладні думки. Авто їде як навіжене. Отже Сибіля має знайомство з якимсь молодцем. Він не може в це повірити. Вона ж не проявляє найменших ознак невірности. Він знає, як вона на всі боки роздає гарбузи своїм звеличникам.. Тимчасом показується, що і вона не краща від інших?

Як це може бути, щоб вона закохалася у такому типі молодого пустого спортовця... Ні, це не дивне, коли вона має такого чоловіка, якому вже черево росте... Вона закохалася в тому молодому попросту тому, що він — молодший і не її чоловік!

II.

Франц стоїть перед дверима свого мешкання і дзвонить. Його жінка вибігає до передпокою йому назустріч. Вона кидається йому ніжно на шию.

— Така несподіванка, мій коханий! Ти вже вернувся, так скоро?

— Я хотів справді зробити тобі несподіванку — відповів, але так, начеб говорив сам до себе.

Входить до сальону і силкується показувати погідний настрій. „Я певний, що вона вміє це краще робити, ніж я..." думає про жінку.

— У Льондоні мені вдалося знаменито з моїми інтересами... віддавна я не мав такого успіху. Чи ти теж тішишся?

— Ще й як! — відповідає жінка з зовсім невинною міною.

Франц думає: „Вона тішиться на умовлену зустріч, а не моїми інтересами. Що її обходять мої інтереси ?"

Він придивляється уважно її очам, вслухується в її голос і стежить за усміхом та кожним подихом. „Ех, як би так можна на мить відчитати думки за цим чолом!"

— А чи ти знаєш, дорогенька, що завдяки твоїм добрим інтересам я куплю тобі на уродини срібного лиса. Твоя давня мрія буде здійснена.

— Бо звичайно то ти завсіди забуваєш за мої уродини. Зрештою то ще так далеко — за одинацять місяців. Ти щось нині дуже ніжний.

„Ти теж", хоче він відповісти.

— Так, ніжніший і чемніший, ніж звичайно. Чи на це теж вплинули твої добрі інтереси?

„Комедіянтка" — він думає в цій хвилині, а каже:

— Ні, це не інтереси.

І він починає розмову таку, як звичайно ведуть її у подружжі — про останні товариські сензації, про спортові новини. Сибіля із солодким усміхом повідомляє Франца, що вона на два тижні стрималася від солодощів і значно похудла.

— Бачиш, тепер оце тобі ще лекше носити мене на руках — жартує і підбігає до фортепіяну.

А тепер заграю тобі твого улюбленого бостона за те, що ти такий приємний нині.

Він думає: „Вона не має чистої совісти. Через те вона прикидається такою ніжною..."

Слухає мельодії, яка нині звучить для нього як дисонанс. Непомітно глянув на годинник „Як вона мусить терпіти! Кожна хвилина для неї вічність! Та яка вона дипльоматична: навіть не глянула на годинник. Ніколи я не думав би, що вона має так багато сили волі. Та який чоловік знає власну жінку".

Годинник вибив шосту. Франц думає: „У такій порі відбуваються в місті всі ті ніж-

Були — каже автор — такі поляки, які вірили, що дасться відбудувати давню згоду, марили про нормалізацію, але по виступі посла Шелевича, що відповідав у соймі на закид пос. Войцеховського і після останньої промови митрополита Шептицького видно, що правильне становище тих поляків, які кажуть:

„Як має віджити велика ідея, що її символізує Високий Замок, то мусить піти в тінь святоюрська гора. Мусить знайтися спосіб, що прикоротив би акцію, яку ведуть і підтримують святоюрські чинники."

Автор статті дуже задоволений з останньої промови митрополита Шептицького.

„Як митрополит Шептицький каже, що промова посла Войцеховського зробила йому прислугу, то треба ствердити, що велику прислугу полякам, особливо „Малопольсце Всходней" зробили слова митрополита. Знаємо тепер цілком добре, де ворог."

В обороні Церкви та її Голови.

КОМУНІКАТ ТОВАРИСТВА СВ. АНДРЕЯ.

Кожний віруючий, не то греко-католик, а взагалі християнин, і не лише він, але навіть кожна освічена й культурна людина, безсторонна і незасліплена національною ненавистю, мусіла відчути найбільше обурення і відразу до перфідної та образливої напасти на нам Найдорожчого і для всіх найбільше почитання гідного Архиєрея.

А вже наше Духовенство, яке знає найліпші интенції Митрополита Андрея, подивляє Його геройську посвяту, виконує Його мудрі розпорядки і тішиться Його батьківською опікою, є просто потрясене і приголомшене перфідною злобою, яка границь і міри не знає.

Бо тільки собі подумати: в „обороні" гр.-кат. Духовенства, „принидженого" своїм Митрополитом, виступає „приятель" п. Войцеховський! Ця „оборона" пече нас вогнем найбільшої зневаги і хиба маємо право раз на все собі її випросити.

Священиче становє Товариство св. Андрея в імені всього гр.-кат. Духовенства Львівської Архиєпархії висловлює прилюдно і торжественно свою тверду непохитність при боці Митрополита Кир Андрея і беззастережну готовість до оборони Його авторитету та престіжу, а кожну образу і кривду, Йому заподіяну, вважає за образу і кривду нашої Церкви і Духовенства.

У Львові, дня 8. лютого 1938.

ЗА НАДЗІРНУ РАДУ Т-ВА СВ. АНДРЕЯ:
О. Юліян Дзерович, голова. О. Петро Козіцький, секретар.

ДИРЕКЦІЯ Т-ВА СВ. АНДРЕЯ:
О. Савин Дурбак; о. Йосиф Савицький; о. Володимир Харина.

ПРОТЕСТ СВЯЩЕННИКІВ БЕРЕЖАНСЬКОГО ДЕКАНАТУ.

Священики бережанського деканату у свому протесті проти нападу посла Войцеховського заявляють, що „нема такої людської сили, що могла би вирвати любов, пошану і привязання українського громадянства до особи великого заслуженого Митрополита".

ЗАЯВА ГРОМАДЯНСТВА БУЧАЧА.

Заяву громадянства Бучача, вислану до Ексц. Митрополита, підписали 102 особи.

ВІДПІР УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ.

Протест українських установ та зорганізованого громадянства Яворівщини кінчиться заявою, що „всякі кроки, спрямовані ворожими чинниками проти наших провідників, знайдуть належний відпір цілого Українського Народу.

ГРОМАДЯНСТВО ГОРОДКА.

Громадянство Городка, зібране на довірочній нараді 5-го лютого, ухвалило протест проти нападу пос. Войцеховського на Митрополита Андрея та українську Церкву.

ні зустрічі з компліментами. Але нині вона не йде туди! А той там нехай чекає годину-дві на дощі... На дворі дощ".

Сибілля перервала гру:

— Чи ти знаєш, що це вже шоста?

— Що? справді? О, як той час хутко минає... разом. А що ти сказала б на те, як би ми так пішли до кіна?

— Дуже радо — відповідає жінка з невинною міною.

III.

У кіні сидять у льожі при ньому, як би і нічого не трапилося. Іде як би комедія на екрані. Як щиро Сибілля регочеться... зовсім як дитина. Але він знає, що це сміх нервовий, брехливий. Вона не вміє інакшим способом закрити своє схвилювання. А що вона тепер гарніша як звичайно, то це теж вислід того нервового настрою. Так Ева залишається Евою... навіть у кіні..."

Вона бере ніжно його руку і шепоче:

— Я така щаслива, що ти вже приїхав!

Він відповідає їй таксамо живо рукою і ствержує, що її рука така маленька, як у дівчинки.

Франц думає ввесь час про зустріч Сибіллі і не може стежити за фільмою. Він ні разу не засміявся з цієї веселої комедії! А публика за ним аж реве саме, коли приходить якась дурна сцена з телефоном.

Саме тоді Сибілля звертається до свого чоловіка:

— Ага, я щойно тепер пригадала собі... забула тобі сказати, що підчас твоєї неприсутности дирекція телефонів змінила число нашого телефону!

Перекл. аб.

З українського життя у Варшаві.

ЩЕ ПРО РОКОВИНИ ВЕЛИКИХ ПОДІЙ.

До попередніх звітів про урочисте святкування українською кольонією у Варшаві великих роковин мусимо додати, що окремо вшанувала їх **корпорація „Запорожжя"**. Члени корпорації на святочних сходинах вислухали рефератів **ред. Крижанівського і Б. Ольхівського**, перевели голодівку, й оподаткували себе всестудентською складкою.

Навязуючи до замітки про велику збірну академію, не можемо не занотувати, що найкращою точкою її артистичної частини була мистецька декламація п. **проф. Наталії Дорошенкової**, про яку ми не згадали своєчасно лише з огляду на інформаційний поспіх.

Д-р Ю. ЛИПА — ПРО УКРАЇНСЬКУ ЖІНКУ.

Тема реферату і передовсім особа прелегента, запрошеного управою **„Спокою"** на ширші рефератові сходини, стягнула д. багато української і чужої авдиторії. Д-р Липа після студій над „українською добою та українською літературою", занявся глибокими дослідами на тему, яку вважає черговим важним елементом українства — проблемою української жінки на тлі її суспільної ролі. Студія д-ра Липи — оригінальна в конструкції та висновках. Розглянувши модні у нас і за кордоном течії та спроби визначувати суспільну ролю жінці, прелегент на підставі глибокої аналізи, оперуючи багатим арсеналом історичних даних, дійшов до висновку, що українська жінка мала і має домінуючий вплив на душу нації і раси, **як мати — символ єдности.**

Довкруги працівливого, глибоко потрактованого реферату виявилася оживлена дискусія, що (подекуди зрозуміло) зійшла на дорогу практичних, життєвих, актуальних справ українського жіноцтва. Д-р Липа, відповідаючи на питання і заввагн поодиноких дискутантів, ще раз оборонив прецизійними аргументами радше „біольогічне" розуміння проблем, перевівши м. ін. слушну оборону О. Пчілки та видвигнувши позитивну ролю плекання українського побуту в Галичині.

Сподіючися швидкої публікації цієї черговї прелегентової праці, обмежуємось до короткої замітки про неї.

Що писало „Діло" 50 років тому.

Ч. 23. Пятниця, 10. лютого (29. січня) 1888.

„МИ, НІМЦІ, БОЇМОСЬ ТІЛЬКИ БОГА"...

В цьому числі докінчення промови кн. Бісмарка, який так її закінчив:

„Прихильність ми радо приймаємо, але на погрози ми не чуткі. Ми, німці, боїмось тільки Бога, і більше нікого; любимо приятелів і приязнь, але хто нам погрожує, той переконається, що любов батьківщини, що радо піднимає бій і яка в 1813 р. цілу людність тоді ще малих і слабих Прус візвала під прапор — сьогодні сталася спільним майном німців, а кожний всяк має тверду в серці віру, що з нами Бог!"

„З ОСТАННЬОЇ РУСЬКОЇ ПОЗИЦІЇ".

В останній частині звіту з Загальних Зборів „Народньої Ради" — ціла низка привітних телеграм. Між іншими:

РЯШІВ. Хвально почата 900-літня річниця культури Руси — єднаннєм сил до дальшого культурного розвитку народу! За правду і за волю нашу боріться! Поборете, бо за правдою Бог! З останньої руської позиції на заході — Негребецький.

ЗПІД РАДИМНА. Честь патріотам Руси, що дбають за її добро! Слава оборонцям руського народу! З вірою в нашу силу, в надії кращої будучини і з любовю до тих бідних руських сільських хат, радатє щасливе над добром руського народу, а Всевишній хай поможе Вам у тяжкій праці, а в нагороду причинить здоровля! З дотеперішньою програмою „Народньої Ради" ми вповні годимося, отже і з рішеннями загальних зборів того товариства наперед солідаризуємося! — Русини зпід Радимна.

НАША ЛЕМКІВЩИНА ПОСОЛОВІЛА...

— З ЛЕМКІВЩИНИ ПИШУТЬ НАМ: Наша Лемківщина чогось посоловіла. Літо і осінь були перепадисті, тому і вся майже паша зігнила. Зима ще гірша. Сніги такі завалили, що ані до ліса по паливо добутись, ні худобини на торг вигнати, а ту ні зідки заробітку. А тепер ще і побоювання перед весною. Коли весняне сонічко припече, а сніги нагло стають, збере вода в тисячних потоках і забере урожайну землицю, довголітній труд нашого селянина та занесе далеко від наших гір. До того ще й джерело нашого добробуту, доходи з Америки, припинились. Відома річ, що велика сила наших лемків шукає заробітку в Америці і звідти надсилає гроші домів. Тепер і в Америці не стало заробітку і доляри не так часто заглядають до нас, як передтим. Біда тай годі!

ЗИМА.

— СНІГОВІ ЗАСПИ В ГОРАХ ЯСЛИСЬКОГО повіту такі величезні, що селяни мусять часто з хати до хати перекопуватись. Всі яруги і русла потоків цілком зарівняло снігом, так що не можна вказати місця, куди плине ріка. Розуміється, що всяка комунікація припинена і навіть у самому Яслі чотири дні не дістали почти. Якби нагло почало таяти, то можна би побоюватись великих повеней.

ВДАЛИЙ КОНЦЕРТ-БАЛЬ СОЮЗУ УКРАЇНОК

Рухливий Союз Українок - Емігранток може записати на конті своєї активности черговий плюс — удатну імпрезу, якою був концерт-баль з доходом, (що найважніше!) на фонд будови бурси для дівчат.

У щасливо підібраних салях Т-ва еміг. молоді зійшлася в м. суботу майже вся товариська українська Варшава. Властиві вечерниці попередив концерт, у якому взяли участь п. **М. Валійська**, заслужена українська артистка, п. **Т. Пухальська**, премієна ревієва співачка, і крім того д. талановита наша рецитаторка у Варшаві п. **Н. Попович** та оплюваний акомпаніятор п. **Ю. Науменко**. Справжньою несподіванкою для авдиторії був фрагмент опери „Запорожець за Дунаєм" у виконанні арт. п. Валійської та **М. Ольхового**, що крім того збагатив програму ще й окремим сольовим виступом.

Після концерту почались танці під проводом пп. старшин. Справжньою атракцією були поодинокі виступи танцюристів (національні танки у вик. пп. Саліковської і Пирогівної) і т. і.

Організація імпрези — взірцева; добір і поведінка публики не менше гідні похвали.

КТВ.

Були — каже автор — такі поляки, які вірили, що дасться відбудувати давню згоду, марили про нормалізацію, але по виступі посла Щедрича, що відповідав у соймі на закид пос. Войцеховського і після останньої промови митрополита Шептицького видно, що правильне становище тих поляків, які кажуть:

„Як має віджити велика ідея, що її символізує Високий Замок, то мусить піти в тінь святоюрська гора. Мусить знайтися спосіб, що прикоротив би акцію, яку ведуть і підтримують святоюрські чинники."

Автор статті дуже задоволений з останньої промови митрополита Шептицького.

„Як митрополит Шептицький каже, що промова посла Войцеховського зробила йому прислугу, то треба ствердити, що велику прислугу полякам, особливо „Малопольсце Всходнєй" зробили слова митрополита. Знаємо тепер цілком добре, де ворог."

В обороні Церкви та її Голови.

КОМУНІКАТ ТОВАРИСТВА СВ. АНДРЕЯ.

Кожний віруючий, не то греко-католик, а взагалі християнин, і не лише він, але навіть кожна освічена й культурна людина, безсторонна і незаслінена національною ненавистю, мусіла відчути найбільше обурення і відразу до перфідної та образливої напасти на нам Найдорожчого і для всіх найбільше почитання гідного Архиєрея.

А вже наше Духовенство, яке знає найкраще інтенції Митрополита Андрея, поділяє Його геройську посвяту, виконує Його мудрі розпорядки і тішиться Його батьківською опікою, є просто потрясене і приголомшене перфідною злобою, яка границь і міри не знає.

Бо тільки собі подумати: в „обороні" гр.-кат. Духовенства, „кривдженого" своїм Митрополитом, виступає „приятель" п. Войцеховський! Ця „оборона" пече нас вогнем найбільшої зневаги і хіба маємо право раз на все собі її випросити.

Священиче станове Товариство св. Андрея в імені всього гр.-кат. Духовенства Львівської Архиепархії висловлює прилюдно і торжественно свою тверду непохитність при боці Митрополита Кир Андрея і беззастережну готовість до оборони Його авторитету та престіжу, а кожну образу і кривду, Йому заподіяну, вважає за образу і кривду нашої Церкви і Духовенства.

У Львові, дня 8. лютого 1938.

ЗА НАДЗІРНУ РАДУ Т-ВА СВ. АНДРЕЯ:

О. Юліян Дзерович, голова. **О. Петро Козіцький**, секретар.

ДИРЕКЦІЯ Т-ВА СВ. АНДРЕЯ:

О. Савин Дурбак; о. Йосиф Савицький; о. Володимир Харина.

ПРОТЕСТ СВЯЩЕННИКІВ БЕРЕЖАНСЬКОГО ДЕКАНАТУ.

Священики бережанського деканату у свому протесті проти нападу посла Войцеховського заявляють, що „нема такої людської сили, що могла би вирвати любов, пошану і привязання українського громадянства до особи великого заслуженого Митрополита".

ЗАЯВА ГРОМАДЯНСТВА БУЧАЧА.

Заяву громадянства Бучача, вислану до Екс. Митрополита, підписали 102 особи.

ВІДПІР УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ.

Протест українських установ та зорганізованого громадянства Яворівщини кінчиться заявою, що „всякі кроки, спрямовані ворожими чинниками проти наших провідників, знайдуть належний відпір цілого Українського Народу.

ГРОМАДЯНСТВО ГОРОДКА.

Громадянство Городка, зібране на довірочній нараді 5-го лютого, ухвалило протест проти нападу пос. Войцеховського на Митрополита Андрея та українську Церкву.

З українського життя у Варшаві.

ЩЕ ПРО РОКОВИНИ ВЕЛИКИХ ПОДІЙ.

До попередніх звітів про урочисте святкування українською кольонією у Варшаві великих роковин мусимо додати, що окремо вшанувала їх корпорація **„Запорожжя"**. Члени корпорації на святочних сходинах вислухали рефератів **ред. Крижанівського і Б. Ольхівського**, перевели голодівку, й оподаткували себе всестудентською складкою.

Навязуючи до замітки про велику збірну академію, не можемо не занотувати, що найкращою точкою її артистичної частини була мистецька декламація п. **проф. Наталії Дорошенкової**, про яку ми не згадали своєчасно лише з огляду на інформаційний поспіх.

Д-р Ю. ЛИПА — ПРО УКРАЇНСЬКУ ЖІНКУ.

Тема реферату і передовсім особа прелегента, запрошеного управою **„Спокою"** на щерії рефератові сходини, стягнула д. багато української і чужої авдиторії. Д-р Липа після студій над „українською добою та українською літературою", занявся глибокими дослідами на тему, яку вважає черговим важним елементом українства — проблемою української жінки на тлі її суспільної ролі. Студія д-ра Липи — оригінальна в конструкції та висновках. Розглянувши модні у нас і за кордоном течії та спроби визначувати суспільну ролю жінці, прелегент на підставі глибокої аналізи, оперуючи багатим арсеналом історичних даних, дійшов до висновку, що українська жінка мала і має домінуючий вплив на душу нації і раси, **як мати — символ єдности**.

Довкруги прецізного, глибоко потрактованого реферату виявилась оживлена дискусія, що (подекуди зрозуміло) зійшла на дорогу практичних, життєвих, актуальних справ українського жіноцтва. Д-р Липа, відповідаючи на питання і закиди поодиноких дискутантів, ще раз обороняв прецізними аргументами раніше „біологічне" розуміння проблем, переважно м. ін. слушну оборону О. Пчілки та виділюючи позитивну ролю плекання українського побуту.

Сподіючися швидкої публікації цієї черговоі прелегентової праці, обмежуємось до короткої замітки про неї.

Що писало „Діло" 50 років тому.

Ч. 23. Пятниця, 10. лютого (29. січня) 1888.

„МИ, НІМЦІ, БОЇМОСЬ ТІЛЬКИ БОГА".

В цьому числі докінчення промови кн. Бісмарка, який так її закінчив:

„Прихильність ми радо приймаємо, але на грози ми не чуткі. Ми, німці, боїмось тільки Бога, а більше нікого: любимо приятелів і призвь, хто нам погрожує, той переконається, що любов батьківщини, що радо піднимає бій і яка в 1813 р. цілу людність тоді ще малих і слабих Прус візвала під прапор — сьогодні сталася спільним майном німців, а кожний воля має тверду в серці віру, що з нами Бог!"

„З ОСТАННЬОЇ РУСЬКОЇ ПОЗИЦІЇ".

В останній частині звіту з Загальних Зборів „Народньої Ради" — ціла низка привітних телеграм. Між іншими:

РЯШІВ Хвальна почата 900-літня річниця культури Руси — єдна сил до дальшого культурного розвитку народу! За правду і за волю нашу боріться! Поборете, бо за правдою Бог! З останньої руської позиції на заході — Негребецький.

ЗПІД РАДИМНА. Честь патріотам Руси, що дбають за її добро! Слава оборонцям руського народу! З вірою в нашу силу, в надії кращої будучини і з любовю до тих бідних руських сільських хат, радіти щасливо над добром руського народу, а Всевишній хай поможе Вам у тяжкій праці, а в нагороду причинить здоровля! З дотеперішньою програмою „Народньої Ради" ми вповні годимося, отже і з рішеннями загальних зборів того товариства наперед солідаризуємося! — Русини зпід Радимна.

НАША ЛЕМКІВЩИНА ПОСОЛОВІЛА...

— З ЛЕМКІВЩИНИ ПИШУТЬ НАМ: Наша Лемківщина чогось посоловіла. Літо і осінь були передисті, тому і вся майже паша згнила. Зима ще гірша. Сніги такі завалили, що ані до ліса по палиbudutись, ні худобини на торг вигнати, а ту ні звідки заробітку. А тепер ще і побоювання перед весною. Коли весняне сонічко припече, а сніги нагло тають, збере вода в тисячних потоках і забере урожайну землицю, довголітній труд нашого селянина та занесе далеко від наших гір. До того ще й джерело нашого добробуту, доходи з Америки, припинились. Відома річ, що велика сила наших людей шукає заробітку в Америці і звідти надсилає гроші домів. Тепер і в Америці не стало заробітку і долари не так часто заглядають до нас, як передтим. Біда тай годі!

ЗИМА.

— СНІГОВІ ЗАСПИ В ГОРАХ ЯСЛИСЬКОГО повіту такі величезні, що селяни мусять часто з хати до хати перекопуватись. Всі яруги і русла потоків цілком заріняло снігом, так що не можна вказати місця, куди плине ріка. Розуміється, що всяка комунікація припинена і навіть у самому Яслі четверо днів не дістали почти. Якби нагло почало тапити, то можна би побоюватись великих повеней.

ВДАЛИЙ КОНЦЕРТ-БАЛЬ СОЮЗУ УКРАЇНОК

Рухливий Союз Українок - Емігранток може записати на конті своєї активности черговий плюс — удатну імпрезу, якою був концерт-баль з доходом, (що найважніше!) на фонд будови бурси для дівчат.

У щасливо підібраних салях Т-ва сван. молоді зійшлася в м. суботу майже вся товариська українська Варшава. Властиві вечерниці попередив концерт, у якому взяли участь п. **М. Валійська**, заслужена українська артистка, п. **Т. Пухальська**, прекрасна ревієва співачка, і крім того д. талановита наша рецитаторка у Варшаві п. **Н. Попович** та опанований акомпаніятор п. **Ю. Науменко**. Справжньою несподіванкою для авдиторії був фрагмент опери „Запорожець за Дунаєм" у виконанні арт. п. Валійської та **М. Ольхового**, що крім того збагатив програму ще й окремим сольовим виступом.

Після концерту почались танці під проводом пп. старшин. Справжньою атракцією були народні одиноці виступи танцюристів (народні танки у вик. пп. Саліковської і Пирогової) і т. д.

Організація імпрези — взірцева; добр поведінка публики не менше гідне похвали.

КТВ.

Чи у Вашому повіті та у Вашій громаді відбувається уже домашне навчання неписьменних? Таким навчанням повинні зайнятися всі філії та читальні „Просвіти" й окремі свідомі громадяни. Для цієї мети видала „Просвіта" дуже цікавий буквар із читанкою „ДО СОНЦЯ", що коштує всього 50 сот.

ні зустрічі з комплементами. Але нині вона не йде туди! А той там нехай чекає годину-дві на дощі... На дворі дощ".

Сибіля перервала гру:

— Чи ти знаєш, що це вже шоста?

— Що? справді? О, як той час хутко минає... разом. А що ти сказала б на те, як би ми так пішли до кіна?

— Дуже радо — відповідає жінка з невинною міною.

III.

У кіні сидить у льожі при ньому, як би і нічого не трапилося. Іде ні би комедія на екрані. Як щиро Сибіля регочеться... зовсім як дитина. Але він знає, що це сміх нервовий, брехливий. Вона не вміє іншими способом закрити своє схвилювання. А що вона тепер гарніша як звичайно, то це теж вислід того нервового настрою. Так Ева залишається Евою... навіть у кіні..."

Вона бере ніжно його руку і шепоче:

— Я така щаслива, що ти вже приїхав!

Він відповідає їй також живо рукою і ствержує, що її рука така маленька, як у дівчинки.

Франц думає весь час про зустріч Сибіллі і не може стежити за фільмою. Він ні разу не засміявся з цієї веселої комедії! А публика за ним аж реве саме, коли приходить якась дурна сцена з телефоном.

Саме тоді Сибіля звертається до свого чоловіка:

— Ага, я щойно тепер пригадала собі... забула тобі сказати, що підчас твоєї неприсутности дирекція телефонів змінила число нашого телефону!

Перекл. аб.

ченими традицією віковими звичаями. Польський парлямент тих традицій цілком не має і якщоб не незвичайно загострений регулямін нарад, мабуть часто-густо нагадував би він рівнє вже зборище, а не парлямент. А всеж і тут назагал зберігали у виступах можливі границі пристойности, зокрема супроти авторитетних осіб, що не були членами парляменту і самі особисто не могли себе боронити. І тут основна різниця між положенням посла ген. Желіговського і митроп. Шептицького, що не є послом.

І ще одно. Виступ частини польських послів проти ген. Желіговського в демонстраційній постанові висловити йому недовіря, як голові соймової військової комісії, мав своє джерело в його діяльности як посла на парляментарній арені. Сталося це за його промову на пленумі сойму в часі генеральної дискусії над буджетовим прелімінарем 2. грудня м. р. У цій промові ген. Желіговський заявив, що підпорядкування премієра уряду генеральному інспекторові збройних сил — до якого зрештою ген. Желіговський має повну пошану — у часі мира не є передбачене обовязуючою квітневою конституцією і що тому обіжника премієра Складковського в цій справі не можна вважати конституційним актом.

Інцидент — як відомо — полагодив на засіданні сойму 1. д. м. маршал Цар заявою, що він як голова сойму стоїть на становищі незалежности послів за їх виступи на соймовій трибуні. Про це політично рішає конституція, яка постановляє, що посол за свою промову у соймі відповідає тільки перед соймом і колиб таку справу витягнув хтось на іншому, не соймовому терені, то це стрінулось би з найбільш рішучою реакцією з його сторони. Справу полагоджували внутрі між соймовими стінами, привитком до відома резигнації ген. Желіговського і його симпатиків з членства соймової військової комісії. Отже тут була виключно політична демонстрація за суто політичний виступ на соймовій арені і в межах соймового регуляміну. Ніяких особистих нападів, а тим більше чорних інсинуацій під його адресою за його громадянську діяльність не відважився кинути на нього ніхто з його особистих противників. Ген. Желіговського як людини не обкидали тоді грязюкою.

Інакше поступив д-р Броніслав Войцеховський, посол з виборчої округи Стрий-Жидачів-Бібрка, колишній легіоновий старшина й один з всіх польської політики та найметкіших діячів знаного вже у нас добре Секретаріяту Порозуміння Польських Суспільних Організацій. Безпосередньою політичною метою виступу пос. Войцеховського, що у своїх нападах та інсинуаціях під адресою митроп. Шептицького перейшов усе, що досі писано у найскрайнішій шовіністичній пресі, був намір суґерувати владі, що треба віддати греко-католицьку Церкву в Польщі під невідкличне володіння держави. Йому, очевидно, не на руку конкордат з 1925 р., який і так нерівномірно трактує два віроісповідання та право їх експансії і тому рад би його виповісти, або змінити так, щоб греко-катол. Церква втратила в Польщі і так сильно обмежену свою самостійність та стала знаряддям в руках державної політичної адміністрації. Дальші етапи для нас будиб уже відомі.

Наклепи й інсинуації супроти особи та діяльности митроп. Шептицького кожному незасліпленому самі впадали в очі, навіть тим, що страшенно мало визнаються в історичних і сучасних польсько-українських відносинах. А йшло тут чейже про особу, що у теперішній історії цілої католицької Церкви має вже не від нині своє велике імя і про високого католицького ерарха, що як царський вязень роками терпів за справи католицької Церкви. Це й окружило його німбом, що його визнають навіть православні, тільки не католики того типу, як пос. Войцеховський. І з уст православного посла Скрипника з Волині впали слова оборони особи й авторитету митроп. Шептицького. Однодушно і завзято мовчали тільки польські посли, що так радо живують свій католицизм.

Чи ця мовчанка була виявом апробати чи може — свідомости, що сталася неприємна історія, якою не личне хвалитися?! Чи може дійсно були поляки, які почували себе незручно, коли слухали тих нахабних слів посла?! Чи може всі вони раділи в душі й подивляли „відвагу" того діяча?!

Особистої напасти, а тим менше клевет і інсинуацій, на ген. Желіговського не було і ніхто й не поважився би в соймі говорити проти нього у формі й у змісті, як це зробив пос. Войцеховський супроти особи, що серед українців в Польщі без огляду на віроісповідання стоїть своїм значінням і авторитетом на самих вершинах.

І в цьому найбільша різниця між положенням ген. Люціяна Желіговського і митрополита Андрея Шептицького, різниця, про яку згадають і найбутні історики сучасної доби Польщі.

Д-р Степан Баран.

Дня 13. лютого 1938 в 14-ті роковини смерти

бл. п. **ОЛЬГИ БАСАРАБ**

відправиться в год. 12 вполудне в Соборі св. Юра **ЗАУПОКІЙНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ З ПАНАХИДОЮ,**

на яке запрошує Рідня.

РУМУНСЬКО-СОВІТСЬКІ ВЗАЄМИНИ.

(Від нашого кореспондента)

Букарешт, у лютім 1938.

Майже два десятиліття тягнулася провізорія у цих міждержавних зносинах.

Румунські уряди не навязували ніяких зносин із новоповсталим СССР., бо він не визнавав „окупації Басарабії". Єдина стичність дністрових сусідів полягала в тому, що обабіч велися лише переговори поліційного характеру. Звичайно йшла мова про перестрілки граничерів, видачу утікачів із України та комуністичних агентів із Басарабії, упорядкування риболовлі на Дністровім лимані.

В ту пору, не важувалися Совіти рішитися на якусь військову інтервенцію (хоч заповіджували її в себе дома), бо на це не дозволяло їх внутрішнє становище та постійні тертя на Далекому Сході. Всеж Комінтерн не зрікся обіцяної „охорони молдавських товаришів із чужої окупації". Такими крикливими гаслами орудували не тільки спікери тираспільської радіостанції, але й діяльні провідні члени компартії. Одначе румунський уряд не реагував на такі виклики, бо знав, що саме басарабське населення вже раз відчуло московські гаразди, а втікачі з України стали щоденною пригадкою того „раю". Аби впередити зріст комуністичної агітки та розкладову працю по промислових осередках, залізничих фабриках та пристанях, румунський уряд затримав постійний стан облоги. Такий тимчасовий стан взаємного невизнання, впротім завзятого поборювання тягнувся майже 20 років. Аж під впливом нового укладу міжнародних сил, а саме франко-совітського зближення, якій викликала перемога нац. соціялізму в Німеччині, успішної італійської вольовиявної війни в Абісинії, японської експансії в північно-східньому Китаю та мадярського ревізіонізму змінив мін. Тітулеску первісні напрямні румунської закордонної політики супроти Совітів. Цю зміну оправдав мін. Тітулеску тим, що СССР. визнає приналежність Басарабії до Румунії та припинить комуністичну агітацію в Румунії. Але без огляду на це — про що ми вже говорили в „Ділі" (ч. 215 з 1937 р.) та всякі святочні запевнення Літвінова, совітський уряд далі підтримував акцію „молдавських емігрантів", які видають надалі в Москві офіціоз „Красная Бессарабія".

Гасло „проч руки румынскихъ захватчиков от Бессарабии" чуємо не тільки в „молдавській" пресі, але і серед стін колгоспних управ, по театрах, ба навіть у залізниці.

А запевнення, що К. П. Р. (Комун. Партія Румунії) стримає свою офензиву — варта стільки, що й тепле Літвіновське слово. Це зайвий раз доказує ще останній процес комуністів, що закінчився цими днями перед військовим судом у Кишеневі. Крім вище згаданого „правного визнання та стримання комуністичної „пропаганди" були ще інші причини, зверхнього характеру, які вможливили заключення румунсько-совітського договору. Тут треба згадати впливи „вічної Франції" та Чехословаччини, що заскочили свою румунську мелолиткатську союзницю самочинно заключеним військовим договором із Москвою.

І так повстав „мир на Дністрі" — коли нагло присмирена та напоказ миролюбна Москва стала членом Ліги Націй. Ця поліз захоплювала всіх заморських демократів, почавши від лібералів до царанистів. А тодішні урядові ліберали, що так вміло вели „мещанну політику" [illegible] буковинських та басарбських українців, були приневолені змінити улюблене поняття „рутяни большевік" на „рутяни іредентіст". Якось [illegible] мовне є те, що від коли засів совітський [illegible] пред у Букарешті, становище українців [illegible] шилось...

Почалися медові місяці світлої приязні. Її символом став міст на Дністрі, де і тепер [illegible] ються два порожні вагони. Тягина—Тирасп[іль]. Доброзичливість урядових кол осліпила Москву до нових реклямових виступів.

На міжнародній летунській мітинг, який відбувся перед трьома роками в Букарешті, прилетіли совітські повітряні велитні, що роз[...] вали з легкопадів семітські летунки. А „Тас[с]" одержавши дебіт для „Журнал де Моску", „Ізвестій" та „Ілюстрованої Росії" змінив свою пресову політику: заводячи окремі видання „для Румунії"... Нецікава й дорога совітська преса, правда, вилежувала по кіосках, — а потім щезала. Її або поширювали члени компартії або палили по вулицях румунські студенти.

Аби зблизити собі румунську публичну опінію, що й досі із відразою ставиться до всього, що „рус", полпред Островський задумав повернути румунський скарб, перевезений під час війни до Москви. Але зворот [illegible] колишніх румунських дипльоматів викликав зовсім протилежне враження.

Підприємчивість посла Островського не скінчилася на цьому розчаруванні. Він [...]ектував великі товариські подорожі, які мали зорганізуати ледве засноване товариство „Приятелів СССР..." Одначе [illegible] були не для всіх. Далі посол [illegible] серед старих панен, що мають [illegible] в добродійкому т-ві „Приятелів Мечі" і [illegible] дешевими обіцянками та компліментами [illegible] рався дебіт для совітських фільмів в Румунії. Маючи повну підтримку Франції, Чехословаччини та мін. Тітулеска задумали „руси" побудувати в Букарешті „совітську палату". І дійсно, в затишній дільниці румунської [illegible] вибрано місце для тої будови. Вже положено її підстави та замовлено [illegible]. Ця репрезентативна „палата народів СССР" має гостити цікавих членів румунської провідної верстви (аби вони наочно переконались про велич східної республики") та [illegible] троянським конем, де засіла [illegible] сов. представництва.

Рідня це велика й різнобарвна. [illegible] хочби жінку посла — товаришку Островську. Її звязки з нелікарськими [illegible] тиментальні подвиги наробили [illegible] її зараз відкликали. Не краще [illegible] ник Глікман; він теж залишив [illegible] про вдачу совітських дипльоматів.

Ця мирна сієста в букарештенськ[ому] [illegible] стві не тяглася довго. Протит[illegible] Тітулеска в Женеві та вплив [illegible] Літвінова (він уже заповів свій [illegible] решту аби підписати військовий [illegible] скорили димісію Тітулеска. [illegible] Антонеску мав очевидне завдання [illegible] розгін наміченої совітофільської політики. [illegible] реходова політика Антонеска [illegible] ки користи, що впливи совітофільських [illegible] вих кол значно ослабли. Новорічна [illegible] зміна та іменування відомого [illegible] діяча І. Міческа на мін. закорд. [справ] [illegible] проходолодила зносини із Совітами.

Першою жертвою впав посол Островський. Не знати, чи його відкликали у звязку з [illegible] модною „державною чисткою" в Совітах, [illegible] сам п. Островський за останній час [illegible] дрував до Москви і вертався [illegible]. Кажуть, що він має бути [illegible] Сталіна.

Інше, більш правдоподібне, [illegible] їзду п. Островського це його расова [illegible] належність. Він жид — і то ще [illegible]. А всі жиди, особливо гості, [illegible] бажані. Не виключене, що [illegible] ських розпорядків, щоб створити в Румунії „людовий фронт" та зріст націоналізм[у] [illegible]

Жіноча сторінка.

Замало пишемо.

Маємо цього року дві жінки відзначені літературними нагородами. І попередні роки також мали своїх лавреаток. Маємо вже віддавна визначних жінок письменниць, імена яких стоять поруч найвизначніших імен наших письменників, як Марко Вовчок і Леся Українка. Є у нас і кілька самостійних жіночих періодичних видань, де бачимо багато жіночих підписів, отже здавалось би, що такий наголовок як „замало пишемо“ є щонайменше дивний.

Та на жаль, той наголовок знайде своє виправдання, коли приглянемось не святам нашого життя, якими є поява якогось літературного твору наших письменниць, що навіть час від часу і нагородами визначаються, а сірій щоденщині. Скільки ми маємо тем до обговорення серед нашого життя, як багато ми говоримо коли припадково зійдемось у своєму товаристві. Які нераз навіть і дуже гострі дебати виникають на ріжні теми, близькі нашим жіночим інтересам. А чи багато зустрічаємо відгуків тих розмов у нашій чи то жіночій, чи то у щоденній пресі?

Коли переглянемо нашу жіночу пресу, чи хоч би й такі сторінки-додатки, як наша „Жіноча Сторінка“, то побачимо, що дуже часто повторюються ті самі імена і то на сторінках кількох часописів одночасно. А скільки то навіть мужчин явно чи навіть і тайно (прихованих під ріжними жіночими псевдонімами) знаємо ми на сторінках тої чисто феміністичної преси. І треба сказати, що ті мужчини-письменники говорять, чи властиво пишуть на такі теми, які сміло моглиб порушувати і жінки і на які власне дуже часто ведуть між собою дискусії. Чомуж не мають наші жінки сміливости на те, про що вони говорять і що їх бере за живе та викликає румянці на лиця в часі гарячої дискусії, порушувати на сторінках чи то своєї чисто жіночої преси чи на сторінках преси „мішаної“, коли ті жінки не є може стовідсотковими феміністками? — „Писати не вмію“ чуєте часом у відповідь на таке питання. Ні, це не вірно, бо коли вже наші жінки беруться писати, то дають вони докази, що володіють пером. — „Хай пишуть інші!“ — чуєте від другої. А чому-ж мають писати ті „інші“, а не та, що часом має дуже здорові і цікаві думки? — „Не маю часу“ — чуєте ще з третіх уст. А час певно марнується на багато дрібничок, які можна булоб без шкоди відсунути на бік, щоб затримати бодай пів години перо замість, скажім, голку при вишиванню чи гачка при якійсь прикрасі.

Ні, мабуть тут інша причина. Подекуди може трохи лінивство, а частіше страх перед білим пером, найголовніше страх перед критикою, — страх перед тим „що скажуть?“

А жаль! Ми живемо в такій добі, коли наш нарід гарячково бореться за своє буття. І саме в цей час треба якнайбільшого нашого загального напруження, якнайбільшого обміну думок, шукання нових і певних шляхів. І ось тут кожне слово, кожний вияв думки може бути надзвичайно цінний. Жінка наша творить і мусить творити поруч із мужчиною долю свого народу, на ній-же лежить ще й такий відповідальний тягар як виховання молоді. Чомуж саме вона, що має від природи ще стільки здорової інтуїції, не висловлює своїх думок, своїх почувань не на якісь там високо-політичні або ідеольогічні теми, а про звичайні буденні дрібнички, з яких складається наше життя і які треба старанно і докладно обговорювати, бо вони, а не оті високолетні і премудро обговорені теми мають вплив на наше щоденне життя, на наш суспільний уклад. Дехто іронізує над тими темами, але вони таки потрібні, доказом чого можуть бути досить часті полеміки на саме ось такі „дрібні“ теми, коли їх хтось випадково порушить.

Доводиться мені досить часто бувати на нашій провінції і зустрічатись із нашим жіноцтвом. Скільки цікавого і в якій гарній формі доводиться нераз почути про місцеве життя, місцеві обставини! В якім кориснім світлі нераз виявляють себе оті наші приховані жіночі сили! Але попробуйте їх попрохати, щоб вони про те все написали! Скільки то ріжних застережень, відмов і непотрібної скромности! Просто шкода, що наші справді інтелігентні жінки так мало себе виявляють і серед ширшого загалу складається зовсім неправдива уява про наше жіноцтво, особливо про те жіноцтво з провінції.

Ось чому я дала такий наголовок своїй статті. Писати треба, писати про щоденні звичайні речі, бо це багато допоможе нам у нашому суспільному житті. А коли якась редакція і відкине часом написане, бо або вже на ту тему було багато говорено, або невідповідний для тої редакції підхід у тій статті, або часом може й слаба вона буде формою, то не треба тим зражуватись. Форма виробиться згодом, порушена тема іншим разом може бути саме вдала, або може знайти для себе місце в іншій редакції.

Одне мусимо памятати, що нам потрібно постійного і живого обміну думок, бо ми повинні знати життя нашого громадянства у ріжних його закутинах і проявах, ми повинні стежити і кермувати народнім життям, а для того треба його знати й обговорювати. А нам жінкам слід памятати, що велика частина тих буднів і щоденних турбот спаде з наших плечей, коли частіше чутимемо якісь думки про ті будні і турботи, та треба нам ще найбільше памятати і про те, що ми виховуємо нові покоління, а тут кожна з нас потребує вказівок, проводу і досвіду та підтримки, а це все найлегше дамо таки ми самі одна одній.

Преса, чи періодична чи щоденна може зробити нам великі прислуги, але лише тоді, коли ми вмітимемо її використовувати, тобто і вмітимемо її читати і вмітимемо висловлювати на її сторінках свої думки.

Х. К.

Українські жінки - фабрикантами.

Відрадним явищем наших днів є те, що не тільки мужчини, але і наші жінки творять самостійні варстати праці та дають заробіток українським робітникам. Працьовитість та життєва енергія, витривалість та послідовність жінок дають прекрасні висліди у тяжкій боротьбі за кусок хліба. Йдучи вперед до кращого майбутнього, вони не повинні зражуватися тимчасовими перешкодами чи невдачами. Між українками, які йдуть за цим гаслом, маємо вже 5 власничок фабрик, а саме: фабрику пасти до черевиків „Елеґант“ О. Левицької, фабрику цукорків та чоколяд „Фортуна Нова“ п. Авдикович-Глинської, фабрику солодової води „Здоровля“ п. О. Грицкової, фабрику будинів та ґалярєток „Арода“ п-і Рожанковської, фабрику оцту „Вишня“ п-і А. Чижович. З винятком одної фабрики, яка є під проводом мужчин, всі інші в руках жінок. Майже у всіх фабриках доводилося мені побувати і скрізь я бачила цю невтомну працю жінок. Ми повинні би ділом підтримати наші покестри і по крамницях домагатися виробів лиших фабрик. Розвиток наших фабрик залежить від нас сірих буденних жінок більше, ніж ми собі це усвідомляємо.

Стільки естетично високоартистично влаштованих крамниць „Фортуни“! Яке прекрасне опакування товару. Літком морозиво „Фортуни“ продають на вулицях. Коли маємо спрагу можемо пити солодову воду „Здоровля“. Скоро та дешево споряджимо закуску з будинів чи ґалярєток „Арода“. Обув чистимо пастою Елеґант! Оцет „Вишня“ купуємо самозрозуміло бо він першої якости!

Наші фабрики борються з тандитою і віломі своєю солідністю.

М. Нижанківська.

З нашої хроніки.

З клюбового життя.

В понеділок 7. ц. м. обговорила у клюбі „Нової Хати“ і „Труду“ п. Еля Олесницька весняну моду 1938. Референтка виправдувалася, що в самому вирі карнавалу вже пригадує про весняну моду слухачкам. Та мода необлагана й не знає стриму. Вона підготовляє весняні моделі, які визначує лінію для нової сильветки. Назагал великих змін нема. Головні прикмети сильветки в 1938 р. це поширені рамена (навіть при легких суконках), коротша спідничка та яскраві виразні кольори. Побічні прикмети, що всеж таки грають дуже важну ролю це морщення й закладки, що прикрашують суконку. Багато буде також рисовання (плісе), що надає сильветці молодечого вигляду. Взагалі все йде в дусі молодечости. Все повинно бути коротке, стрімке, хвацьке. Тимто компльети й надальше дуже модні, але жакетики їх значно коротші, іноді перетворюються в болерка. Компльети ці доповнені часто камізольками в яскравих кольорах, що їх оживлюють.

Зникне майже зовсім суконка-гарсонка. Вона набрала такої популярности, що вже збуденіла. Одначе цей фасон має багато можливостей переробки й референтка демонструвала їх на моделях із журналів. Так само радила, як переробляти суконки-компльети. Передовсім треба скоротити жакет і поширити рамена. Новиною будуть перехвати й вставки при суконках. Взагалі вирізи уже не є такий переначе строгий, так що при шиї дозволено „взагалі“ якась відміна. Рукави назагал коротші. Для підкреслення рамен модні також раглани, але такі, що їх поширюють.

Присутні ставили ще ріжні питання щодо переробок і модернізації. Референтка давала влучні й фахові відповіді, так що багато пань з відчиту скористало.

Практичні поради.

Масло. Ніхто не повірив би, що масло в косметиці може бути придатне. Особливо добре масло є для тих, кому доводиться робити собі докладний макіяж чи то в щоденному житті чи часом для аматорських вистав. Тут масло при стиранню макіяжу далеко ліпшу нам зробить прислугу, ніж ріжні вазеліни та креми. В такому випадку треба обличчя докладно натерти маслом, потім стерти масло тонкільною бібулою. На обличчі не лишиться ані сліду по фарбах. Щоб масло було приємніше до вжитку можна додати до нього кілька крапель якоїсь перфуми чи запашного олійку, або вимивши масло обтерти обличчя ватою змоченою в рожевій чи іншій водиці. Добре натирати обличчя маслом і тоді коли нам доведеться бути довший час на вітрі.

Цитрина все-ж робить нам великі послуги у ріжних випадках. Коли доводиться нам пилькувати кухні і від того звичайно дуже псуються руки, зробім собі дома таку мішанину з пшеничної муки і цитринового соку, щоб вона легко розтиралась на шкірі. По хвилині змиймо цю масу теплою водою і милом. Руки будуть як оксамит! Декому пітніють ноги, а особливо часто це буває у дітей підлітків. Добре тоді ноги купати у воді з цитриновою кислиною, або й з оцтом

——o——

Жіноча сторінка.

Замало пишемо.

Маємо цього року дві жінки відзначені літературними нагородами. І попередні роки також мали своїх лавреаток. Маємо вже віддавна визначних жінок письменниць, імена яких стоять поруч найвизначніших імен наших письменників, як Марко Вовчок і Леся Українка. Є у нас і кілька самостійних жіночих періодичних видань, де бачимо багато жіночих підписів. Отже здавалось би, що такий наголовок як „замало пишемо" є щонайменше дивний.

Та на жаль, той наголовок знайде своє виправдання, коли приглянемось не святам нашого життя, якими є поява якогось літературного твору наших письменниць, що навіть час від часу і нагородами визначаються, а сірій щоденщині. Скільки ми маємо тем до обговорення серед нашого життя, як багато ми говоримо коли припадково зійдемось у свому товаристві. Нераз навіть і дуже гострі дебати виникають на різні теми, близькі нашим жіночим інтересам. А чи багато зустрічаємо відгуків тих розмов у нашій чи то жіночій, чи то у щоденній пресі?

Коли переглянемо нашу жіночу пресу, чи себе й такі сторінки-додатки, як наша „Жіноча Сторінка", то побачимо, що дуже часто повторюються ті самі імена і то на сторінках різних часописів одночасово. А скільки то між мужчин явно чи навіть і тайно (прихованих під різними жіночими псевдонімами) знаходимо ми на сторінках тої чисто феміністичної преси. І треба сказати, що ті мужчини-письменники говорять, чи властиво пишуть на такі теми, які сміло моглиб порушувати і жінки і які власне дуже часто ведуть між собою дискусії. Чомуж не мають наші жінки сміливости сказати, про що вони говорять і що їх бере за серце та викликає румянці на лиця в часі гарячої дискусії, порушувати на сторінках чи то чисто жіночої преси чи на сторінках преси „мішаної", коли ті жінки не є може стовідсотковими феміністками? — „Писати не вмію" чуєте часом у відповідь на таке питання. Ні, це неправдою, бо коли вже наші жінки беруться писати, то дають вони докази, що володіють пером. — „Хай пишуть інші!" — чуєте від других. А чому-ж мають писати ті „інші", а не та, що часом має дуже здорові і цікаві думки? — „Не маю часу" — чуєте ще з третіх уст. А час звичайно марнується на багато дрібничок, які можнаб без шкоди відсунути на бік, щоб взяти бодай пів години перо замість, скажім, голку при вишиванню чи гачка при якійсь роботі.

Ні, мабуть тут інша причина. Подекуди може трохи лінивство, а частіше страх перед папером, найголовніше страх перед критикою — страх перед тим „що скажуть?"

А жаль! Ми живемо в такій добі, коли наш нарід гарячково бореться за своє буття. І саме в цей час треба якнайбільшого нашого загального напруження, якнайбільшого обміну думок, шукання нових і певних шляхів. І ось тут кожне слово, кожний вияв думки може бути надзвичайно цінний. Жінка наша творить і мусить творити поруч із мужчиною долю свого народу, на ній-же лежить ще й такий відповідальний тягар як виховання молоді. Чомуж саме вона, що має від природи ще стільки здорової інтуїції, не висловлює своїх думок, своїх почувань не на якісь там високо-політичні або ідеольогічні теми, а про звичайні буденні дрібнички, з яких складається наше життя і які треба старанно і докладно обговорювати, бо вони, а не оті високолетні і премудро обговорені теми мають вплив на наше щоденне життя, на наш суспільний уклад. Дехто іронізує над тими темами, але вони таки потрібні, доказом чого можуть бути досить часті полеміки на саме ось такі „дрібні" теми, коли їх хтось випадково порушить.

Доводиться мені досить часто бувати на нашій провінції і зустрічатись із нашим жіноцтвом. Скільки цікавого і в якій гарній формі доводиться нераз почути про місцеве життя, місцеві обставини! В якім корисніім світлі нераз виявляють себе оті наші приховані жіночі сили. Але попробуйте їх попрохати, щоб вони про те все написали! Скільки то різних застережень, відмов і непотрібної скромности! Просто шкода, що наші справді інтелігентні жінки так мало себе виявляють і серед ширшого загалу складається зовсім неправдива уява про наше жіноцтво, особливо про те жіноцтво з провінції.

Ось чому я дала такий наголовок своїй статті. Писати треба, писати про щоденні звичайні речі, бо це багато допоможе нам у нашому суспільному житті. А коли якась редакція і відкине часом написане, бо або вже на ту тему було багато говорено, або невідповідний для тої редакції підхід у тій статті, або часом може й слаба вона буде формою, то не треба тим зражуватись. Форма виробиться зчасом, порушена тема іншим разом може бути саме вдала, або може знайти для себе місце в іншій редакції.

Одне мусимо памятати, що нам потрібно постійного і живого обміну думок, бо ми повинні знати життя нашого громадянства у різних його закутинах і проявах, ми повинні стежити і кермувати народнім життям, а для того треба його знати й обговорювати. А нам жінкам слід памятати, що велика частина тих буднів і щоденних турбот спаде з наших плечей, коли частіше чутимемо якісь думки про ті будні і турботи, та треба нам ще найбільше памятати і про те, що ми виховуємо нові покоління, а тут кожна з нас потребує вказівок, проводу і досвіду та підтримки, а це все найлегше даємо таки ми самі одна одній.

Преса, чи періодична чи щоденна може зробити нам великі прислуги, але лише тоді, коли ми вмітимемо її використовувати, тобто і вмітимемо її читати і вмітимемо висловлювати на її сторінках свої думки.

Х. К.

Українські жінки — фабрикантами.

Відрадним явищем наших днів є те, що не лише мужчини, але і наші жінки творять самостійні варстати праці та дають заробіток українським робітникам. Працьовитість та життєва енергія, витривалість та послідовність жінок дають прекрасні висліди у тяжкій боротьбі за кусник хліба. Йдучи вперед до кращого майбутнього, жінки не повинні зражуватися тимчасовими перешкодами чи невдачами. Між українками, що йдуть за цим гаслом маємо вже 5 власниць фабрик, а саме: фабрику пасти до черевиків „Елегант" О. Левицької, фабрику цукорків і шоколяди „Фортуна Нова" п. Авдикович-Глинської, фабрику содової води „Здоровля" п. Р. Гнатевич, фабрику будинів та галяреток „Арома" п. Рожанковської, фабрику оцту „Вишня" п. А. Чижович. З винятком одної фабрики, яка під проводом мужчини, всі інші в руках жінок. Майже у всіх фабриках доводилося мені побувати і скрізь я бачила цю взаємну працю жінок. Ми повинні би вірно віддячувати наші покупки. Ми повинні по крамницях домагатися виробів тих фабрик. Розвиток наших фабрик залежить від нас сірих буденних жінок більше, ніж ми собі це усвідомляємо.

Стільки естетично високоартистично влаштованих крамниць „Фортуни"! Яке прекрасне опакування товару. Літом морозиво „Фортуни" продають на вулицях. Коли маємо справу можемо пити содову воду „Здоровля". Скоро та дешево споряджуємо лакомину з будинів чи галяреток „Арома". Обув чистимо пастою Елегант! Оцет „Вишня" купуємо самозрозуміло, бо він певної якости!

Наші фабрики боряться з тандитою і відомі своєю солідністю.

М. Ніжанківська.

З нашої хроніки.

З клюбового життя.

В понеділок 7. н. м. обговорила у клюбі „Нової Хати" і „Труду" п. Еля Олесницька весняну моду 1938. Референтка вияснила, що в самому вирі карнавалу вже пригадує про весняну моду слухачкам. Та мода неблизька й не знає стриму. Вона підготовляє весняні моделі, вже визначує лінію для нової сильветки. Назагал великих змін нема. Головні прикмети сильветки в 1938 р. це поширені рамена (навіть при легких суконках), коротка спідничка та яскраві виразні кольори. Побічні прикмети, що все таки грають дуже важну ролю це морщення й закладки, що прикрашують суконку. Багато було також рисовання (плісе), що надає сильветці молодечого вигляду. Взагалі все йде в дусі молодечости. Все повинно бути коротке, стрункe, зграбне. Тимто комплети й надальше дуже модні, але жакетики їх значно коротші, іноді перетворюються в болерка. Комплети ці доповнені часто камізольками в яскравих кольорах, що їх оживляють.

Зникне майже зовсім сукня-гарсонка. Вона набрала такої популярности, що вже збуденніла. Одначе цей фасон має багато можливостей переробки й референтка демонструвала їх на моделях із журналів. Так само радила, як переробляти сукні-комплети. Передовсім треба скоротити жакет і поширити рамена. Новинкою будуть перешиви й вставки при сукнях. Взагалі верх уже не є такий чернечо строгий, так що при ньому дозволено взагалі пась відміна. Рукави назагал короткі. Для підкреслення рамен модні також реглани, але такі, що їх поширюють.

Присутні ставили ще різні питання щодо переробок і модернізації. Референтка давала влучні й фахові відповіді, так що багато пань з відчиту скористало.

Практичні поради.

Масло. Ніхто не повірив би, що масло в косметиці може бути придатне. Особливо добре масло є для тих, кому доводиться робити собі докладний маківяж чи то в щоденному житті чи часом для аматорських вистав. Тут масло при стиранню маківяжу далеко ліпшу нам зробить прислугу, ніж різні вазеліни та креми. В такому випадку треба обличчя докладно витерти маслом, потім стерти масло тоненькою бібулкою. На обличчі не лишиться ані сліду по фарбах. Щоб масло було приємніше до вжитку можна додати до нього кілька крапель якоїсь парфуми чи запашного олійку, або після витертя масла обтерти обличчя ватою змоченою в рожевій чи іншій водичці. Добре натирати обличчя маслом і тоді коли нам доводось бути довший час на вітрі.

Цитрина взагалі робить нам великі послуги у різних випадках. Коли доводиться нам пильнувати кухні і від того звичайно дуже псуються руки, зробім собі дома таку мішанину з вівсяної муки і цитрини. Її соку, щоб вона легко розтиралась на лиці. Пе... Руки вимиймо ... масу теплою водою з милом. Руки будуть як оксамит! Декому пітніють ноги, а особливо часто це буває у літній підліток. Добре тоді ноги купати у воді з цитриновою кислиною, або й з оцтом

Жіноча сторінка.

Замало пишемо.

Маємо цього року дві жінки відзначені літературними нагородами. І попередні роки тамали своїх лавреаток. Маємо вже віддавна визначних жінок письменниць, імена яких стоять поруч найвизначніших імен наших письменників, як Марко Вовчок і Леся Українка. Маємо і кілька самостійних жіночих періодичних видань, де бачимо багато жіночих підписів, отже здавалось би, що такий наголовок „Замало пишемо" є щонайменше дивний.

Та на жаль, той наголовок знайде своє виправдання, коли приглянемось не святам нашого життя, якими є поява якогось літературного твору наших письменниць, що навіть час від часу і нагородами визначаються, а сірій щоденщині. Скільки ми маємо тем до обговорення серед нашого життя, як багато ми говоримо коли припадково зійдемось у свому товаристві. Ії нераз навіть і дуже гострі дебати виникають на ріжні теми, близькі нашим жіночим інтересам. А чи багато зустрічаємо відгуків тих розмов у нашій чи то жіночій, чи то у щоденній пресі?

Коли переглянемо нашу жіночу пресу, чи особи й такі сторінки-додатки, як наша „Жіноча Сторінка", то побачимо, що дуже часто повторюються ті самі імена і то на сторінках кількох часописів одночасово. А скільки то мужчин явно чи навіть і тайно (прихованих під ріжними жіночими псевдонімами) знаємо ми на сторінках тої чисто феміністичної преси. І треба сказати, що ті мужчини-письменники говорять, чи властиво пишуть на такі теми, які сміло моглиб порушувати і жінки і які власне дуже часто ведуть між собою дискусії. Чомуж не мають наші жінки сміливости ... те, про що вони говорять і що їх бере за ... та викликає румянці на лиця в часі гарячої дискусії, порушувати на сторінках чи то ... чисто жіночої преси чи на сторінках преси „мішаної", коли ті жінки не є може стовідсотковими феміністками? — „Писати не вмію" чуєте часом у відповідь на таке питання. Ні, це не вірно, бо коли вже наші жінки беруться писати, то дають вони докази, що володіють пером. — „Хай пишуть інші!" — чуєте від другої. А чому-ж мають писати ті „інші", а не та, що часом має дуже здорові і цікаві думки? — „Не маю часу" — чуєте ще з третіх уст. А час ... марнується на багато дрібничок, які можна булоб без шкоди відсунути на бік, щоб ... тримати бодай пів години перо замість ... голку при вишиванню чи гачка при якійсь ... прасі.

Ні, мабуть тут інша причина. Подекуди може трохи лінивство, а частіше страх перед ... пером, найголовніше страх перед критикою, — страх перед тим „що скажуть?"

А жаль! Ми живемо в такій добі, коли наш нарід гарячково бореться за своє буття. І саме в цей час треба якнайбільшого нашого загального напруження, якнайбільшого обміну думок, шукання нових і певних шляхів. І ось тут кожне слово, кожний вияв думки може бути надзвичайно цінний. Жінка наша творить і мусить творити поруч із мужчиною долю свого народу, на ній-же лежить ще й такий відповідальний тягар як виховання молоді. Чомуж саме вона, що має від природи ще стільки здорової інтуїції, не висловлює своїх думок, своїх почувань не на якісь там високо-політичні або ідеольогічні теми, а про звичайні буденні дрібнички, з яких складається наше життя і які треба старанно і докладно обговорювати, бо вони, а не оті високолетні і премудро обговорені теми мають вплив на наше щоденне життя, на наш суспільний уклад. Дехто іронізує над тими темами, але вони таки потрібні, доказом чого можуть бути досить часті полеміки на саме ось такі „дрібні" теми, коли їх хтось випадково порушить.

Доводиться мені досить часто бувати на нашій провінції і зустрічатись із нашим жіноцтвом. Скільки цікавого і в якій гарній формі доводиться нераз почути про місцеве життя, місцеві обставини! В якім кориснім світлі нераз виявляють себе оті наші приховані жіночі сили. Але попробуйте їх попрохати, щоб вони про те все написали! Скільки то ріжних застережень, відмов і непотрібної скромности! Просто шкода, що наші справді інтелігентні жінки так мало себе виявляють і серед ширшого загалу складається зовсім неправдива уява про наше жіноцтво, особливо про те жіноцтво з провінції.

Ось чому я дала такий наголовок своїй статті. Писати треба, писати про щоденні звичайні речі, бо це багато допоможе нам у нашому суспільному житті. А коли якась редакція і відкине часом написане, бо або вже на ту тему було багато говорено, або невідповідний для тої редакції підхід у тій статті, або часом може й слаба вона буде формою, то не треба тим зражуватись. Форма виробиться вчасом, порушена тема іншим разом може бути саме вдала, або може знайти для себе місце в іншій редакції.

Одне мусимо памятати, що нам потрібно постійного і живого обміну думок, бо ми повинні знати життя нашого громадянства у ріжних його закутинах і проявах, ми повинні стежити і кермувати народнім життям, а для того треба його знати й обговорювати. А нам жінкам слід памятати, що велика частина тих буднів і щоденних турбот спаде з наших плечей, коли частіше чутимемо якісь думки про ті будні і турботи, та треба нам ще найбільше памятати і про те, що ми виховуємо нові покоління, а тут кожна з нас потребує вказівок, проводу і досвіду та підтримки, а це все найлегше дамо таки ми самі одна одній.

Преса, чи періодична чи щоденна може зробити нам великі прислуги, але лише тоді, коли ми вмітимемо її використовувати, тобто і вмітимемо її читати і вмітимемо висловити на її сторінках свої думки.

Х. К.

Українські жінки - фабрикантами.

Відрадним явищем наших днів є те, що не тільки мужчини, але і наші жінки творять самостійні варстати праці та дають заробіток українським робітникам. Працьовитість та життєва впертість, витривалість та послідовність жінок дають прекрасні висліди у тяжкій боротьбі за кусок хліба. Ідучи вперед до кращого майбутнього, вони не повинні зражуватися тимчасовими перешкодами чи невдачами. Між українками, які йдуть за цим гаслом, маємо вже 5 власничок фабрик, а саме: фабрику пасти до черевиків „Елегант" О. Левицької, фабрику цукорків та чоколяд „Фортуна Нова" п. Авдикович-Глинської, фабрику солодової води „Здоровля" п. О. Гринкової; фабрику будинів та галяреток „Ароза" п-і Рожанковської, фабрику оцту „Вишня" п-і А. Чижович. З винятком одної фабрики, яка є під проводом мужчин, всі інші в руках жінок. Майже у всіх фабриках доводилося мені побувати і скрізь я бачила цю невтомну працю жінок. Ми повинні би ділом підтримати наші посестри і по крамницях домагатися виробів даних фабрик. Розвиток наших фабрик залежить від нас сірих буденних жінок більше, ніж ми собі це усвідомляємо.

Стільки естетично, високоартистично влаштованих крамниць „Фортуни"! Яке прекрасне опакування товару. Літком морозиво „Фортуни" продають на вулицях. Коли маємо спрагу можемо пити солодову воду „Здоровля". Скоро та дешево сппрядимо лакомину з будинів чи галяреток „Ароза". Обув чистимо пастою Елегант! Оцет „Вишня" купуємо самозрозуміло, бо він першої якости!

Наші фабрики боряться з тандитою і вірномі своєю солідністю.

М. Нижанківська.

З нашої хроніки.

З КЛЮБОВОГО ЖИТТЯ.

В понеділок 7. ц. м. обговорила у клюбі „Нової Хати" і „Труду" п. **Еля Олесницька** весняну моду 1938. Референтка виправдувалася, що в самому вирі карнавалу вже пригадує про весняну моду слухачкам. Та мода невблаганна й не знає стриму. Вона підготовляє весняні моделі, вже визначує лінію для нової сильветки. Назагал великих змін нема. Головні прикмети сильветки в 1938 р. це поширені рамена (навіть при легких сукнях), коротша спідничка та яскраві виразні кольори. Побічні прикмети, що всеж таки грають дуже важну ролю це морщення й закладки, що прикрашують сукенку. Багато буде також рисовання (пліс), що надає сильветці молодечого вигляду. Взагалі все йде в дусі молодечости. Все повинно бути коротке, струнке, хватке. Тимто комплети й надальше дуже модні, але жакетики їх значно коротші, іноді перетворюються в болера. Комплети ці доповнені часто камізольками в яскравих кольорах, що їх оживляють.

Зникає майже зовсім сукня-гарсонка. Вона набрала такої популярности, що вже збудденніла. Одначе цей фасон має багато можливостей перерібки й референтка демонструвала їх на моделях із журналю. Так само радила, як переробляти сукні-комплети. Передовсім треба скоротити жакет і поширити рамена. Новинкою будуть передики й вставки при сукнях. Взагалі вирїз уже не є такий черчето строгий, так що при шиї дозволена взагалі якась відміна. Рукави назагал короткі. Для підкреслення рамен модні також реглани, але такі, що їх поширюють.

Присутні ставили ще ріжні питання щодо перерібок і модернізацій. Референтка давала влучні й фахові відповіді, так що багато пань з відчиту скористало.

Практичні поради.

Масло. Ніхто не повірив би, що масло в косметиці може бути придатне. Особливо добре масло є для тих, кому доводиться робити собі докладний макіяж чи то в щоденному житті чи часом для аматорських вистав. Тут масло при стиранню макіяжу далеко ліпшу нам зробить прислугу, ніж ріжні вазеліни та креми. В такому випадку треба обличчя докладно натерти маслом, потім стерти масло тоненькою бібулою. На обличчі не лишиться ані сліду по фарбах. Щоб масло було приємніше до вжитку можна додати до нього кілька крапель якоїсь перфуми чи запашного олійку, або вживши масла обтерти обличчя ваткою змоченою в рожевій чи іншій водичці. Добре натирати обличчя маслом і тоді коли нам довелось бути довший час на вітрі.

Цитрина взагалі робить нам великі послуги у ріжних випадках. Коли доводиться нам пильнувати кухні і від того звичайно дуже псуються руки, зробимо собі дома таку мішанину з вівсяної муки і цитринового соку, щоб вона легко ростиралась на шкірі. По кухонній праці змиємо цю масу теплою водою й милом. Руки будуть як атласові. Декому пітніють ноги, а особливо часто це буває у дітей підлітків. Добре тоді ноги купати у воді з цитриновою кислиною, або й з оцтом.

—o—

Сторінка без політики.

Найвищий летунський майдан в Европі.

Із Сен Моріс повідомляють, що в Самадені відчинять цими днями летунський майдан, який матиме назву летовища Сен Моріс. Майдан лежить на висоті 1728 м. У літі минулого року переведено нівеляцію теренів, так, що освєнено таким чином рівну площу до причалу літаків, величини 800 м. кв. В зимі, рівно вигладжена площа снігу є ідеальним стартовим тором. Одночасно вибудували також деревляні гангари для літаків. Покищо лети будуть відбуватися тільки при гарній погоді, тому, що Самаден не має ще радіостації. При пробній їзді лет із Ціріху до Сен Жермен тривав 40 хвилин.

—o—

Чоловік, що був на своїм власнім похороні.

Такі події не трапляються часто, щоб хто-небудь був присутній на своїм власнім похороні. Воно виглядає просто на неймовірну історію. Івсе таки воно іноді трапляється. Свого часу один міліонер сфінгував свій похорон, приказав у своїм завіщанні, якими кіньми мають його труну везти, хто має виголошувати промови, який має бути гробовець і т. д. За гроші знайшовся „небіжчик". Якогось знайденого трупа, невідомого прізвища і походження, поховали справді, як міліонера. А сам міліонер ішов позаду свого похорону, слухав, що про нього люди доброго і злого говорили, слухав промов своїх приятелів і бачив, як до гробівця, що він сам велів собі збудувати, клали невідомого небіжчика. Згодом цілу справу згаданий багач сам зрадив, бо хотів похвалитися, що він був на своїм власнім похороні.

Жарт, чи збіг обставин.

Та правдива, не для емоції, чи жарту макабрична подія трапилася перед кількома тижнями у Шорегемі. Ціла подія виглядала ось так:

На одному льондонському передмісті жив вдоволений життям і щасливий торговельний агент Ернест Басет із жінкою. Спокійне та щасливе життя цієї подружої пари сколихнула одного дня дивна подія. Пані Басет дістала листа з оригінальним змістом. У листі були вислови співчуття з приводу смерти її чоловіка, Ернеста Басета. Пані Басет звернулася негайно до того знайомого, який вислав згаданий лист, щоб виляяти його за поганий жарт та одночасно заповістити, що віддає цю справу до суду. Колиж п-і Басет справді зявилася у „сміхуна", він заявив їй збентежений, що саме недавно довідався про виловлення з морських хвиль в околиці Шорегему труп Басета. Він не мав ніякого заміру жартувати, але вислав щирі співчуття.

Коли купець довідався про цілу історію, заявив жінці, що хоче виїхати з нею до Шорегему, щоби там на місці вияснити помилку.

Фатальна візитівка.

Колиж вони обоє приїхали до Шорегему, люди оповіли їм, що виловили з моря чоловіка на прізвище Ернест Басет, який імовірно підчас купелі втопився. Невиключене було теж самогубство. Потопельника саме тоді хоронили. Таким чином льондонський купець був на своїм власнім похороні.

Басет звернувся негайно до влади за вясненнями. Там довідався він, що в кишені невідомого небіжчика нічого не знайшли, тільки візитівку на прізвище Ернеста Басета з Льондону. І під таким прізвищем його теж поховали.

Купець сильно перейнявся тою цілою справою. Він став сумний і мовчаливий. Чотири тижні після тієї події, використав він короткий час, що його жінки не було дома і наложив на себе руку.

Цим разом його жінка була вже на правдивім похороні свого чоловіка.

—o—

В кабареті плакала по дитині.

В одному париському кабаретовому льокалі розігралася перед трьома тижнями дивна сцена, яка нагадувала найбільш сентиментальні романи.

Багата американська пара, яка приїхала до Европи, хотіла пізнати париське нічне життя і вибралася відвідувати ресторани й кабарети Монтмартру. Одного вечора американці знову явилися, як завжди в одній з кабаретів. Та там було ще дуже мало гостей. Тільки при одним столику сиділа якась артистка і заливалася гіркими сльозами. Колиж її запитали про причину її ревного плачу, вона відповіла, хлипаючи, що їй померла дитина і вона не має тепер ні праці ні грошей, щоб дитину поховати. Милосерні американці жертвували дискретно заплаканій акторці 3.000 франків і покинули кабарет, не чекаючи на вияви вдячности нещасної матері.

Якийсь час пізніше виїхав згаданий американець до Ніци, де він теж шукав за льокалями, в яких міг би пускати свої доляри. В одним із тамошних нічних льокалів побачив він знову в таких самих обставинах заплакану жінку. На його запит, відповіла вона, що її дитина бореться зі смертю, а вона не має за що своєї дитини ратувати. Колиж американець приглянувся ближче „безталанній" матері, пізнав у ній цю саму жінку, яка в Парижі не мала за що поховати своєї дитини. Виявилося, що ця б. кабаретова акторка кільканадцять разів перевела з відповідним успіхом свій трік і заробила на ньому від легковірних та милосерних людей чимало грошей.

Убивство у львиній клітці.

Особливий злочин, виконаний перед багатьома роками у клітці з дикими львами, вийшов тепер наверх. Колишній присмиритель диких звірят признався на смертній постелі, що він кинув свою жінку львам на жир.

Ціла історія тієї трагедії, що він її оповів, була така:

Володимир Голея ще малим хлопцем виказував велике замилування до цирку. Одначе його багаті родичі не хотіли навіть чути про циркову карієру свого сина. Тоді хлопчисько — було воно вже більше як 50 літ тому — втік з якоюсь мандрівною будою-варієте. Власниця цирку, якій молоденький, ледви 16-літній хлопчина припав до вподоби, призначила його на присмирителя і сама платила за його науку іншому присмирителеві. Небаром Голея став славний як присмиритель хижаків.

Його поисовою точкою, яка всюди викликувала величезне вражіння, були продукції в клітці з 40 львами і тиграми.

Із вдячности до власниці цирку, яка допомогла йому здобути славу, рішив він оженитися з нею. Та пристаркувата жінка почала небагом затроювати йому життя своєю хоробливою заздрістю.

Колиж по якомусь часі Голея залюбився в одній молодій акторці, що виступала в цирку його жінки, почалися жахливі сцени заздрощів. Вкінці присмиритель рішив звільнитися від своєї заздрісної жінки.

Одного дня попросив він її допомогти йому годувати привезених берберійських львів. Потайки виголодив Голея львів і не давав їм два дні нічого їсти, щоб вони стали тим дикші. Коли він станув із своєю жінкою перед кліткою, тоді не сказавши ні словечка, відчинив двері і нагло втрутив жінку до виголоднілих хижаків. Льви кинулися прожогом на свою жертву і роздерли її. Останки одягу вбивник сам сховав із клітки та відтак оповів, що його жінка мусіла несподівано виїхати до Франції, де вона дістала якусь спадщину.

Таким чином ніхто не довідався про його злочин. Довгі роки жив Голея зі своєю страшною таємницею, аж недавно в обличчі смерти зрадився він зі свого макабричного злочину.

Кілька годин пізніше Голея помер.

„Записник моєї жінки".

(Щось гейби гумореска).

— Гальо, пане докторе, мушу вам подати жахливу вістку...

— Що сталося?

— Моя жінка втратила глузди!

— Невже?!...

— Її поведінка стала вже від кількох днів [illegible] дозрілa. При сніданні, при обіді, при підвечірку і при вечері кладе вона постійно свій записник перед себе, переглядає його, хитає головою, бліdне і виглядає чогось заляканa. Одначе, тому, що я не маю цікавої вдачі, не питав я її про причину тієї дивної поведінки. Але нині, по обіді, не міг я вже більше над собою панувати, взяв записник до рук і кинув на нього оком. Записки, що я їх там знайшов, сильно мене вразили.

— Щож там таке записане?

— Ох, пане докторе, мабуть господарські клопоти помішали зовсім глузди моїй жінці і розбили їй нерви. А саме у записнику мала вона записані свої щоденні видатки, але в такій формі, що для мене вона стала справжньою [illegible] дією...

— Алеж скажіть-же вкінці, в чому річ?

— Пане докторе, моя жінка втратила [illegible] глузди... Вона не орієнтується в часі. Вона [illegible] нула з теперішнього в минуле...

— Як ви то розумієте?

— Їй здається, що ми все ще живемо в [illegible] воєнних часах девалюації, бо як я зрозумів із записника, то вона починає знову в [illegible] ських коронах рахувати. Перед собою маю записник і можу відчитати вам деякі позиції.

— Прошу дуже.

— Наприклад учорашня дата:

Обід		300 к.
Підвечірок		950 к.
Вечеря		600 к.
Разом		2250 к.

І скажіть мені, пане докторе, чи воно не [illegible] шне?

— Можу вас заспокоїти пане Фартушок. Вашій жінці нічого не є. Із записок бачу, що [illegible] гостро придержується моїх доручень.

— Вона здорова?

— Так. Ваша жінка хотіла почати [illegible] неве лікування і я дозволив їй тільки 2250 [illegible] льорій денно.

— А... так?!...

—o—

ВЕСЕЛЕ.

Спомини з подорожі.

— Скажіть мені, пане Мандрівничий, [illegible] дорож до людоїдів справді така небезпечна?

— Ясно, мій любий друже! Адже [illegible] ногою чоловік стоїть увесь час... на [illegible]

Безличність.

Книговод підходить до наймолодшого [illegible] рядовця в бюрі і товче пястуком до стола перед його носом:

— То вам ще мало, що в урядових [illegible] нах спите і ви мусите при тім аж так [illegible] щоб збудити шефа, який сидить у своїм приватнім бюрі і працює!

Незабутні спомини.

— Скажи, чи ти забув про тих 20 зол., що я їх тобі пожичив?

— Як можеш так думати? Вони є [illegible] гарнішим спомином.

Подвійний пех.

— Ну, Петре, якже то було на [illegible] тарській прогульці?

— Нічого надзвичайного. Спершу [illegible] ли ми лещета, відтак заручилися.

Імениновий дарунок.

— Щож ти зробив з тими папіросками, [illegible] ти їх дістав від своєї тещі?

— Я їх пороздавав своїм приятелям, [illegible] тепер уже їх не маю.

— Папіросок?

— Ні, приятелів.

Погане свідоцтво.

Директора Шпильки багатоналійний [illegible] вухрився малоналійним у математиці [illegible] дуже погане свідоцтво. Очевидно, [illegible] Шпилька вважає, що його синові [illegible] кривда і питається учителя свого [illegible] коно можливе, що хлопець дістав [illegible] тематики.

— Тому — каже учитель — [illegible] сказати. Тому, що ми не маємо гіршої [illegible]

Сторінка без політики.

Найвищий летунський майдан в Европі.

Із Сен Моріс повідомляють, що в Самадені відчинять цими днями летунський майдан, який матиме назву летовища Сен Моріс. Майдан лежить на висоті 1728 м. У літі минулого року переведено ніелляцію терепів, так, що осягнено таким чином рівну площу до причалу літаків, величини 800 м. кв. В зимі, рівно вигладжена площа снігу є ідеальним стартовим тором. Одночасно вибудували також деревляні гангари для літаків. Поки що лети будуть відбуватися тільки при гарній погоді, тому, що Самаден не має ще радіостанції. При пробній їзді лет із Цюріху до Сен Жермен тривав 40 хвилин.

Чоловік, що був на своїм власнім похороні.

Такі події не трапляються часто, щоб хто-небудь був присутній на своїм власнім похороні. Воно виглядає просто на неймовірну історію, хоча таки воно іноді трапляється. Свого часу один мільонер сфінгував свій похорон, приказав у своїм завіщанні, якими кіньми мають його труна везти, хто має виголошувати промови, який має бути гробовець і т. д. За гроші знайшовся „небіжчик". Якогось знайденого трупа, невідомого прізвища і походження, поховали парадно, як мільонера. А сам мільонер Ішов позаду свого похорону, слухав, що про нього люди доброго і злого говорили, слухав промов своїх приятелів і бачив, як до гробівця, що він сам велів собі збудувати, клали невідомого небіжчика. Згодом цілу справу згаданий багач сам зрадив, бо хотів похвалитися, що він був на своїм власнім похороні.

Жарт, чи збіг обставин.

Та правдива, не для емоції, чи жарту макабрична подія трапилася перед кількома тижнями у Шорегемі. Ціла подія виглядала ось так:

На одному льондонському передмісті жив вдоволений життям і щасливий торговельний агент Ернест Басет із жінкою. Спокійне та щасливе життя цієї подружої пари сколихнула одного дня дивна подія. Пані Басет дістала листа з оригінальним змістом. У листі були вислові співчуття з приводу смерти її чоловіка, Ернеста Басета. Пані Басет звернулася негайно до того знайомого, який вислав згаданий лист, щоб вилаяти його за поганий жарт та одночасно заповісти, що віддає цю справу до суду. Колиж п-і Басет справді звилася у „сміхуна", він заявив їй збентежений, що саме недавно довідався про виловлення з морських хвиль в околиці Шорегему трупа Басета. Він не мав ніякого заміру жартувати, але вислав щирі співчуття.

Коли купець довідався про цілу історію, заявив жінці, що хоче виїхати з нею до Шорегему, щоби там на місці вияснити помилку.

Фатальна візитівка.

Колиж вони обоє приїхали до Шорегему, люди оповіли їм, що витягнули з моря чоловіка на прізвище Ернест Басет, який імовірно підчас купелі втопився. Невиключене було теж самогубство. Потопельника саме тоді хоронили. Таким чином льондонський купець був на своїм власнім похороні.

Басет звернувся негайно до влади за вияснениями. Там довідався він, що в кишені невідомого небіжчика нічого не знайшли, тільки візитівку на прізвище Ернеста Басета з Льондону. І під таким прізвищем його теж поховали.

Купець сильно перейнявся тою цілою справою. Він став сумний і мовчаливий. Чотири тижні після тієї події, використав він короткий час, що його жінки не було дома і наложив на себе руку.

Цим разом його жінка була вже на правдивім похороні свого чоловіка.

В кабареті плакала по дитині.

В одному парискьому кабаретовому льокалі розігралася перед трьома тижнями дивна сцена, яка нагадувала найбільш сентиментальні романи.

Багата американська пара, яка приїхала до Европи, хотіла пізнати париське нічне життя і вибралася відвідувати ресторани й кабарети Монмартру. Одного вечора американці знову знайшлися, як завжди в одній з кабаретів. Та там було ще дуже мало гостей. Тільки при одній столику сиділа якась артистка і заливалася гіркими сльозами. Колиж її запитали про причину її ревного плачу, вона відповіла, хлипаючи, що їй померла дитина і вона не має тепер ні праці ні грошей, щоб дитину поховати. Милосерні американці жертвували дискретно заплаканій акторці 3.000 франків і покинули кабарет, не чекаючи на вияви вдячности нещасної матері.

Якийсь час пізніше виїхав згаданий американець до Ніцци, де він теж шукав за льокалями, в яких міг би пускати свої долари. В однім із тамошних нічних льокалів побачив він знову в таких самих обставинах заплакану жінку. На його запит, відповіла вона, що її дитина бореться зі смертю, а вона не має за що своєї дитини рятувати. Колиж американець приглянувся ближче „безталанній" матері, пізнав у ній що саму жінку, яка в Парижі не мала за що поховати своєї дитини. Виявилося, що ця б. кабаретова акторка кільканацять разів перевела з відповідним успіхом свій трік і заробила на ньому від легковірних та милосерних людей чимало грошей.

Убивство у левиній клітці.

Особливий злочин, виконаний перед багатьома роками у клітці з дикими львами, вийшов тепер наверх. Колишній присмиритель диких звірят признався на смертній постелі, що він кинув свою жінку львам на жир.

Ціла історія тієї трагедії, що він її оповів, була така:

Володимир Голея, ще малим хлопцем виказував велике замилування до цирку. Однак його багаті родичі не хотіли навіть чути про циркову кар'єру свого сина. Тоді хлопчисько — було воно вже більше як 50 літ тому — втік з якоюсь мандрівною будою-варієте. Власниця цирку, якій молоденький, леден 16-літній хлопчина припав до вподоби, поставила його на присмирювача і сама платила за його науку іншому присмирювачеві. Небавом Голея став славний як присмиритель хижаків.

Його пописовою точкою, яка всюди викликала величезне враження, були продукції у клітці з львами і тиграми.

Із вдячности до власниці цирку, яка допомогла йому здобути славу, рішив він оженитися з нею. Та підстаркувата жінка почала невдовзі затроювати йому життя своєю хоробливою заздрістю.

Колиж по якомусь часі Голея залюбився в одній молодій акторці, що виступала в цирку його жінки, почалися жахливі сцени заздрощів. Вкінці присмиритель рішив звільнитися від своєї заздрісної жінки.

Одного дня попросив він її допомогти йому годувати привезених берберійських львів. Потайки виголодив Голея львів і не давав їм два дні нічого їсти, щоб вони стали ще дикіші. Коли він станув із своєю жінкою перед кліткою, тоді не сказавши ні словечка, відчинив двері і миттю втрутив жінку до виголоджених хижаків. Льви кинулися прожогом на свою жертву і роздерли її. Останки одягу вбивник сам сховав із клітки та відтак оповів, що його жінка мусіла несподівано виїхати до Франції де вона дістала якусь спадщину.

Таким чином ніхто не довідався про його злочин. Довгі роки жив Голея зі своєю страшною тайною, аж недавно в обличчі смерти зрадив [illegible] свого макабричного злочину.

Кілька годин пізніше Голея помер.

„Записник моєї жінки".

(Щось гейби гумореска).

— Гальо, пане докторе, мушу вам подати жахливу вістку...

— Що сталося?

— Моя жінка втратила глузди!

— Невже?!...

— Її поведінка стала вже від кількох днів підозріла. При сніданні, при обіді, при підвечірку і при вечері кладе вона постійно свій записник перед себе, переглядає його, хитає головою, бліде і виглядає чогось заляканою. Однак тому, що я не маю цікавої вдачі, не питав я її про причину тієї дивної поведінки. Але нині, по обіді, не міг я вже більше над собою запанувати, взяв записник до рук і кинув на нього оком. Записки, що я їх там знайшов, сильно мене вразили.

— Щож там таке записане?

— Ох, пане докторе, мабуть господарські клопоти помішали зовсім глузди моїй жінці і розбили її нерви. А саме у записнику мала вона записані свої щоденні видатки, але в такій формі, що для мене вона стала справжньою трагедією...

— Алеж скажіть-же вкінці, в чому річ?

— Пане докторе, моя жінка втратила зовсім глузди... Вона не орієнтується в часі. Вона повернула з теперішнього в минуле...

— Як ви то розумієте?

— Їй здається, що ми все ще живемо в післявоєнних часах девальвації, бо як я зрозумів з її записника, то вона починає знову в австрійських коронах рахувати. Перед собою маю її записник і можу відчитати вам деякі позиції!

— Прошу дуже.

— Наприклад учорашня дата:

Обід	300 к.
Підвечірок	950 к.
Вечеря	600 к.
Разом	2250 к.

І скажіть мені, пане докторе, чи воно не страшне?

— Можу вас заспокоїти пане Фартушок. Вашій жінці нічого не є. Із записок бачу, що вона гостро придержується моїх доручень.

— Вона здорова?

— Так. Ваша жінка хотіла почати відтовщуюче лікування і я дозволив їй тільки 2250 кальорій денно.

— А... так?!...

(еф.)

ВЕСЕЛЕ.

Спомини з подорожі.

— Скажіть мені, пане Мандрівничий, чи подорож до людоїдів справді така небезпечна?

— Ясно, мій любий друже! Адже одною ногою чоловік стоїть увесь час... на списі страв.

Безличність.

Книговод підходить до наймолодшого урядовця в бюрі і товче пястуком до стола перед його носом:

— То вам ще мало, що в урядових годинах спите і ви мусите при тім аж так хропіти, щоб збудити шефа, який сидить у своїм приватнім бюрі і працює!

Незабутні спомини.

— Скажи, чи ти забув про тих 20 зол., що я їх тобі пожичив?

— Як можеш так думати? Вони є моїм найгарнішим спомином.

Подвійний пех.

— Ну, Петре, якже то було на цій мандрівній прогульці?

— Нічого надзвичайного. Спершу поломали ми лещета, відтак заручилися.

Імяниновий дарунок.

— Щож ти зробив з тими папіросками, що ти їх дістав від своєї тещі?

— Я їх пороздавав своїм приятелям, — ще тепер уже їх не маю.

— Папіросок?

— Ні, приятелів.

Погане свідоцтво.

Директора Школи багатонадійний син виявився малоздібним у математиці і дістав дуже погане свідоцтво. Очевидно, директор Шкільна вважає, що його синові сталася кривда і питається учителя свого сина, як воно можливе, що хлопець дістав двійку з математики.

— Тому — каже учитель — можу вам сказати. Тому, що ми не маємо гірших нот.

…оржественна Служба Божа у голяндському костелі в Парижі.

Париж, 6. лютого 1938 р.

У наміренні народженої княжни Беатрічі, …ньки престонаслідниці Королівства Голяндії, …правив нині вранці у голяндському костелі …ко-кат. парох Парижа о. Я. Перрідон, гор…жественну Службу Божу в присутности епи…копа Шаптая, членів уряду і дипльоматич…ного корпусу. При цій нагоді виголосив о. Перрідон у голяндській мові високопатріотичну проповідь про Україну та українську Церкву, як авангард католицтва на Сході Европи. Опісля сослужив у святочній відправі „Те Деум", яке целебрував епископ Шапталь в окруженні французького і голяндського духовенства. Костел був виповнений по береги голяндською та українською кольонією у Парижі.

Ю. С.

„Пять хвилин перед 12-тою".

ПРОМОВА СЕН. Д-РА А. ГОРБАЧЕВСЬКОГО.

Підчас дискусії в сенатській буджетовій …сії над буджетом міністерства внутрішніх …ав виголосив довшу промову сен. д-р А. …рбачевський про польсько-українські взає…ини. Пригадав, що концепція нормалізації до…ла вже на самому початку до виборчого ком…ромісу, що його дотримали з деякими відхи…леннями. Здавалось, що акція піде далі таким …ходом. На жаль знайшовся хтось, кому зале…жало, щоб нормалізацію знищити в початках. …ому почали ширити демагогічні гасла „ні пя…ди землі українцям!". А що за цим гаслом сто…ли теж особи, які мають за собою авторитет …лади, українців не допущено всупереч поста…новам про земельну реформу з 1925. р. до куп…на землі крім малесеньких охлапів. Премієр за…явив у соймовій буджетовій комісії, що воліє, …щоб український селянин був богатий, ситий і …доволений, ніж голодний і настроєний проти …держави. Заявив теж, що український нарід у …воєвідствах розвивається щораз краще під …культурним і господарським оглядом. Премієр …висловив навіть побажання, щоб усі інші ча…стини держави розвивались у подібний спосіб. …Тимчасом у теперішній дійсности ці слова є …гіркою іронією. Якщо якась особа або коопе…ратива великим зусиллям здобуде якесь поваж…не становище — то можу запевнити, що це не була агресія, лише самооборона. Український нарід у великій більшости складається з дрібних хліборобів і сподівався, що при перебудові рільного устрою дістане щось з тієї землі, що її управляє від віків. Тимчасом влада, що кермувала парцеляцією, зовсім поминула українців. Загально відомі переміни, що відбуваються тепер у сусідних державах, є поважним мементом під адресою керманичів польської політики, щоб остаточно створити моральні основи для оборони держави. Український селянин настроєний прихильно до держави, може заступити велику армію. Є пять хвилин перед 12-тою. Не говорю цього як погрози, але моїм обовязком сказати це як пересторогу.

Зі сен. Горбачевським полемізував сен. Лехніцький, запевняючи, що український нарід має в Польщі найкращі умовини розвитку і це повинно бути основою нормалізації взаємин. Сен. Зажицький скидав вину за невдачу нормалізації на українців. „УНДО — запевняв промовець — зрозуміло нормалізацію не як змагання до співпраці, але як право висувати постійно свої домагання. Запевнив, що поляків не можна підозрівати в „україножерстві" і що в Польщі нема тайної організації, що зверталась би проти українців. Признав, що в обох народів помітний зріст націоналістичних настроїв.

Що люди говорять?

Кожне тягнення льотерії викликує велике за…цікавлення в широких колах громадянства. Ба…гато надій, бажань та мрій іде впарі з кожним …обертом льотерійного кола.

Тим більше зацікавлення і увагу викликує …близьке тягнення І-ої кляси 41-ої Державної …Льотерії. Зацікавлення зовсім зрозуміле і ви…пливає з огляду на багато корисних змін, які …зайшли в поділі цілого льосу на пятки — замість …давніх чверток, а також у зменшенні загальної …кількости льосів, яких є тепер 160 замісць 195 …тисяч.

Що думають і говорять люди про ці льоте…рійні зміни? Найчисленніші і найцікавіші уваги …можна зібрати в льотерійній колектурі, де по…купці льосів „розхрохмалюються" і висловлю…ють щиро свої погляди.

Середньо-добре ситуований купець-детай…ліст, надумуючись над вибором числа, кидає …уваги: — Однак це добра і практична думка за…вести пятки, бо тепер у вигрі може брати …участь пять осіб, а не як давніше тільки чотири.

— Я вважаю дуже корисним те, що змен…шено кількість льосів, бо це при поділі на пят…ки рівняється збільшенні виглядів на вигру — …висловлює свою думку постійний грач, учитель …середньої школи. — Чи не так? — звертається …до мужчини середніх літ, який стоїть біля нього і перебирає льоси, шукаючи за числами, до котрих має довір'я.

— Алеж так, що правда, то правда, я — бачите — вірю в числа; мені приносить щастя чвірка і число з двома чвірками мусить виграти.

Залізничий кондуктор, що прислухувався розмові, докинув тепер і свої уваги: — Це правда — каже однак досі за виграну чвертку я діставав нпр. 10.000 зол., а тепер дістану за пятку тільки 8.000, отже нібн менше...

— Не маєте рації — відповів учитель — бо хто хоче виграти більше, той візьме дві або і три пятки: коли потребує грошей на смерть, а це не зробить йому ріжниці, що виграє вісім замісць десять тисяч. Збогатився на суму, якої взагалі не мав і якої не здобув би ані ощадністю ні комбінаціями.

— Зовсім вірно — додав інжинір, постійний гість колектури і зокрема щасливий грач, що платив за свої дві пятки — нові зміни в цій Льотерії, на мою думку, вийдуть нам усім на користь. Вигляди на вигру збільшилися, льосів є тепер менше на 35.000, зате більше буде більших вигр. Хто грає, той буде мати змогу сам переконатися про це вже в тягненні першої кляси сорокпершої Клясової Льотерії, яке починається 17-го лютого.

Народній танок на сцені.

(З приводу виступу О. Заклинської на „Мистецькому Вечорі".)

Оленка Заклинська має вже за собою кіль…ка зовсім вдатних прилюдних виступів; головно …її сценічний дебют минулого року у „Вечорі …танку, музики й співу" зустрівся із великою …симпатією публики. Вчора ми бачили її у майже …самостійному концерті в театрі Ріжнородно…стей, що його традиційним звичаєм влаштувало …Т-во вдів і сиріт по священиках „Доля". У …програму вставила О. Заклинська кілька дріб…них, добре подуманих і гарно виконаних тан…ків: „Золоту осінь" — Чайковського, „Бали…ладе" — Рахманінова, „Міссі-Мавс" — Весо…ловського та цікаву у свому вислові „Колиско…ву" — Барвінського що була наче далеким від…гомоном експресіоністичних танкових експери…ментів вігманівського стилю.

У всьому булоб побажане трохи справ…нішої техніки тіла, головно ніг, необхід…ної і основної вимоги всіх сценічних танків. Костюми проєкту мистя Лясовського, головно прегарна стилізація бойківського вбрання у „Колисковій" зовсім влучно підкреслювали характер танків. Також музичний акомпаніямент підходив добре до вистави.

Найкраще виходять у Заклинської народні або на народній структурі побудовані танки. У них так багато свіжої барви, чуття, деколи навіть палкого темпераменту, що у цьому напрямку повинна Заклинська повести свої дальші студії, щоб розвинути народній танок з тісного примітиву у пишні сценічні форми, не досить більше-менше ефектовно копіювати його зверха чи довільно підробляти, як то кажемо „стилізувати". Тут треба проникнути його духа так, щоб він став основою нових творчих задумів. Народній танок це наче землею зроджена дика рожечка, яку віртуозною технікою і простірною пластикою можна виплекати у запашну роскішну рожу. Такого великого діла піднялася з успіхом велика еспанська танечниця А. Аргентина, що створила народній еспанський балет, те саме робить найбільший німецький танковий режисер Р. Лябан, що творить при берлінській опері народній німецький балет, опертий на старогерманських легендах і мітах. — Єлисаветі Нікольській, московці з роду поручили чехи зорганізувати у народнім театрі в Празі, чеський народній балет. Те саме зробили поляки заангажувавши до виступів польського балету в Парижі московку Ніжинську.

Український танок має, завдяки Авраменкові, добре імя в Америці, він дістається також часто і на великі европейські сцени, стає атракцією вечорів, добуває заслужене вирізнення, — та на жаль майже все під чужою фірмою, як нпр. минулого року на міжнароднім танковім конгресі в Льондоні, де полтавський танок у виконанні московської групи, очевидно як російський танок, дістав І. нагороду.

Буйний та барвистий український народній побут є невичерпаним джерелом мистецьких хореографічних задумів і міг би втримати неодну українську балетову групу. При моральній допомозі наших фахівців (музик та етнографів), О. Заклинська, що має вже у своїй крові ритм народньої музики, напевне приступилаб радо з цілим гуртом танечниць до такої справи, а громадянство не відмовилоб народньому балетові своєї підтримки.

М. Пастернакова.

З відчитової салі.

Академічні Вечорі Богослов. Наук. Т-ва у Львові: О. Д.Р Л. ГЛИНКА: Суспільне питання у папських енцикліках. Львів, саля „Української Бесіди".

Визначний спеціяліст від суспільних справ, о. д-р Лев Глинка, виголосив 6. ц. м. виклад на подану вгорі тему, який стояв на високому науковому рівні. О. прелегент зясував на вступі основні питання суспільної проблеми, яку можна поділити на 4 частини: аграрне, ремісниче й робітниче питання і вкінці питання дрібних купців. Суспільне питання стає питанням етичним і моральним. Це спонукало римських папів заняти становище в цій справі у своїх енцикліках: Лев XIII. — „Рерум новарум 1891. р. (про робітниче питання), Пій XI. „Квадраґезімо анно" 1931. р. (про суспільний устрій) і „Дівіні Редемпторіс" 1937. р. (про комунізм).

Дальше о. прелегент зясував основні теми цих трьох енциклік і подав напрямні, які визначила католицька Церква в справі розвязки суспільного питання. Після критики економічного лібералізму, соціялізму й комунізму прелегент представив корпоративний устрій, співпрацю станів і кляс, як це поручає папа Пій XI. І Лев XIII. і Пій XI. виступили в обороні приватної власности, що є природним правом кожної людини. Колективна власність веде до неволі й несправедливости. Комуністична „рівність" зрівнює всіх у нужді. Папа Пій XI. підкреслює індивідуальний і суспільний характер приватної власности, яка має служити не тільки одиницям, але й загальному добру.

В дискусії промовляли: о. д-р М. Конрад, д-р М. Дзерович і д-р К. Чехович.

„Зберегти від забуття памятку життя свого народу є справжнім подвигом, який вже тепер (1856) має повну вартість в очах кожної справді культурної людини". Ці слова П. Куліша („Записки о Южной Руси", 1. 220) взяло собі за гасло „Товариство Прихильників Культурно-Історичного Музею НТШ у Львові" (вул. Чарнецького 24) і ви, стаючи у його ряди, причинитесь цим до ствердження старовинности української культури та її високого, европейського рівня вже у княжій добі.

[Т]оржественна Служба Божа у голяндському костелі в Парижі.

Париж, 6. лютого 1938 р.

У намірениі народженої княжни Беатричі, ...ньки престонаслідниці Королівста Голяндії, ...справив нині враці у голяндському костелі ...кат. парох Парижа о. Я. Перрідон, тор...ственну Службу Божу в присутности епи...па Шапталя, членів уряду і дипльоматич...го корпусу. При цій нагоді виголосив о. Перрідон у голяндській мові високопатріотичну проповідь про Україну та українську Церкву, як авангард католицтва на Сході Европи. Опісля сослужив у святочній відправі „Те Деум", яке целебрував єпископ Шапталь в окруженні французького і голяндського духовенства. Костел був виповнений по береги голяндською та українською кольонією у Парижі. **Ю. С.**

„Пять хвилин перед 12-тою".

ПРОМОВА СЕН. Д-РА А. ГОРБАЧЕВСЬКОГО.

Підчас дискусії в сенатській буджетовій ...сії над буджетом міністерства внутрішніх ...виголосив довшу промову **сен. д-р А. Горбачевський** про польсько-українські взаємини. Пригадав, що концепція нормалізації до...а вже на самому початку до виборчого ком...місу, що його дотримали з деякими відхиленнями. Здавалось, що акція піде далі таким ...хом. На жаль знайшовся хтось, кому зале...ло, щоб нормалізацію знищити в початках. ...почали ширити демагогічні гасла „ні пя... землі українцям!". А що за цим гаслом сто... теж особи, які мають за собою авторитет ...ди, українців не допущено всупереч поста...ви про земельну реформу з 1925. р. до куп... землі крім малесеньких охлапів. Премієр за...в у соймовій буджетовій комісії, що воліє, ...б український селянин був богатий, ситий і ...волений, ніж голодний і настроєний проти ...жави. Заявив теж, що український нарід у ...воєвідствах розвивається щораз краще під ...турним і господарським оглядом. Премієр ...ловив навіть побажання, щоб усі інші ча...и держави розвивались у подібний спосіб. ...часом у теперішній дійсности ці слова є ...ою іронією. Якщо якась особа або коопе...тива великим зусиллям здобуде якесь поваж... становище — то можу запевнити, що це не була агресія, лише самооборона. Український нарід у великій більшости складається з дрібних хліборобів і сподівався, що при перебудові рільного устрою дістане щось з тієї землі, що її управляє від віків. Тимчасом влада, що кермувала парцеляцією, зовсім поминула українців. Загально відомі переміни, що відбуваються тепер у сусідних державах, є поважним мементом під адресою керманичів польської політики, щоб остаточно створити моральні основи для оборони держави. Український селянин настроєний прихильно до держави, може заступити велику армію. **Є пять хвилин перед 12-тою.** Не говорю цього як погрози, але моїм обовязком сказати це як пересторогу.

Зі сен. Горбачевським полемізував сен. Лехніцький, запевняючи, що український нарід має в Польщі найкращі умовини розвитку і це повинно бути основою нормалізації взаємин. Сен. Зажицький скидав вину за невдачу нормалізації на українців. „УНДО — запевняв промовець — зрозуміло нормалізацію не як змагання до співпраці, але як право висувати постійно свої домагання. Запевняв, що поляків не можна підозрівати в „україножерстві" і що в Польщі нема тайної організації, що зверталась би проти українців. Признав, що в обох народів помітний зріст націоналістичних настроїв.

Що люди говорять?

Кожне тягнення льотерії викликує велике за...влення в широких колах громадянства. Ба...то надій, бажань та мрій іде впарі з кожним ...ротом льотерійного кола.

Тим більше зацікалення і увагу викликує ...ближче тягнення І-ої кляси 41-ої Державної ...отерії. Зацікавлення зовсім зрозуміле і ви...дає з огляду на багато корисних змін, які ...ли в поділі цілого льосу на пятки — замісць ...вох чверток, а також у зменшенні загальної ...лькости льосів, яких є тепер 160 замісць 195 ...сяч.

Що думають і говорять люди про ці льоте...ні зміни? Найчисленніші і найцікавіші уваги ...на зібрати в льотерійній колектурі, де по...пці льосів „розкрохмалюються" і висловлю...ть щиро свої погляди:

Середньо-добре ситуований купець-детай...ст, надумуючись над вибором числа, кидає ...гу: — Однак це добра і практична думка за...ести пятки, бо тепер у вигрі може брати ...сть пять осіб, а не як давніше тільки чотири.

— Я вважаю дуже корисним те, що змен...ли кількість льосів, бо це при поділі на пят...и рівняється збільшеній виглядів на вигру — ...словлює свою думку постійний грач, учитель ...редньої школи. — Чи не так? — звертається ...о мужчини середніх літ, який стоїть біля нього і перебирає льоси, шукаючи за числами, до котрих має довіря.

— Алеж так, що правда, то правда, я — бачите — вірю в числа; мені приносить щастя чвірка і число з двома чвірками мусить виграти.

Залізничий кондуктор, що прислухувався розмові, докинув тепер і свої уваги: — Це правда — каже однак досі за виграну чвертку я діставав нпр. 10.000 зол., а тепер дістану за пятку тільки 8.000, отже ніби менше...

— Не маєте рації — відповів учитель — бо хто хоче виграти більше, той візьме дві або і три пятки: коли потребує грошей на смерть, а це не зробить йому ріжниці, що виграє вісім замісць десять тисяч. Збогатився на суму, якої взагалі не мав і якої не здобув би ані ощадністю ні комбінаціями.

— Зовсім вірно — додав інжинір, постійний гість колектури і зокрема щасливий грач, що платив за свої дві пятки — нові зміни в цій Льотерії, на мою думку, вийдуть нам усім на користь. Вигляди на вигру збільшилися, льосів є тепер менше на 35.000, зате більше буде більших вигр. Хто грає, той буде мати змогу сам переконатися про це вже в тягненні першої кляси сорокпершої Клясової Льотерії, яке починається 17-го лютого.

Народній танок на сцені.

(З приводу виступу О. Заклинської на „Мистецькому Вечорі".)

Олена Заклинська має вже за собою кіль...ка вдатних прилюдних виступів; головно ...сценічний дебют минулого року у „Вечорі ...у, музики й співу" зустрівся із великою ...тою публики. Вчора ми бачили її у майже ...стійному концерті в театрі Ріжнородно..., що його традиційним звичаєм влаштувало ...вдів і сиріт по священиках „Доля". У ...граму вставила О. Заклинська кілька дріб..., добре подуманих і гарно виконаних тан...: „Золоту осінь" — Чайковського, „Бли...нце" — Рахманінова, „Мікі-Мавс" — Весо...ого та цікаву у своєму вислові „Колиско..." — Барвінського що була наче далеким від...ком експресіоністичних танкових експери...тів вігманівського стилю.

У всьому булоб побажане трохи справ...ної техніки тіла, головно ніг, необхід...ної основної вимоги всіх сценічних танків Костюми проєкту мистя Ласовського, головно прегарна стилізація бойківського вбрання у „Колисковій" зовсім влучно підкреслювали характер танків. Також музичний акомпаніямент підходив добре до вистави.

Найкраще виходять у Заклинської народні або на народній структурі побудовані танки. У них так багато свіжої барви, чуття, деколи навіть палкого темпераменту, що у цьому напрямку повинна Заклинська повести свої дальші студії, щоб розвинути народній танок з тісного примітиву у пишні сценічні форми, не досить більше-менше ефектовно копіювати його зверха чи довільно підроблювати, як то кажемо „стилізувати". Тут треба проникнути його духа так, щоб він став основою нових творчих задумів. Народній танок це наче землею зроджена дика рожечка, яку віртуозною технікою і простірною плястикою можна виплекати у запашну роскішну рожу. Такого великого діла піднялася з успіхом велика еспанська танечниця А. Аргентина, що створила народній еспанський балет, те саме робить найбільший німецький танковий режисер Р. Лябан, що творить при берлінській опері народній німецький балет, опертий на старогерманських легендах і мітах. — Єлисаветі Нікольській, московці з роду поручили чехи зорганізувати у народнім театрі в Празі, чеський народній балет. Те саме зробили поляки заангажувавши до виступів польського балету в Парижі московку Ніжинську.

Український танок має, завдяки Авраменкові, добре імя в Америці, він дістається також часто і на великі европейські сцени, стає атракцією вечорів, добуває заслужене виріжнення, — та на жаль майже все під чужою фірмою, як нпр. минулого року на міжнароднім танковім конгресі в Льондоні, де полтавський танок у виконанні московської групи, очевидно як російський танок, дістав І. нагороду.

Буйний та барвистий український народній побут є невичерпаним джерелом мистецьких хореографічних задумів і міг би втримати неодну українську балетову групу. При моральній допомові наших фахівців (музик та етнографів), О. Заклинська, що має вже у своїй крові ритм народньої музики, напевне приступилаб радо з цілим гуртом танечниць до такої справи, а громадянство не відмовилоб народньому балетові своєї підтримки. **М. Пастернакова.**

З відчитової салі.

Академічні Вечорі Богослов. Наук. Т-ва у Львові: О. Д-Р Л. ГЛИНКА: Суспільне питання у папських енцикліках. Львів, саля „Української Бесіди".

Визначний специяліст від суспільних справ, о. д-р Лев Глинка, виголосив 6. ц. м. виклад на подану вгорі тему, який стояв на високому науковому рівні. О. прелеґент зясував на вступі основні питання суспільної проблеми, яку можна поділити на 4 частини: аграрне, ремісниче й робітниче питання і вкінці питання дрібних купців. Суспільне питання стає питанням етичним і моральним. Це спонукало римських папів заняти становище в цій справі у своїх енцикліках: Лев XIII. — „Рерум новарум 1891. р. (про робітниче питання), Пій XI. „Квадраґезімо анно" 1931. р. (про суспільний устрій) і „Дівіні Редемпторіс" 1937. р. (про комунізм).

Дальше о. прелеґент зясував основні тези цих трьох енциклік і подав напрямні, які визначила католицька Церква в справі розвязки суспільного питання. Після критики економічного лібералізму, соціялізму й комунізму прелеґент представив корпоративний устрій, співпрацю станів і кляс, як це поручає папа Пій XI. І Лев XIII. і Пій XI. виступили в обороні приватної власности, що є природним правом кожної людини. Колективна власність веде до неволі й несправедливости. Комуністична „рівність" зрівнює всіх у нужді. Папа Пій XI. підкреслює індивідуальний і суспільний характер приватної власности, яка має служити не тільки одиницям, але й загальному добру.

В дискусії промовляли: о. д-р М. Конрад, д-р М. Дзерович і д-р К. Чехович.

„Зберегти від забуття памятку життя свого народу є справжнім подвигом, який вже тепер (1856) має повну вартість в очах кожної справді культурної людини". Ці слова П. Куліша („Записки о Южной Руси", 1, 220) взяло собі за гасло „Товариство Прихильників Культурно-Історичного Музею НТШ у Львові" (вул. Чарнецького 24) і ви, стаючи у його ряди, причинитесь цим до ствердження старовинности української культури та її високого, европейського рівня вже у княжій добі.

…рожественна Служба Божа у голяндському костелі в Парижі.

Париж, 6. лютого 1938 р.

…У намірениі народженої княжни Беатриčі, …престонаслідниці Королівства Голяндії, …нині вранці у голяндському костелі …ожат. парох Парижа о. Я. Перрідон, тор…ественну Службу Божу в присутности спи… Шаптале, членів уряду і дипльоматич… корпусу. При цій нагоді виголосив о. Перрідон у голяндській мові високопатріотичну проповідь про Україну та українську Церкву, як авангард католицтва на Сході Европи. Опісля сослужив у святочній відправі „Те Деум", яке целебрував єпископ Шапталь в окруженні французького і голяндського духовенства. Костел був виповнений по береги голяндською та українською кольонією у Парижі. **Ю. С.**

„Пять хвилин перед 12-тою".

ПРОМОВА СЕН. Д-РА А. ГОРБАЧЕВСЬКОГО.

Підчас дискусії в сенатській буджетовій …ісії над буджетом міністерства внутрішніх …справ виголосив довшу промову **сен. д-р А. Горбачевський** про польсько-українські взаєм… Пригадав, що концепція нормалізації до… вже на самому початку до виборчого ком…пісу, що його дотримали з деякими відхи…леннями. Здавалось, що акція піде далі таким …ходом. На жаль знайшовся хтось, кому зале…жало, щоб нормалізацію знищити в початках. …почали ширити демагогічні гасла „ні пяді землі українцям!". А що за цим гаслом сто…ять теж особи, які мають за собою авторитет …, українців не допущено всупереч поста…нови про земельну реформу з 1925. р. до куп…на землі крім малесеньких охлапів. Премієр за…явив у соймовій буджетовій комісії, що воліє, …щоб український селянин був богатий, ситий і …вдоволений, ніж голодний і настроєний проти …держави. Заявив теж, що український нарід у …воєвідствах розвивається щораз краще під …культурним і господарським оглядом. Премієр …висловив навіть побажання, щоб усі інші ча…стини держави розвивались у подібний спосіб. …Часом у теперішній дійсности ці слова є …гіркою іронією. Якщо якась особа або коопе…ратива великим зусиллям здобуде якесь поважне становище — то можу запевнити, що це не була агресія, лише самооборона. Український нарід у великій більшости складається з дрібних хліборобів і сподівався, що при перебудові рільного устрою дістане щось з тієї землі, що й управляє від віків. Тимчасом влада, що кермувала парцеляцією, зовсім поминула українців. Загально відомі переміни, що відбуваються тепер у сусідних державах, є поважним мементом під адресою керманичів польської політики, щоб остаточно створити моральні основи для оборони держави. Український селянин настроєний прихильно до держави, може заступити велику армію. **Є пять хвилин перед 12-тою.** Не говорю цього як погрози, але моїм обовязком сказати це як пересторогу.

Зі сен. Горбачевським полемізував сен. Лехніцький, запевняючи, що український нарід має в Польщі найкращі умовини розвитку і це повинно бути основою нормалізації взаємин. Сен. Зажицький скидав вину за невдачу нормалізації на українців. „УНДО — запевняв промовець — зрозуміло нормалізацію не як змагання до співпраці, але як право висувати постійно свої домагання. Запевняв, що поляків не можна підозрівати в „україножерстві" і що в Польщі нема тайної організації, що зверталась би проти українців. Признав, що в обох народів помітний зріст націоналістичних настроїв.

…жу. Такого великого діла піднялася з успіхом велика еспанська танечниця А. Аргентіна, що створила народній еспанський балет, те саме робить найбільший німецький танковий режисер Р. Лябан, що творить при берлінській опері народній німецький балет, опертий на старогерманських легендах і мітах. — Єлисаветі Нікольській, московці з роду поручили чехи зорганізувати у народнім театрі в Празі, чеський народній балет. Те саме зробили поляки заангажувавши до виступів польського балету в Парижі московку Ніжинську.

Український танок має, завдяки Авраменкові, добре імя в Америці, він дістається також часто і на великі европейські сцени, стає атракцією вечорів, добуває заслужене вирізнення, — та на жаль майже все під чужою фірмою, як нпр. минулого року на міжнароднім танковім конгресі в Льондоні, де полтавський танок у виконанні московської групи, очевидно як російський танок, дістав І. нагороду.

Буйний та барвистий український народній побут є невичерпаним джерелом мистецьких хореографічних задумів і міг би втримати неодну українську балетову групу. При моральній допомові наших фахівців (музик та етнографів), О. Заклинська, що має вже у своїй крові ритм народньої музики, напевне приступилаб радо з цілим гуртом танечниць до такої справи, а громадянство не відмовилоб народньому балетові своєї підтримки. **М. Пастернакова.**

Що люди говорять?

…Кожне тягнення льотерії викликує велике за…цікавлення в широких колах громадянства. Ба…гато надій, бажань та мрій іде впарі з кожним …обротом льотерійного кола.

Тим більше зацікавлення і увагу викликує …ближче тягнення І-ої кляси 41.-ої Державної …Льотерії. Зацікавлення зовсім зрозуміле і ви…пливає з огляду на багато корисних змін, які …зайшли в поділі цілого льосу на пятки — замісць …давніх чверток, а також у зменшенні загальної …кількости льосів, яких є тепер 160 замісць 195 …тис.

Що думають і говорять люди про ці льоте…рійні зміни? Найчисленніші і найцікавіші уваги …можна зібрати в льотерійній колектурі, де по…купці льосів „розкрохмалюються" і висловлю…ють щиро свої погляди.

…Середньо-добре ситуований купець-детай…ліст, надумуючись над вибором числа, кидає …уваги: — Однак це добра і практична думка за…вести пятки, бо тепер у вигрі може брати …участь пять осіб, а не як давніше тільки чотири.

— Я вважаю дуже корисним те, що змен…шено кількість льосів, бо це при поділі на пят…ки принесеться збільшені виглядів на вигру — …висловлює свою думку постійний грач, учитель …ської школи. — Чи не так? — звертається …до мужчини середніх літ, який стоїть біля нього і перебирає льоси, шукаючи за числами, до котрих має довір'я.

— Алеж так, що правда, то правда, я — бачите — вірю в числа; мені приносить щастя чвірка і число з двома чвірками мусить виграти.

Залізничий кондуктор, що прислухувався розмові, докинув тепер і свої уваги: — Це правда — каже однак досі за виграну чвертку я діставав нпр. 10.000 зол., а тепер дістану за пятку тільки 8.000, отже ніби менше...

— Не маєте рації — відповів учитель — бо хто хоче виграти більше, той візьме дві або і три пятки: коли потребує грошей на смерть, а це не зробить йому ріжниці, що виграє вісім замісць десять тисяч. Збогатився на суму, якої взагалі не мав і якої не здобув би ані ощадністю ні комбінаціями.

— Зовсім вірно — додав інжинір, постійний гість колектури і зокрема щасливий грач, що платив за свої дві пятки — нові зміни в цій Льотерії, на мою думку, вийдуть нам усім на користь. Вигляди на вигру збільшилися, льосів є тепер менше на 35.000, зате більше буде більших вигр. Хто грає, той буде мати змогу сам переконатися про це вже в тягненні першої кляси сорокпершої Клясової Льотерії, яке починається 17-го лютого.

З відчитової салі.

Академічні Вечорі Богослов. Наук. Т-ва у Львові: О. Д.Р Л. ГЛИНКА: Суспільне питання у папських енцикліках. Львів, саля „Української Бесіди".

Визначний специяліст від суспільних справ, о. д-р Лев Глинка, виголосив 6. ц. м. виклад на подану вгорі тему, який стояв на високому науковому рівні. О. прелегент звсував на вступі основні питання суспільної проблеми, яку можна поділити на 4 частини: аграрне, ремісниче й робітниче питання і вкінці питання дрібних купців. Суспільне питання стає питанням етичним і моральним. Це спонукало римських папів заняти становище в цій справі у своїх енцикліках: Лев XIII. — „Рерум новарум 1891. р. (про робітниче питання), Пій XI. „Квадрагезімо анно" 1931. р. (про суспільний устрій) і „Дівіні Редемпторіс" 1937. р. (про комунізм).

Дальше о. прелегент звсував основні теми цих трьох енциклік і подав напрямні, які визначила католицька Церква в справі розвязки суспільного питання. Після критики економічного лібералізму, соціялізму й комунізму прелегент представив корпоративний устрій, співпрацю станів і кляс, як це поручає папа Пій XI. І Лев XIII. і Пій XI. виступили в обороні приватної власности, що є природним правом кожної людини. Колективна власність веде до неволі й несправедливости. Комуністична „рівність" зрівнює всіх у нужді. Папа Пій XI. підкреслює індивідуальний і суспільний характер приватної власности, яка має служити не тільки одиницям, але й загальному добру.

В дискусії промовляли: о. д-р М. Конрад, д-р М. Дзерович і д-р К. Чехович.

Народній танок на сцені.

(З приводу виступу О. Заклинської на „Мистецькому Вечорі".)

Оленка Заклинська має вже за собою кіль…кість вдатних прилюдних виступів; головно …вдатний дебют минулого року у „Вечорі …музики й співу" зустрівся із великою …прихильністю публики. Вчора ми бачили її у майже …самостійному концерті в театрі Ріжнородно…сті, що його традиційним звичаєм влаштувало …Т-во вдів і сиріт по священниках „Доля". У …програму вставила О. Заклинська кілька дріб…них, добре подуманих і гарно виконаних тан…ків: „Золоту осінь" — Чайковського, „Бан…дуру" — Рахманінова, „Мікі-Мавс" — Весо…лого та цікаву у своєму вислові „Колиско…ву" — Барвінського що була наче далеким від…гомоном експресіоністичних танкових експери…ментів вігманівського стилю.

У всьому булоб побажане трохи справ…нішої техніки тіла, головно ніг, необхід…ної основної вимоги всіх сценічних танків Костюми проєкту мистця Ласовського, головно прегарна стилізація бойківського вбрання у „Колисковій" зовсім влучно підкреслювали характер танків. Також музичний акомпаніямент підходив добре до вистави.

Найкраще виходять у Заклинської народні або на народній структурі побудовані танки. У них так багато свіжої барви, чуття, деколи навіть палкого темпераменту, що у цьому напрямку повинна Заклинська повести свої дальші студії, щоб розвинути народній танок з тісного примітиву у пишні сценічні форми, не досить більше-менше ефектовно копіювати його зверха чи довільно підроблювати, як то кажемо „стилізувати". Тут треба проникнути його духа так, щоб він став основою нових творчих задумів. Народній танок це наче землею зроджена дика рожечка, яку віртуозною технікою і простірною пластикою можна виплекати у запашну роскішну ро-

„Зберегти від забуття памятку життя свого народу є справжнім подвигом, який вже тепер (1856) має повну вартість в очах кожної справді культурної людини". Ці слова П. Куліша („Записки о Южной Руси", 1, 220) взяло собі за гасло „Товариство Прихильників Культурно-Історичного Музею НТШ у Львові" (вул. Чарнецького 24) і ви, стаючи у його ряди, причинитесь цим до ствердження старовинности української культури та її високого, европейського рівня вже у княжій добі.

За приналежність до Організації Українських Націоналістів.

ВЕЛИКИЙ ПОЛІТИЧНИЙ ПРОЦЕС У ЗОЛОЧЕВІ.

ДВАНАЦЯТИЙ ДЕНЬ РОЗПРАВИ.

До години 11-ої трибунал відчитував далі при замкнених дверях заквестіоновані у підсудних письма та друки. Після того оборонець д-р Безпалько поставив 3 внески у справі підс. Пущика, які трибунал відкинув.

В год. 12-ій предсідник замкнув доказове поступовання, а трибунал пішов на нараду, щоб устійнити питання для суддів присяжних. По півторагодинній нараді предсідник відчитав 38 головні і 3 додаткові питання.

По відчитанні тих питань оборонці д-р Безпалько і д-р Шухевич поставили внески, щоб трибунал допустив ще й евентуальні питання; прокуратор спротивився тим внескам, а предсідник після обідової перерви подав до відома, що трибунал відкинув внесок д-ра Безпалька і допустив евентуальні питання, що їх заголосив д-р Шухевич.

Ще того самого дня прийшов до слова прокуратор, що виголосив чотирогодинну промову.

Не пять кляс тільки пять частин льосу

Хоча вже багато вияснень подано до публичного відома, найдуться ще грачі, які не орієнтуються в чому лежить сама зміна, введена до пляну сорокпершої Клясової Льотерії Дирекцією Польського Льотерійного Монополю. Нпр. дехто думає, що повернено до давнього поділу льотерії на пять кляс, замісць чотирокласової системи, яка обовязує від довшого часу.

Тому треба ствердити, що під цим оглядом не зайшли ніякі зміни та що сорокперша Клясова Льотерія буде складатися, подібно як й минулі Льотерії, починаючи від 28-ої, **з чотирьох кляс.**

Зате зайшла зміна при системі поділу льосів. Коли досі кожний льос ділився на чотири частини, зазначені буквами а, б, ц, д, так тепер **він ділиться на пять частин,** при чому пята частина зазначена черговою буквою **е.** В цей спосіб усі виграні, в кожній з чотирьох кляс, будуть ділитися між власників кожної пятої частини льосу, себто на пять частин. Зрозуміле, що одна особа може мати довільну кількість частин льосу і цією дорогою збільшити свою участь у майбутній виграні.

АНГЛІЯ НЕ ОБІЦЯЛА АМЕРИЦІ ПОМОЧІ НА ДАЛЕКОМУ СХОДІ.

Проф. Гільберт Мюррей заявив у Льондоні, що Велика Британія зобовязалася дати Злученим Державам підтримку у всякій акції на Далекому Сході.

Американський державний секретар заперечив це, заявлюючи, що такої справи взагалі не порушувано.

РУМУНСЬКІ МЕНШИНИ ПРИСТУПИЛИ ДО УРЯДОВОГО ВИБОРЧОГО БЛЬОКУ.

Уряд заключив виборчий картель з партією семигородських мадярів, запевнюючи їм на урядовій листі 11 посольських мандатів і 6 сенаторських. Ще давніше заключив уряд виборче порозуміння з німцями та обіцяв 1 мандат полякам. Чи дійшло до якого порозуміння між урядом і українськими партіями — про те нема згадки в українській буковинській пресі, ані в інших джерелах.

ПЕТРОВСЬКИЙ ПОКІНЧИВ 60. РІК ЖИТТЯ.

На засіданні центрального виконавчого комітету УССР секретар комітету Кіселів зложив предсідникові комітету Петровському привіт з нагоди 60-ліття його уродин; опісля зложили побажання також інші достойники. (ВУ.).

НОВИНКИ.

— **Конфіската „Діла".** Вчорашне (30.) число „Діла" підпало конфіскаті за один уступ у листі до Редакції посла Ст. Скрипника з Луцька.

— **Кооператива Український Народній Театр ім. М. Садовського** повідомляє оцим Хв. Громадянство, що у Львові в дні 15. II. вівторок Сали Новости (Колісей) Сонішна 23, дає дві вистави: год. 3.30 „Гетьман Полуботок", історична песа на 3 дії (4 яви) О. Барвінського в висценізації м-р М. Лужницького; год. 8. „Пісня Бескиду" народня песа на 3 дії з лемківського життя. В III. дії лемківське весілля. Білети в Союзному Базарі. 1—2

— **Танковий вечір для** своїх членів і гостей улаштує Т-во **„Львівський Боян"** в суботу 12 лютого ц. р. в год. 21. в Малій Салі Лисенка (вул. Шашкевича 5).

— **Найкраща забава** — на Сокільських Вечерницях в суботу дня 12. лютого від 9. вечір до білого ранку у великій салі при вулиці **Супінського 23** (Академічний Дім).

— **Філія С. У.** влаштовує в суботу 12. лютого ц. р. год. 19. веч. **Святочні Сходини** з рефератами і рецитаціями. Домівка С. У. вул. Сикстуська 46. Просимо численно явитися.

— **Процес розвитку української нації.** В пятницю 11. ц. м. проф. Вадим Щербаківський з Праги виголосить у викладовій салі Українського Наукового Інституту в Берліні відчит п. н. „Процес розвитку української нації".

— **Академічний вечір.** Дня 13. лютого ц. р. в „Українській Бесіді" відбудеться виклад проф. д-ра Володимира Залозецького п. н. Соціяльне питання у творах Липинського.

Алькоголізм стелить ліжко сухотам.

— **В суботу 12. ц. м. зустріч усього „елеґантного Львова",** старих, старших, молодших і цілком молодих — на **Равті Преси!** Ділимося приємною вісткою, що від якої 10 год. веч., після закінчення вистави в театральній салі „Ріжнородностей", у розпорядженні Равту Преси будуть також кулюари великої салі Народнього Дому вкл. з кімнатою театрального буфету. — Добірний буфет! — 10 осіб орхестри! — Низькі ціни!

— **„Що це фільософія?"** Д-р Іван Копач виголосить у Перемишлі два дальші свої виклади, а саме: 1) в суботу — 12. лютого п. н. „Фрідрих Паульсен — представник европейської фільософії коло р. 1900"; 2) в неділю 13. ц. м. п. н. „Етика і політика у світлі фільософії" — на прохання тамошньої філії „Учительської Громади" в „Українській Бесіді" в год. 17.

— **Кошицька радіостанція** передає у неділю 13. ц. м. концерт хору гр.-кат. жіночої семинарії в Ужгороді під проводом диригента Миколи Аркаса. У програмі пісні Леонтовича, Давидовського, Аркаса й ін. Початок концерту в год. 18.20. Тогож дня в год. 18.00 надає кошицька радіостанція чеські релігійні пісні на Закарпатті.

— **Виховні виклади Католицької Акції** в салі Бібліотеки Т-ва „Просвіти", Ринок 10. **В суботу** 12. ц. м. „Освіта й виховання позашкільної молоді" виголосить м-р В. Сеньківський; **в неділю** 13. ц. м. о. д-р Й. Маркевич, ЧСВВ говоритиме про „Виховну ролю театру кіна та преси"; **у вівторок** 15. ц. м. о. дир. В. Лицівняк: „Про спільне виховання хлопців і дівчат". Початок викладів в год. 17-ій. Вступ вільний.

— **Збірка на Ремісничо-Промислову Бурсу** у Львові відбудеться в неділю 13. ц. м. під церквами й українськими установами. Прохання до нашого громадянства, щоб жертвувало радо на установу, що виховує нашу фахово працюючу молодь.

— **Перед конгресом українських аплікантів.** Виділ секції аплікантів при СУА подає до відома усім членам секції такий комунікат: Перший конгрес українських аплікантів відбудеться 20. лютого ц. р. у Львові. Відкриття конгресу в год. 9.30 передпол. в „Жовтій Салі" Народнього Дому при вул. Руської 22. I. Від год. 9. дижури в цій салі прийматимуть товаришів з краю. Товаришів, які домагалися зміни речинця конгресу повідомляємо, що з технічних оглядів цього не вдалося зробити і просимо прибути на конгрес. Участь у конгресі можуть взяти лише члени С. У. А. Це відноситься теж до товаришів, які внесли вже прохання у справі принняття або внесуть його ще до дня 16. лютого ц. р. та які не дістануть ще повідомлення у справі принняття до С. У. А. Взиваємо усіх товаришів, які дотепер не є членами С. У. А., щоб внесли до дня 16. ц. м. прохання у справі принняття у надзвичайні члени С. У. А. (з поданням патрона та його потвердженням). Дальші зголошення участи в конгресі просимо слати до 16. ц. м. на адресу: м-р Юрій Пачовський, Львів, вул. Піддвалля 7. II. (туди теж і подання про принняття до С. У. А.). Товариші, які приїдуть до Львова один день раніше повинні теж зголосити, щоб запевнити їм нічліг. Точну програму ... подамо в черговому комунікаті. Підчас ... нарад відбудеться спільний обід учасн... гресу. З огляду на важливі справи ... всіх товаришів, членів С. У. А., щоби ... часть у конгресі. За Виділ секції аплі... С. У. А. м-р Ю. Старосольський, м-р Ю. ... ський, м-р Ю. Пачовський.

— **Артисти Донець і Петрусенко** — ... большевицька преса пише, що дня 20. ... р. артист Донець був на принятті в артист... саганського, а артистка Петрусенко їздила ... 22. січня ц. р. з делегацією до Москви ... першу сесію „верховного совєта". ... що ці артисти київської опери живуть.

— **Цькують.** Львівська група організ... „Зажеве", що стоїть під проводом проф. ... вислала послові Войцеховському такий ... му: „Солідаризуємося всеціло і дякуємо ... несення справи митрополита Шептицьк... цього домагаємося, щоб потягнути до ... відповідальности еп. Бучка за провод... започаткування співу пісні „Боже Великий ... Україну спаси" у Волоській церкві 14 ... 1938 р. „Зажеве" — Львів: Журавскі, ...

— **Перед маніфестацією** львівських ... У звязку з перенесенням ген. Кара... жевського, команданта VI ДОК, у Львові ... руня, появились на мурах Львова ого... „звйонзку" легіоністів, спільців і об... Львова, щоб польське громадянство ... масово на Головному двірці та ... попрощало ген. Токажевського. Крім ... встав окремий комітет під проводом ... пос. Войцеховського, щоби вшанувати ... ген. Токажевського, який є — ... ловою секретаріяту порозуміння польс... спільних організацій. Комітет звертається ... міської ради з домаганням, щоб ... названо іменем ген. Токажевського та ... йому почесне громадянство.

— **Даниліївна таки вбила** бл. п. Д. Сте... Як ми вже повідомляли, поліція арешту... харку з каварні „Рома" Анастазію Дани... замітом убивства бл. п. Данила Стець... тиски пальців на мармуровій плиті ... таки Даниліївної. Знимку відтисків ... були до централі слідчої служби у Варш... потвердила їх тотожність. Дальше ... вже служницю Циркінову випустили ...

— **Львівська хроніка.** Служниця Марія ... кинулася з бальконy третьоповерхової ... при вул. Замарстинівській 3 і згинула ... Причиною самогубства був розстрій ... Поліція арештувала 42-літню Анастазію ... ролеви Ядвиги 6) і 56-літню Анну ... недозволені лікарські заходи. Обі ... „лікарки" відставили до вязниці. — ... тін Петрас, який працює в ресторані ... при вул. Листопада побив ... мисаря із Судової Вишні А. Ра... ко якимсь тупим предметом ... ліція мусіла побитого гостя відвезти ... ної лічниці. — Марцелю Файнер (26 ... ська 9, арештували за те, що вона ... свою дитину й відвели до судових ... Двом злодіям Ст. Пасіонкові (... Григорієві Діднкові (Клепарівська 15) ... лося на останній виправі, бо поліція ... їх на крадежі білля вартости 350 зол. ... ду Йосифа Клюза (Коперника 19).

— **За приналежність до ОУН.** Суд ... у Станиславові засудив Захара Корча ... ча на 2 роки вязниці і втрату прав ... протидержавну діяльність, приналеж... ОУН та поширювання між ... Павелчі пісень, що славлять ... ліма та вбивників мін. Перацького ... ружного суду в Станиславові засуди... року на 4 роки вязниці за ... ОУН. М. Сорока приїхав з ЧСР ... на прізвище Василя Подоляк...

За приналежність до Організації Українських Націоналістів.

ВЕЛИКИЙ ПОЛІТИЧНИЙ ПРОЦЕС У ЗОЛОЧЕВІ.

ДВАНАЦЯТИЙ ДЕНЬ РОЗПРАВИ.

До години 11-ої трибунал відчитував далі при замкнених дверях законфісковані у підсудних письма та друки. Після того оборонець д-р Безпалько поставив 3 внески у справі підс. Гупала, які трибунал відкинув.

В год. 12-ій предсідник замкнув доказове поступовання, а трибунал пішов на нараду, щоб устійнити питання для суддів присяглих. По півторагодинній нараді предсідник відчитав 34 головні і 3 додаткові питання.

По відчитанні тих питань оборонці д-р Безпалько і д-р Шухевич поставили внески, щоб трибунал допустив ще й евентуальні питання; прокуратор спротивився тим внескам, а предсідник після обідової перерви подав до відома, що трибунал відкинув внесок д-ра Безпалька і допустив евентуальні питання, що їх зголосив д-р Шухевич.

Ще того самого дня прийшов до слова прокуратор, що виголосив чотирогодинну промову.

Не пять кляс тільки пять частин льосу

Хоча вже багато виснень подано до публичного відома, найдуться ще грачі, які не орієнтуються в чому лежить сама зміна, введена до пляну сороклершої Клясової Льотерії Дирекцією Польського Льотерійного Монополю. Нераз дехто думає, що повернено до давнього поділу льотерії на пять кляс, замісць чотироклясової системи, яка обовязує від довшого часу.

Тому треба ствердити, що під цим оглядом не зайшли ніякі зміни та що сорокперша Клясова Льотерія буде складатися, подібно як й минулі Льотерії, починаючи від 28-ої, **з чотирьох кляс.**

Зате зайшла зміна при системі поділу льосів. Коли досі кожний льос ділився на чотири частини, зазначені буквами а, б, ц, д, так тепер **він ділиться на пять частин,** при чому пята частина зазначена черговою буквою **е.** В цей спосіб усі виграші, в кожній з чотирьох кляс, будуть ділитися між власників кожної пятої частини льосу, себто на пять частин. Зрозуміле, що одна особа може мати довільну кількість частин льосу і цією дорогою збільшити свою участь у майбутній виграні.

Алькоголізм стелить ліжко сухотам.

АНГЛІЯ НЕ ОБІЦЯЛА АМЕРИЦІ ПОМОЧІ НА ДАЛЕКОМУ СХОДІ.

Проф. Гільберт Мюррей заявив у Льондоні, що Велика Британія зобовязалася дати Злученим Державам підтримку у всякій акції на Далекому Сході.

Американський державний секретар заперечив це, заявляючи, що такої справи взагалі не порушувано.

РУМУНСЬКІ МЕНШИНИ ПРИСТУПИЛИ ДО УРЯДОВОГО ВИБОРЧОГО БЛЬОКУ.

Уряд заключив виборчий картель з партією семигородських мадярів, запевнюючи їм на урядовій листі 11 посольських мандатів і 6 сенаторських. Ще давніше заключив уряд виборче порозуміння з німцями та обіцяв 1 мандат полякам. Чи дійшло до якого порозуміння між урядом і українськими партіями — про те нема згадки в українській буковинській пресі, ані в інших джерелах.

ПЕТРОВСЬКИЙ ПОКІНЧИВ 60. РІК ЖИТТЯ.

На засіданні центрального виконавчого комітету УССР секретар комітету Кіселів зложив предсідникові комітету Петровському привіт з нагоди 60-ліття його уродин; опісля зложили побажання також інші достойники. (ВУ.).

НОВИНКИ.

— **Конфіската „Діла".** Вчорашнє (30.) число „Діла" підпало конфіскаті за один уступ у листі до Редакції посла Ст. Скрипника з Луцька.

— **Кооператива Український Народній Театр ім. М. Садовського** повідомляє оцим Хв. Громадянство, що у Львові в дні 15. II. вівторок Саля Новости (Колісей) Сонішна 23, дає дві вистави: год. 3.30 „Гетьман Полуботок", історична песа на 3 дії (4 зміни) О. Барвінського в інсценізації м-р М. Лужницького; год. 8. „Пісня Бескиду" народня песа на 3 дії з лемківського життя. В III. дії лемківське весілля. Білети в Союзовому Базарі. 1—2

— **Танковий вечір** для своїх членів і гостей улаштовує Т-во „Львівський Боян" в суботу 12. лютого ц. р. в год. 21. в Малій Салі Лисенка (вул. Шашкевича 5).

— **Найкраща забава** — на Сокільських Вечерницях в суботу дня 12. лютого від 9. вечір до білого ранку у великій салі при вулиці Супінського 23 (Академічний Дім).

— **Філія С. У.** влаштовує в суботу 12. лютого ц. р. год. 19. веч. **Святочні Сходини** з рефератами і рецитаціями. Домівка С. У. вул. Спостиська 46. Просимо численно явитися.

— **Процес розвитку української нації.** В пятницю 11. ц. м. проф. Вадим Щербаківський з Праги виголосить у викладовій салі Українського Наукового Інституту в Берліні відчит п. н. „Процес розвитку української нації".

— **Академічний вечір.** Дня 13. лютого ц. р. в „Українській Бесіді" відбудеться виклад проф. д-ра Володимира Залозецького п. н. Соціальні питання у творах Липинського.

— **В суботу 12. ц. м. зустріч усього „елегантного Львова",** старих, старших, молодших і цілком молодих — **на Равті Преси!** Ділимося приємною звісткою, що від якої 10 год. веч., після закінчення вистави в театральній салі „Рожнородностей", у розпорядженні Равту Преси будуть також кулюари великої салі Народнього Дому вкл. з кімнатою театрального буфету. — Добірний буфет! — 10 осіб орхестри! — Низькі ціни!

— **„Що це фільософія?"** Д-р Іван Копач виголосить у Перемишлі два дальші свої виклади, а саме: 1) в суботу — 12. лютого п. н. „Фридрих Паульсен — представник европейської фільософії коло р. 1900"; 2) в неділю 13. ц. м. п. н. „Етика і політика у світлі фільософії" — на прохання тамошньої філії „Учительської Громади" в „Українській Бесіді" в год. 17.

— **Кошицька радіостанція** передає у неділю 13. ц. м. концерт хору гр.-кат. жіночої семинарії в Ужгороді під проводом диригента Миколи Аркаса. У програмі пісні Леонтовича, Давидовського, Аркаса й ін. Початок концерту в год. 18.20. Тогож дня в год. 18.00 надає кошицька радіостанція чеські релігійні пісні на Закарпатті.

— **Виховні виклади Католицької Акції** в салі Бібліотеки Т-ва „Просвіти", Ринок 10. В суботу 12. ц. м. „Освіта й виховання позашкільної молоді" виголосить м-р В. Семківський; в неділю 13. ц. м. о. д-р Й. Маркевич, ЧСВВ говоритиме про „Виховну ролю театру кіна та преси"; у вівторок 15. ц. м. о. дир. В. Лиценяк: „Про спільне виховання хлопців і дівчат". Початок викладів в год. 17-ій. Вступ вільний.

— **Збірка на Ремісничо-Промислову Бурсу у Львові** відбудеться в неділю 13. ц. м. під церквами й українськими установами. Прохання до нашого громадянства, щоб жертвувало радо на установу, що виховує нашу фахово працюючу молодь.

— **Перед конгресом українських аплікантів.** Виділ секції аплікантів при СУА подає до відома усім членам секції такий комунікат: Перший конгрес українських аплікантів відбудеться 20. лютого ц. р. у Львові. Відкриття конгресу в год. 9.30 передпол. в „Жовтій Салі" Народнього Дому при вул. Рутовського 22. I. Від год. 9. дижурні в цій салі прийматимуть товаришів з краю. Товаришів, які домагалися зміни речинця конгресу повідомляємо, що в технічних оглядів цього не вдалося зробити і просимо прибути на конгрес. Участь у конгресі можуть взяти лише члени С. У. А. Це відноситься теж до товаришів, які внесли вже прохання у справі приняття або внесуть його ще до дня 16. лютого ц. р. та які не дістануть ще повідомлення у справі приняття до С. У. А. Взиваємо усіх товаришів, які дотепер не є членами С. У. А., щоб внесли до дня 16. ц. м. прохання у справі приняття у надзвичайні члени С. У. А. (з поданням патрона та його потвердженням). Дальші зголошення участи в конгресі просимо слати до 16. ц. м. на адресу: м-р Юрій Пачовський, Львів, вул. Підвалля 7. II. (туди теж і подання про приняття до С. У. А.). Товариші, які приїдуть до Львова один день раніше, повинні теж зголосити, щоб запевнити їм нічліг. Точну програму конгресу подамо в черговому комунікаті. Підчас перерви нарад відбудеться спільний обід учасників конгресу. З огляду на важливі справи [illegible] всіх товаришів, членів С. У. А., щоби [illegible] участь у конгресі. За Виділ секції аплікантів С.У. А. м-р Ю. Старосольський, м-р Ю. [illegible]ський, м-р Ю. Пачовський.

— **Артисти Донець і Петрусенко** — [illegible] большевицька преса пише, що дня 20. січня ц. р. артист Донець був на принятті в артиста [illegible]саганського, а артистка Петрусенко їздила 22. січня ц. р. з делегацією до Москви на першу сесію „верховного совета". [illegible] що ці артисти київської опери живуть.

— **Цькують.** Львівська група організації „Зажеве", що стоїть під проводом проф. [illegible] вислала послові Войцеховському такі телеграму: „Солідаризуємося всеціло і дякуємо за [illegible] несення справи митрополита Шептицького [illegible] цього домагаємося, щоб потягнути до [illegible] відповідальности еп. Бучка за провокацію [illegible] започаткування співу пісні „Боже Великий [illegible] Україну спаси" у Волоській церкві 14-го [illegible] 1938 р. „Зажеве" — Львів: Журавські, Кр[illegible]

— **Перед маніфестацією львівських** [illegible] У звязку з перенесенням ген. Карашевича-Токажевського, команданта VI ДОК, у Львові до [illegible] руни, появились на мурах Львова оголошення „звйонзку" легіоністів, стшельців і оборонців Львова, щоб польське громадянство [illegible] масово на Головному двірці та маніфестаційно попрощало ген. Токажевського. Крім того [illegible] встав окремий комітет під проводом [illegible] пос. Войцеховського, щоби вшанувати [illegible] ген. Токажевського, який є — як відомо — [illegible] ловою секретаріяту порозуміння польських [illegible] спільних організацій. Комітет звернувся [illegible] міської ради з домаганням, щоб одну [illegible] названо іменем ген. Токажевського та [illegible] йому почесне громадянство.

— **Данилівна таки вбила** бл. п. Д. Степа[illegible] Як ми вже повідомляли, поліція арештувала [illegible] харку з каварні „Рома" Анастазію Данилівну [illegible] замітом убивства бл. п. Данила Степаника [illegible] тиски пальців на мармуровій плиті [illegible] таки Данилівної. Знимку відтисків [illegible] були до централі слідчої служби у Варшаві [illegible] потвердила їх тотожність. [illegible] вже служницю Циркіну випустила [illegible]

— **Львівська хроніка.** Служниця Марія [illegible] кинулася з балькону [illegible] при вул. Замарстинівській 3 [illegible] Причиною самогубства був [illegible] Поліція арештувала 42-літню [illegible] (Королеви Ядвиги 6) і 56-літню [illegible] недозволені лікарські заходи. Обі [illegible] „лікарки" відставили до вязниці. — [illegible]тін Петрас, який працює в ресторані [illegible] при вул. Листопада побив [illegible] мясаря із Судової Вишні А. [illegible]ко якимсь тупим предметом по голові [illegible] ліція мусіла побитого гостя [illegible] ної лічниці. — Марцелю Файфер [illegible] ська 9, арештували за те, що вона [illegible] свою дитину й віднесли до судових [illegible] Двом злодіям Ст. Пасічникові (Сонішна [illegible]) Григоріеві Дідикові (Клепарівська 15) [illegible]лося на останній виправі, бо поліція [illegible] їх на крадежі білля вартости 350 зл. [illegible]ду Йосифа Клюза (Коперника 19).

— **За приналежність до ОУН.** Суд [illegible] у Станиславові засудив Захара Кочуч[illegible] ча на 2 роки вязниці і втрату прав на [illegible] протидержавну діяльність, приналежність [illegible] ОУН та поширювання між шкільною молоддю [illegible] Павелчі пісень, що славлять Білася й Данилишина та обвинених мін. Перацького. Трибунал [illegible] окружного суду в Станиславові засудив [illegible] року на 4 роки вязниці за приналежність [illegible] ОУН. М. Сорока приїхав з ЧСР з [illegible] на пізнаще Василя Подгайного.

ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ

за

бл. п. **ІВАНА ГОЛЕЙКА**

емер. дир. окр. суду

у перші роковини смерти

відбудеться в неділю, дня 13. лютого ц. р. в год. 12-ій в Успенській церкві.

Дружина з дітьми.

— **Краєва хроніка.** В особовім поїзді, що задержався на двірці у Щирці, вмерла на удар серця умово недужа 35-літня Марта Мельник, яку родина везла до заведення у Кульпаркові.

— **Ніхто не хоче боронити Скверавського.** Відомого варшавського вбивника шофера, якого назвали „опирем Варшави", Владислава Скверавського, не хоче боронити ніякий адвокат, не вважаючи на заходи родини. Скверавському призначать мабуть оборонця з уряду.

— **Боротьба зі свиньми.** Великою язвою на Віленщині є свині, що пущені самопас, нищать придорожні дерева. У боротьбі з тією язвою дорогова комісія вирішила роздати дороговим службовикам чорну фарбу, що її не можна змити, якою вони значитимуть свині, що волочаться по дорогах. Так можна буде знайти власників свиней та потягнути їх до відповідальности.

— **Централя торговців опію в Польщі.** Митна сторожа зліквідувала ватагу пачкарів, які займаються доставою опію до ріжних европейських країв. На слід цієї ватаги попала віденська поліція, яка викрила в магазині віденського двірця 300 кг. опію. Посилка була означена як пшеничні отруби. Вступні допити виявили, що посилка опію надійшла в Марсей до Відня, звідкіля мали переслати її до Польщі. У Варшаві арештували одного китайця, який перед кількома днями приїхав з Парижа. Централя пачкарів опію на Польщу була в Мисьленицях. Дотепер арештували 8 осіб.

— **Поліцаї мусять бути чемні.** Головний комендант поліції ген. Кордіян-Заморський видав обіжник до всіх поліцаїв у справі їх поведінки в публичних місцях поза службою. Розпорядок підкреслює, що поліцаї повинні бути дуже чемні у прилюдних місцях. Якщо в поспіху поліцай штовхне когось на вулиці, повинен негайно перепросити прохожого. У трамваях поліцаї повинні зробити вільне місце старшим особам. На вулиці не повинні ходити під руки.

— **Боротьба зі знахорями.** Організації лікарів вислали до міністерства суспільної опіки і міністерства освіти проект новелі у справі вживання докторських титулів. Як відомо, перед 5 роками появився закон того змісту, що абсольвенти медицини дістають титул лікаря замість доктора. Титул доктора можуть осягнути лише ті лікарі, які напишуть відповідну наукову працю. Лікарі запевняють, що титул доктора медицини доконче потрібний на селі, щоб легше можна було боротись зі знахорями, яких є щораз то більше по селах.

— **50.000 людей на заслання.** Естонська преса пише, що совітський уряд виселив примусово з прикордонної смуги з Естонією 50.000 людей. Засланців вислали на Сибір і до Туркестану.

— **Турки не можуть вчитися католицької релігії.** Турецький міністр освіти видав розпорядок зі забороною вчити синів турецьких громадян католицької релігії у школах, що їх ведуть чужинці в Туреччині.

— **16.000 кільометрів по морю.** В каліфорнійській пристані Сансаліто затримався на кілька днів Гарі Кльовз, який переплив сам один човном — довжини 10 м. — 16.000 кільометрів. По дорозі відважний моряк спинився на островах Самоа, на Гавайських островах і на архипелагу Кука.

— **Жиди в Німеччині.** В Берліні появився новий розпорядок, що торкається приїзду жидів до німецьких живців та кліматичних стацій. Жиди можуть зупинятися тільки в жидівських гостинницях, де жіноча арійська прислуга старша від 30 літ. Користуватися джерелами та лікувальними заведеннями можуть жиди тільки між 1-ою і 3-ою годиною дня, тобто в обідовій порі. Крім того заборонили жидам входити, ба навіть бути близько від читальняних саль та заведень для сонішних та воздушних купілів.

— **Вмер грецький князь Микола.** У вівторок рано вмер в Атенах кн. Микола, батько княгині Кенту, тобто дружини англійського князя Кенту Юрія і дядько теперішнього грецького короля Юрія II. Був він — народився в 1872 р. — сином грецького короля Юрія I. і братом короля Константина I. Був жонатий з Оленою, дочкою російського великого князя Володимира. Мав три дочки, з яких одна замiжна за кн. Павлом, теперішнім регентом Югославії, друга за князем Кенту.

— **Кириленко в неласці.** На засіданні Союзу совітських письменників України гостро заатакували українського письменника Кириленка. Як це видно зі статті у „Літературній Газеті", то офіціяльна критика признає, що твори Кириленка не тільки слабі під мистецьким оглядом, але й шкідливі політично.

— **„Вороги народу" на кожному місці.** Навіть у державному видавництві афішів у Москві викрили „ворогів народу". „Правда" пише, що та установа (Ізогіз) засмічена ворожими елементами і панує в ній злочинний брак політичної відповідальности. Ізогіз пропагував у плякатах фашизм, бо плякати посвячені фашизмові були мистецькі, а плякати посвячені червоній армії були виконані нехлюйно на лихому папері. Був такий випадок, що на афішах надрукували догори ногами грузинський текст, а портрет одного визначного провідника так відбили, що 33 тисячі портретів треба було викинути.

— **Німецької експедиції не пустили до Гімалаїв.** Уряд Кашміру не дав німецькій експедиції дозволу на виїзд в Гімаляї. Це пояснюють тим, що кашмірська влада дає тільки один такий дозвіл на рік, а цього року вже використала цей дозвіл американська експедиція на Каракорум. Німецька експедиція дістала натомість дозвіл від уряду Індії на переїзд через долину Какан та на заложення табору по індуському боці Гімаляїв.

— **Смерть китайцям — приятелям Японії.** У французькій концесії у Шангаю знайшли відрізану голову видавця нового китайського щоденника „Теусі Квампас". Біля голови лежала картка паперу, на якій члени невідомого у Шангаю товариства „Справедливість" погрожують смертю всім видавцям і журналістам, що працюють у китайських часописах, за прихильну настанову до Японії.

—o—

Останні вісти.

ЩО ДІЄТЬСЯ В НІМЕЧЧИНІ?

Львівська вечірня преса подає у власних телеграмах з Відня та Берліна вістки про неспокій у німецькій армії у звязку з останніми змінами, що їх перевів Гітлер на найвищих становищах. Є чутки, що у штабі Райхсвери викрили т. зв. „російську групу", на чолі якої стояв ген. Фріч, і яка змагала до того, щоб відновити договір у Рапалльо та оперти німецьку военну продукцію на російських сирівцях. Совітсько-німецький військовий союз мав запевнити Німеччині супрематію в Европі, а Совітам забезпечити запілля в часі їх розгривки з Японією.

Ці самі часописи подають чутку про те, що з Німеччини втік колишній наслідник престолу, кронпрінц Фридрих Вільгельм, що досі мав марку прихильника національ-соціялізму. Кронпрінц утік без пашпорту до Австрії, а звідти пустився в дальшу подорож до Італії.

Згідно з тими вістками, до Австрії втікло коло 20 вищих німецьких військових, між ними 5 ґенералів та кільканацять полковників. У Відні між німецькими ґенералами, що належали до найближчих співробітників Гітлера, находиться ген. Кріcс. Кількох німецьких ґенералів утікло до Швайцарії.

Є непровірені вістки про бунти ґарнізонів у місцевостях Алленштайн і Штольц (недалеко польського кордону), про розстріл 15-ти ґенералів та про арештування цілого ряду вищих старшин.

Всі вістки, які подає львівська вечірня преса зводяться до того, що це був монархістичний заговір, що кронпрінца мали проголосити цісарем Німеччини, а його ґенерали, що були за військовою співпрацею з Совітами, мали йому допомогти опанувати ситуацію.

Треба додати, що у всіх тих вістках багато суперечностей, які не дають змоги зясувати собі докладно того, що в Німеччині сталося чи що ще й тепер діється. Може вияснять це найближчі години.

✝ Посмертні згадки.

О. Евген Лукашевич, парох Красного, б. член УГА, помер 9-го ц. м. у Львові в 43. році життя. Перенесення тіла з дому жалоби при пл. св. Юра 5 до Архикатедральної церкви відбудеться 10. ц. м. в год. 17. Похорон на Янівський цвинтар відбудеться 11-го ц. м. в год. 11-ій. В. Й. П.!

У 30-ті роковини смерти бл. п.

Анатоля Вахнянина

композитора, основника і почесного члена Муз. Т-ва ім. М. Лисенка у Львові, 1-го Директора Вищого Муз. Інституту ім. М. Лисенка, почесного члена-основника, Голови і дириґента хору, Т-ва „Львівський Боян" відправиться в неділю 13. лютого 1938 в год. 5. попол. у церкві Преображення (вул. Краківська)

ЗАУПОКІЙНА ПАНАХИДА

на яку запрошує усе Громадянство

Муз. Т-во ім. М. Лисенка у Львові, Вищий Муз. Інститут і Т-во „Львівський Боян".

З театру.

Великий Театр: **„Пан Йовіяльський"**, комедія на 5 дій Фредра.

Ця столітня сатира на романтичну фантазію і красномовний патос має живу акцію і моглаб бавити своїми веселими ситуаціями авдиторію ще й тепер, під умовою, яка стосується до всіх давніх драматичних творів трохи перестарілих. Тип маляра та поета з романтичної доби, тип молодої панни закоханої у мріях повинні би мати в собі деякі риси давньої доби або нагадувати постаті з ґротескової фантазії. Заголовну дієву особу — Йовіяльського таки найважче відтворити, бо невідомо, чи сучасний глядач має дивитися на Йовіяльського як на звичайного трохи придуркуватого сміхуна чи симпатичного старого мастодонта. Тут не досить пригадувати собі те, що знаємо про Фредра з літератури — дієві особи мусять жити перед нашими очима, коли не маємо позіхати.

В останній виставі відновленої комедії, в якій колись збирали оплески Сольський, Гостинська і Фельдман, ми бачили вчора дві ролі несподівано добрі: Г. Шлетинського (режисера песи) в ролі шамбеляна і Тимовську в ролі шамбелянової. Завдяки цій парі вся комедія набирала справжнього гумору. Добрий артист Леліва не створив цікавого типу Йовіяльського і передавав байки дуже одноманітно. **м. р.**

—o—

З кіна.

КІНО „АПОЛЬО": „ДІВЧА З ТЕМПЕРАМЕНТОМ".

Після довгої перерви ми знову маємо приємну нагоду оглядати веселу Анні Ондру, що за той час вийшла заміж здається за славного боксера Шмелінґа і досі не покинула ні його ні екрану. Вона виглядає, як і давніше: має таке саме наївне личко лялечки, нервові, комічні рухи і вміє кумедно підморгувати. Її нова роля подібна до неодної давнішої — це роля дівчини з фантазією і темпераментом. Як власничка великої фабрики кави, вона веде енергійно інтереси свого підприємства та оборонює їх перед конкуренцією другої фірми. Трапиться так, що вона зробить знайомство із своїм конкурентом, симпатичним, не менше енергійним молодцем, не знаючи, хто він. Молода власничка грає подвійну ролю бідної сільської дівчини і темпераментної мексиканки. Комедія повна безжурного гумору в німецькій мові, з гарними сценами краєвидів.

—o—

Спорт.

КОМУНІКАТ СОКІЛЬСЬКОЇ СПОРТ. СЕКЦІЇ

Повідомляємо всі сокільські гнізда, що можуть висилати змагунів до крайових лещетарських змагань що їх уладжує К. Л. К. у Славську в днях 12—15. II. в конкуренціях: плоский біг мужчин на 18 км., жінок на 6 км., скоки, зіздовий біг і слалом. Зголошуватись на адресу: Інж. О. Клюфас, Львів, Потоцького 58 а.

Сок. Спорт. Секція.

УКРАЇНА — ЧОРНІ.

Гаківковий, товариський метч обох дружин відбудеться у пятницю 11. ц. м. в год. 7.30 вечором, на леднищі Погоні, при вул. Шимоновичів. Цей метч двох найкращих гаківкових дружин, мистця і віцемистця повинен зібрати чимале число глядачів.

БОКСЕРСЬКІ МИСТЕЦТВА ЮНІОРІВ У ЛЬВОВІ.

В суботу 12. ц. м. почнаються у Львові (у Спортовій Галі) боксерські мистецтва юніорів. Україна зголосила таких змагунів: Тюльо, Кіт, Гаїв, Ощудлак, Шевкович, Лейбюк, Левкович, Помірко.

Початок змагань у суботу в год. 7. вечором, в неділю в год. 5. попол.

Найкраща подяка Рідній Школі за святочні бажання приходять чеком Рідної Школи.

Жіноча сторінка.

Замало пишемо.

Маємо цього року дві жінки відзначені літературними нагородами. І попередні роки також мали своїх лавреаток. Маємо вже віддавна визначних жінок письменниць, імена яких стоять поруч найвизначніших імен наших письменників, як Марко Вовчок і Леся Українка. Маємо вже час і кілька самостійних жіночих періодичних видань, де бачимо багато жіночих підписів. Отже здавалось би, що такий наголовок „замало пишемо“ є щонайменше дивний.

Та на жаль, той наголовок знайде своє виправдання, коли приглянемось не святам нашого життя, якими є поява якогось літературного твору наших письменниць, що навіть час від часу і нагородами визначаються, а сірій щоденщині. Скільки ми маємо тем до обговорення серед нашого життя, як багато ми говоримо коли припадково зійдемось у своєму товаристві. Скільки нераз навіть і дуже гострі дебати виникають на ріжні теми, близькі нашим жіночим інтересам. А чи багато зустрічаємо відгуків тих розмов у нашій чи то жіночій, чи то у щоденній пресі?

Коли переглянемо нашу жіночу пресу, чи хоч би й такі сторінки-додатки, як наша „Жіноча Сторінка“, то побачимо, що дуже часто повторюються ті самі імена і то на сторінках кількох часописів одночасно. А скільки то є мужчин явно чи навіть і тайно (прихованих під ріжними жіночими псевдонімами) знаємо ми на сторінках тої чисто феміністичної преси. І треба сказати, що ті мужчини-письменники говорять, чи властиво пишуть на такі теми, які сміло моглиб порушувати і жінки і які власне дуже часто ведуть між собою дискусії. Чомуж не мають наші жінки сміливости на те, про що вони говорять і що їх бере за живе та викликає румянці на лиця в часі гарячої дискусії, порушувати на сторінках чи то своєї чисто жіночої преси чи на сторінках преси „мішаної“, коли ті жінки не є може стовідсотковими феміністками? — „Писати не вмію“ чуєте часом у відповідь на таке питання. Ні, це не вірно, бо коли вже наші жінки беруться писати, то дають вони докази, що володіють пером. — „Хай пишуть інші!“ — чуєте від другої. А чому-ж мають писати ті „інші“, а не та, що часом має дуже здорові і цікаві думки? — „Не маю часу“ — чуєте ще з третіх уст. А час безцільно марнується на багато дрібничок, які можна булоб без шкоди відсунути на бік, щоб втримати бодай пів години перо замість, скажім, голку при вишиванню чи гачка при якійсь окрасі.

Ні, мабуть тут інша причина. Подекуди може трохи лінивство, а частіше страх перед своїм пером, найголовніше страх перед критикою, — страх перед тим „що скажуть?“

А жаль! Ми живемо в такій добі, коли наш нарід гарячково бореться за своє буття. І саме в цей час треба якнайбільшого нашого загального напруження, якнайбільшого обміну думок, шукання нових і певних шляхів. І ось тут кожне слово, кожний вияв думки може бути надзвичайно цінний. Жінка наша творить і мусить творити поруч із мужчиною долю свого народу, на ній-же лежить ще й такий відповідальний тягар як виховання молоді. Чомуж саме вона, що має від природи ще стільки здорової інтуїції, не висловлює своїх думок, своїх почувань не на якісь там високо-політичні або ідеольоґічні теми, а про звичайні буденні дрібнички, з яких складається наше життя і які треба старанно і докладно обговорювати, бо вони, а не оті високолетні і премудро обговорені теми мають вплив на наше щоденне життя, на наш суспільний уклад. Дехто іронізує над тими темами, але вони таки потрібні, доказом чого можуть бути досить часті полеміки на саме ось такі „дрібні“ теми, коли їх хтось випадково порушить.

Доводиться мені досить часто бувати на нашій провінції і зустрічатись із нашим жіноцтвом. Скільки цікавого і в якій гарній формі доводиться нераз почути про місцеве життя, місцеві обставини! В якім кориснім світлі нераз виявляють себе оті наші приховані жіночі сили. Але попробуйте їх попохати, щоб вони про те все написали! Скільки то ріжних застережень, відмов і непотрібної скромности! Просто школа, що наші справді інтеліґентні жінки так мало себе виявляють і серед ширшого загалу складається зовсім неправдива уява про наше жіноцтво, особливо про те жіноцтво з провінції.

Ось чому я дала такий наголовок своїй статті. Писати треба, писати про щоденні звичайні речі, бо це багато допоможе нам у нашому суспільному житті. А коли якась редакція і відкине часом написане, бо або вже на ту тему було багато говорено, або невідповідний для тої редакції підхід у тій статті, або часом може й слаба вона буде формою, то не треба тим зражуватись. Форма виробиться зчасом, порушена тема іншим разом може бути саме вдала, або може знайти для себе місце в іншій редакції.

Одне мусимо памятати, що нам потрібно постійного і живого обміну думок, бо ми повинні знати життя нашого громадянства у ріжних його закутинах і проявах, ми повинні стежити і кермувати народнім життям, а для того треба його знати й обговорювати. А нам жінкам слід памятати, що велика частина тих буднів і щоденних турбот спаде з наших плечей, коли частіше чутимемо якісь думки про ті будні і турботи, та треба нам ще найбільше памятати і про те, що ми виховуємо нові покоління, а тут кожна з нас потребує вказівок, проводу і досвіду та підтримки, а це все найлегше дамо таки ми самі одна одній.

Преса, чи періодична чи щоденна може зробити нам великі прислуги, але лише тоді, коли ми вмітимемо її використовувати, тобто і вмітимемо її читати і вмітимемо висловлювати на її сторінках свої думки.

Х. К.

Українські жінки — фабрикантами.

Відрадним явищем наших днів є те, що не тільки мужчини, але і наші жінки творять самостійні варстати праці та дають заробіток українським робітникам. Працьовитість та життєва упертість, витривалість та послідовність жінок дають прекрасні висліди у тяжкій боротьбі за кусок хліба. Йдучи вперед до кращого майбутнього, вони не повинні зражуватися тимчасовими перешкодами чи невдачами. Між українками, які йдуть за цим гаслом, маємо вже 5 власничок фабрик, а саме: фабрику пасти до черевиків „Елеґант“ О. Левицької, фабрику цукорків та чоколяд „Фортуна Нова“ п. Авдикович-Глинської, фабрику содової води „Здоровля“ п. О. Гіцикової, фабрику будинів та ґалярєток „Арова“ п-і Рожанковської, фабрику оцту „Винниця“ п-і А. Чижович. З винятком одної фабрики, яка є під проводом мужчин, всі інші в руках жінок. Майже у всіх фабриках доводилося мені побувати і скрізь я бачила цю невтомну працю жінок. Ми повинні би ділом підтримати наші посестри і по крамницях домагатися виробів даних фабрик. Розвиток наших фабрик залежить від нас сірих буденних жінок більше, ніж ми собі це усвідомляємо.

Стільки естетично, високомистецьки влаштованих крамниць „Фортуни“! Яке прекрасне опакування товару. Літком морозиво „Фортуни“ продають на вулицях. Коли маємо спрагу можемо пити содову воду „Здоровля“. Скоро та дешево споряджимо закомийку з будинів чи ґалярєток „Арова“. Обув чистимо пастою Елеґант! Оцет „Винниця“ купуємо самозрозуміло бо він першої якости!

Наші фабрики борються з тандитою і відомі своєю солідністю.

М. Нижанківська.

У 30-ті роковини смерти Анатоля і у 19-ті роковини смерти Йосифи з Ваньковичів

ВАХНЯНИНІВ

відправлять заупокійну Службу Божу з Панахидою у церкві св. Духа (Коперника 36) 13. лютого 1938 в год. 11.30. Своякиів і знайомих запрошують

Діти.

З нашої хроніки.

З КЛЮБОВОГО ЖИТТЯ.

В понеділок 7. ц. м. обговорила у клюбі „Нової Хати“ і „Труду“ п. **Еля Олесницька** весняну моду 1938. Референтка виправдувалася, що в самому вирі карнавалу вже пригадує про весняну моду слухачкам. Та мода нетерпелива й не знає стриму. Вона підготовляє весняні моделі, вже визначує лінію для нової сильветки. Назагал великих змін нема. Головні прикмети сильветки в 1938 р. це поширені рамена (навіть при легких сукнях), коротша спідничка та яскраві виразні кольори. Побічні прикмети, що всеж таки грають дуже важну ролю це морщення й закладки, що прикрашують суконку. Багато буде також расовання (пліс), що надає сильветці молодечого вигляду. Взагалі все йде в дусі молодечости. Все повинно бути коротке, струнке, хвацьке. Тимто комплети й надальше дуже модні, але жакетики їх значно коротші, іноді перетворюються в болерка. Комплети ці доповнені часто камізольками в яскравих кольорах, що їх оживляють.

Зникла майже зовсім сукня-гарсонка. Вона набрала такої популярности, що вже збуденніла. Одначе цей фасон має багато можливостей перерібки й референтка демонструвала їх на моделях із журналю. Так само радила, як переробляти сукні-комплети. Передовсім треба скоротити жакет і поширити рамена. Новинкою будуть передики й вставки при сукнях. Взагалі вирів уже не є такий черцево строгий, так що при шиї дозволено взагалі якась відміна. Рукави назагал коротші. Для підкреслення рамен модні також раглани, але такі, що їх поширюють.

Присутні ставили ще ріжні питання щодо перерібок і модернізацій. Референтка давала влучні й фахові відповіді, так що багато пань з відчиту скористало.

Практичні поради.

Масло. Ніхто не повірив би, що масло в косметиці може бути придатне. Особливо добре масло є для тих, кому доводиться робити собі докладний макіяж чи то в щоденному житті чи часом для аматорських вистав. Тут масло при стиранню макіяжу далеко ліпшу нам зробить прислугу, ніж ріжні вазеліни та креми. В такому випадку треба обличчя докладно натерти маслом потім стерти масло тоненькою бібулою. На обличчі не лишиться ані сліду по барвах. Щоб масло було приємніше до вжитку можна додати до нього кілька крапель якоїсь перфуми чи запашного олійку, або вже після масла обтерти обличчя ваткою змоченою в рожевій чи іншій водичці. Добре натирати обличчя маслом і тоді коли нам довелось бути довший час на вітрі.

Цитрина взагалі робить нам великі послуги у ріжних випадках. Коли доводиться нам пильнувати кухні і від того звичайно дуже псуються руки, зробимо собі дома таку мішанину з вівсяної муки і цитринового соку, щоб вона легко розтиралась на шкірі. По хвилині змиємо цю масу теплою водою й милом. Руки будуть як оксамитові. Декому пітніють ноги, а особливо часто це буває у дітей підлітків. Добре тоді ноги купати у воді з цитриновою кислиною, або й з оцтом

✝

ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ
за
бл. п. ІВАНА ГОЛЕЙКА
емер. дир. окр. суду
у перші роковини смерти
відбудеться в неділю, дня 13. лютого ц. р. в год. 12-ій в Успенській церкві.
Дружина з дітьми.

— **Краєва хроніка.** В особовім поїзді, що затримався на двірці у Щирці, вмерла на удар серця умово недужа 35-літня Марта Мельник, яку родина везла до заведення у Кульпаркові.

— **Ніхто не хоче боронити Скверавського.** Відомого варшавського вбивника шофера, якого назвали „опирем Варшави", Владислава Скверавського, не хоче боронити ніякий адвокат, не вважаючи на заходи родини. Скверавському призначать мабуть оборонця з уряду.

— **Боротьба зі свиньми.** Великою язвою на Виленщині є свині, що пущені самопас, нищать придорожні дерева. У боротьбі з тією язвою дорогова комісія вирішила роздати дороговим службовикам чорну фарбу, що її не можна змити, якою вони значитимуть свині, що волочаться по дорогах. Так можна буде найти власників свиней та потягнути їх до відповідальности.

— **Централя торговців опію в Польщі.** Митна сторожа зліквідувала ватагу пачкарів, які займаються доставою опію до ріжних европейських країв. На слід цієї ватаги попала віденська поліція, яка викрила в магазині віденського двірця 300 кґ. опію. Посилка була означена як пшеничні отруби. Вступні допити виявили, що посилка опію надійшла з Марсей до Відня, звідкіля мали переслати її до Польщі. У Варшаві арештували одного китайця, який перед кількома днями приїхав з Парижа. Централя пачкарів опію на Польщу була в Мисьленіцях. Дотепер арештували 8 осіб.

— **Поліцаї мусять бути чемні.** Головний комендант поліції ґен. Кордіян-Заморський видав обіжник до всіх поліцаїв у справі їх поведінки в публичних місцях поза службою. Розпорядок підкреслює, що поліцаї повинні бути дуже чемні у прилюдних місцях. Якщо в поспіху поліцай штовхне когось на вулиці, повинен негайно перепросити прохожого. У трамваях поліцаї повинні зробити вільне місце старшим особам. На вулиці не повинні ходити під руки.

— **Боротьба зі знахорями.** Організації лікарів вислали до міністерства суспільної опіки і міністерства освіти проект новелі у справі вживання докторських титулів. Як відомо, перед 5 роками появився закон того змісту, що абсольвенти медицини дістають титул лікаря замість доктора. Титул доктора можуть осягнути лише ті лікарі, які напишуть відповідну наукову працю. Лікарі запевняють, що титул доктора медицини доконче потрібний на селі, щоб лекше можна було боротись зі знахорями, яких є щораз то більше по селах.

— **50.000 людей на засланни.** Естонська преса пише, що совітський уряд виселив примусово з прикордонної смуги з Естонією 50.000 людей. Засланців вислали на Сибір і до Туркестану.

— **Турки не можуть вчитися католицької релігії.** Турецький міністр освіти видав розпорядок зі забороною вчити синів турецьких громадян католицької релігії у школах, що їх ведуть чужинці в Туреччині.

— **16.000 кільометрів по морю.** В каліфорнійській пристані Сансаліто затримався на кілька тижнів Гарі Кльовз, який переплив сам один човном — довжини 10 м. — 16.000 кільометрів. По дорозі відважний моряк спинився на островах Самоа, на Гавайських островах і на архипелагу Кука.

— **Жиди в Німеччині.** В Берліні появився новий розпорядок, що торкається приїзду жидів до німецьких живців та кліматичних стацій. Жиди можуть зупинятися тільки в жидівських гостинницях, де жіноча арійська прислуга старша від 30 літ. Користуватися джерелами та лікувальними заведеннями можуть жиди тільки між 1-ою і 3-ою годиною дня, тобто в обідовій порі. Крім того заборонили жидам входити, ба навіть підходити близько від читальняних саль та заведень для сонішних та воздушних купелів.

— **Вмер грецький князь Микола.** У вівторок рано вмер в Атенах кн. Микола, батько княгині Марини, тобто дружини англійського князя Кенту Юрія і дядько теперішнього грецького короля Юрія II. Був він — народився в 1872 р. — сином грецького короля Юрія I. і братом короля Константина I. Був жонатий з Оленою, дочкою російського великого князя Володимира. Мав три дочки, з яких одна замїжна за кн. Павлом, теперішнім реґентом Югославії, друга за князем Кенту.

— **Кириленко в неласці.** На засіданні Союзу совітських письменників України гостро заатакували українського письменника Кириленка. Як це видно зі статті у „Літературній Газеті", то офіціяльна критика признає, що твори Кириленка не тільки слабі під мистецьким оглядом, але й шкідливі політично.

— **„Вороги народу" на кожному місці.** Навіть у державному видавництві афішів у Москві викрили „ворогів народу". „Правда" пише, що та установа (Ізогіз) засмічена ворожими елементами і панує в ній злочинний брак політичної відповідальности. Ізогіз пропагував у плякатах фашизм, бо плякати посвячені фашизмові були мистецькі, а плякати посвячені червоній армії були виконані нехлюйно на лихому папері. Був такий випадок, що на афішах надрукували догори ногами грузинський текст, а портрет одного визначного провідника так відбили, що 33 тисячі портретів треба було викинути.

— **Німецької експедиції не пустили до Гімалаїв.** Уряд Кашміру не дав німецькій експедиції дозволу на виїзд в Гімалаї. Це пояснюють тим, що кашмірська влада дає тільки один такий дозвіл на рік, а цього року вже використала цей дозвіл американська експедиція на Каракорум. Німецька експедиція дістала натомість дозвіл від уряду Індії на переїзд через долину Какан та на заложення табору по індійському боці Гімалаїв.

— **Смерть китайцям — приятелям Японії.** У французькій концесії у Шанґаю знайшли відрізану голову видавця нового китайського щоденника „Теуеі Квампас". Біля голови лежала четвертка паперу, на якій члени невідомого у Шанґаю товариства „Справедливість" погрожують смертю всім видавцям і журналістам, що працюють у китайських часописах, за прихильну настанову до Японії.

Останні вісти.

ЩО ДІЄТЬСЯ В НІМЕЧЧИНІ?

Львівська вечірня преса подає у власних телеграмах з Відня та Берліна вістки про неспокій у німецькій армії у звязку з останніми змінами, що їх перевів Гітлер на найвищих становищах. Є чутки, що у штабі Райхсвери викрили т. зв. „російську групу", на чолі якої стояв ґен. Фріч, і яка змагала до того, щоб відновити договір у Рапалльо та сперти німецьку воєнну продукцію на російських сирівцях. Совітсько-німецький військовий союз мав запевнити Німеччині суперматію в Европі, а Совітам забезпечити запілля в часі їх розгривки з Японією.

Ці самі часописи подають чутку про те, що з Німеччини втік колишній наслідник престолу, кронпрінц Фридрих Вільгельм, що досі мав марку прихильника націонал-соціялізму. Кронпрінц утік без пашпорту до Австрії, а звідти пустився в дальшу подорож до Італії.

Згідно з тими вістками, до Австрії втікло коло 20 вищих німецьких військових, між ними 5 ґенералів та кільканадцять полковників. У Відні між німецькими ґенералами, що належали до найближчих співробітників Гітлера, находиться ґен. Крісс. Кількох німецьких ґенералів утікло до Швайцарії.

Є непровірені вістки про бунти ґарнізонів у місцевостях Алленштайн і Штольп (недалеко польського кордону), про розстріл 16-ти ґенералів та про арештування цілого ряду вищих старшин.

Всі вістки, які подає львівська вечірня преса зводяться до того, що це був монархістичний заговір, що кронпрінца мали проголосити цісарем Німеччини, а його ґенерали, що були за військовою співпрацею з Совітами, мали йому допомогти опанувати ситуацію.

Треба додати, що у всіх тих вістках багато суперечностей, які не дають змоги зясувати собі докладно того, що в Німеччині сталося чи що ще й тепер діється. Може вияснять це найближчі години.

✝ Посмертні згадки.

О. Евген Лукашевич, парох Красного, б. член УГА, помер 9-го ц. м. у Львові в 43. році життя. Перенесення тіла з дому жалоби при пл. св. Юра 5 до Архикатедральної церкви відбудеться 10. ц. м. в год. 17. Похорон на Янівський цвинтар відбудеться 11-го ц. м. в год. 11-ій. В. Й. П.!

✝

У 30-ті роковини смерти бл. п.
Анатоля Вахнянина
композитора, основника і почесного члена Муз. Т-ва ім. М. Лисенка у Львові, 1-го Директора Вищого Муз. Інституту ім. М. Лисенка, почесного члена-основника, Голови і диригента хору, Т-ва „Львівський Боян" відправиться в неділю 13. лютого 1938 в год. 5. попол. у церкві Преображення (вул. Краківська)
ЗАУПОКІЙНА ПАНАХИДА
на яку запрошує усе Громадянство
Муз. Т-во ім. М. Лисенка у Львові, Вищий Муз. Інститут і Т-во „Львівський Боян".

З театру.

Великий Театр: **„Пан Йовіяльський"**, комедія на 5 дій Фредра.

Ця столітня сатира на романтичну фантазію і красномовний патос має живу акцію і мсила б бавити своїми веселими ситуаціями авдиторію ще й тепер, під умовою, яка стосується до всіх давніх драматичних творів трохи перестарілих. Тип маляра та поета з романтичної доби, тип молодої панни закоханої у мріях повинні би мати в собі деякі риси давної доби або нагадувати постаті з ґротескової фантазії. Заголовну дієву особу — Йовіяльського таки найважче відтворити, бо невідомо, чи сучасний глядач має дивитися на Йовіяльського як на звичайного трохи придуркуватого сміхуна чи симпатичного старого мастодонта. Тут не досить пригадувати собі те, що знаємо про Фредра з літератури — дієві особи мусять жити перед нашими очима, коли не маємо позіхати.

В останній виставі відновленої комедії, в якій колись збирали оплески Сольський, Гостинська і Фельдман, ми бачили вчора дві ролі несподівано добрі: Г. Шлетинського (режисера псеи) в ролі шамбеляна і Тимовську в ролі шамбелянової. Завдяки цій парі вся комедія набрала справжнього гумору. Добрий артист Лєліва не створив цікавого типу Йовіяльського і передавав байки дуже одноманітно. м. р.

З кіна.

КІНО „АПОЛЬО": „ДІВЧА З ТЕМПЕРАМЕНТОМ".

Після довгої перерви ми знову маємо приємну нагоду оглядати веселу Анні Ондру, що за той час вийшла заміж здається з славного боксера Шмелінґа і досі не покинула ні його ні екрану. Вона виглядає, як і давніше: має таке саме наївне личко лялечки, нервові, комічні рухи і вміє кумедно підморгувати. Її нова роля подібна до неодної давнішої — це роля дівчини з фантазією і темпераментом. Як власничка великої фабрики кави, вона веде енергійно інтереси свого підприємства та обороняє їх перед конкуренцією другої фірми. Трапиться так, що вона зробить знайомство із своїм конкурентом, симпатичним, не менше енергійним молодцем, не знаючи, хто він. Мовляв власничка грає подвійну ролю бідної сільської дівчини і темпераментної мексиканки. Комедія повна безжурного гумору в німецькій мові, з гарними сценами краєвидів.

Спорт.

КОМУНІКАТ СОКІЛЬСЬКОЇ СПОРТ. СЕКЦІЇ

Повідомляємо всі сокільські гнізда, що можуть висилати змагунів до краєвих лещетарських змагань, що їх улаштовує К. Л. К. у Славську в днях 12—15. II. в конкуренціях: плоский біг мужчин на 16 км., жінок на 6 км., скоки, зїздовий біг і слальом. Зголошуватись на адресу: Інж. О. Клюфас, Львів, Потоцького 58 а.

Сок. Спорт. Секція.

УКРАЇНА — ЧОРНІ.

Гаківковий, товариський метч обох дружин відбудеться у пятницю 11. п. м. в год. 7.30 вечором, на леднищі Погоні, при вул. Шимоновичів. Цей метч двох найкращих гаківкових дружин, мистця і віцемистця повинен зібрати чимале число глядачів.

БОКСЕРСЬКІ МИСТЕЦТВА ЮНІОРІВ У ЛЬВОВІ.

В суботу 12. п. м. починаються у Львові (у Спортовій Галі) боксерські мистецтва юніорів. Україна зголосила таких змагунів: Тіщьо, Кіт, Гаїк, Ощудлик, Шехович, Лейбюк, Левкович, Повірко.

Початок змагань у суботу в год. 7. вечором, в неділю в год. 5. попол.

Найкраща подяка Рідній Школі за святочні бажання приходить чеком Рідної Школи.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Великий Театр:

Пятниця 11. II. год. 7.30 „Староовітська ...“ Для молоді ... .

Субота 12. II. год. 7.30 „Кармен“ оп.

Театр Ріжнородностей:

Пятниця 11. II. год. 7.30 „Дімок з карт“.

Субота 12. II. год. 7.30 „В перфумерії“.

Український Народній Театр ім. М. Садовського.

ЛЬВІВ (саля Колісею, Совинша 28).

13. II. год. 3.30 попол. „Гетьман Полуботок“. Історична пєса на 3 дії О. Березівського. Знижені ціни.

15. II. год. 8 веч. „Після Беседу“. Народна пєса з лемківського життя на 3 дії Дувовичева. У III-ій дії обряд лемківського весілля.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

ДОБРОМИЛЬ:

11. II. Довбуш.

В Добромилі їде театр до От. Самбора і Турки.

КІНА.

АПОЛЬО: „Діва з темпераментом“ (Анні Ондра).

АТЛЯНТИК: „Правдива бреза Ніни Петрівни“.

БАНДА: „Під двома прапорами“ і „Метрополітен“.

ҐРАЖИНА: „Знахар“.

ЕВРОПА: „Погорджувана“.

КАСИНО: „Роберт і Бертран або Два злодії“ (комедія).

КОПЕРНИК: „Історія одної ночі“ з Шарлем Боє.

МАРУСЕНЬКА: „Дибук“.

МЕТРО: „Сем Долгоруч“, „Опир на продаж“.

МІРАЖ: „В обороні“ з Флином і Флином“.

МУВА: „Коли цвите бузок“.

ПАКС: „У тіні свяченої сосни“.

ПАЛЯС: „Її перший баль“ (Гаррі Баур).

РАЙ: „Я зрезали“.

РІЯЛЬТО: „Їх сто, вона одна“.

СВІТ: „Пат і Паташон в раю“; „Тіні ...“.

СТИЛЬВЕВ: „Королівський вязень“ і ревю.

ТОН: „За чужі вини“, „На Диявольськім Острові“ з Вернером Бакстером.

УТІХА: „Ніч перед битвою“ і ревія.

ХИМЕРА: „Світальна пімста“.

ФОТОПЛЯСТІКОН: (вл. Марійська 5). „Того“.

ФОТОПЛЯСТІКОН „Світовід“ (Пасаж Гавсмана ч. 7): Південна Америка і Японія.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Пятниця, 11. лютого 1938.

6.15—8.00 Ранішня авдиція; 11.15 Для діте: „Соловейко“ за оп. Андерсена; 11.40 Музика з пл.; 12.03 Полуднева авдиція; 12.45 Сучасльна гутірка; 13.50 Легка музика з пл.; 14.55 Біржа; 15.00 Фрагм. з пов. Ів. Лиса „Голоси до помолоти“, Музика з пл.; 15.30 Біжучі з стін з міста та провінції; 15.30 Господарські вістки; 15.45 Над альбумом поштових марок, авд. для старших дітей; 16.00 Гутірка з хорими. Що діється в Люді; 16.15 Орх. концерт; 16.50 19.50 Актуальна гутірка; 17.00 „Світ смішкотьох, жінка мецдостьох“; 17.15 Скрип. ревітель Ліні. ... Вер у супр. форт.; 17.50 Огляд видань; 18.00 Свічений ... ; 18.10 Туристичний інформатор; 18.15 Скрипковий речітал у супр. форт.; 18.35 „Мій приятель Дівава“ файк. Г. Вальва; 18.50 Спорт. вістки; 18.55 Програма на завтра; 19.00 Театр Уяви: „Розум і глупота“ ком. К. Пежинського; 19.35 Вальси у вик. орх. мандоліністів; 20.00 Симф. концерт; у перерві коло год. 20.45 Веч. депеші, Актуальна гутірка; 22.50 Останні вістки; 23.00 Танкова музика з пл.

Субота, 12. лютого 1938.

6.15—8.00 Ранішня авдиція; 11.15 Для дітей: Співаймо пісеньки; 11.40 Музика з пл.; Форт. мініатури; 12.03 Полуднева авдиція; 12.45 Концерт бажань із пл.; 15.20 Радіотехнічні актуалії; 15.30 Господарські вістки; 15.45 Театр Уяви для дітей: „Дві години на житі“; 16.15 Легенди та казки у вик. оркестри; 16.50 19.35 19.50 Актуальна гутірка; 17.00 „У гродненській конторі Тишенгава“; 17.15 Концерт солістів: тенор, віол., скрипка, форт.; 17.50 Наша програма; 18.00 18.50 Спорт; 18.10 Камеральні мініатури; 18.55 Програма на завтра; 19.00 „Попелюшка“ муз. авд. для дітей, Шопен перекований на ...; 20.00 Концерт нар. музики, співи; 20.45 Веч. депеші; 21.00 24.15 Трансм. з театру „Ля Скаля“ у Мілані „Фігарове весілля“ оп. Моцарта; у перервах: Рецитація прози, Актуальна гутірка, Останні вістки.

Неділя, 13. лютого 1938.

8.00 Сигнал часу; 8.15 Для села: Хл. газетка. Музика з пл., Над чим будемо радити; 8.30 Без меліорації нема раціональної хл. господарки; 8.50 „Вовна — основа весн. управи“; 10.30 Леонкавальо: „Паяци“, оп. з пл.; 12.03 Симф. поранок, орх., форт.; 13.00 Фрагмент із звіду ходачкової шляхти в Перемишлі; 13.10 „Час утікає“ Бол. Пруса; 13.20 Орх., баритон; 14.45 Для села: Огляд ринків рільних продуктів, Музика з пл., Море забезпечує добробут, Книжки, що їх хлібороб повинен знати; 15.40 Для дітей: „Сповнені мрії“ Б. Герца; 16.05 Музика з пл., Італійські пісні та пісеньки у вик. М. Фіоренца сопр. і Володислава Кецури тенор, у супр. форт.; 16.45 Авдиція та життя; 17.00 Підвечірок при мікрофоні: орх., спів; у перерві коло год. 17.55 Хвилина біора студій; 19.00 Театр Уяви: „Людина на кораблі“; 19.25 З нашої читальні; 20.00 Розр. концерт: Льон Шорт п'єсами, два форт., гармонійна; 20.35 Спорт; 20.40 Політ. огляд; 20.50 Веч. депеші; 21.00 Фрагм. із боксерського метчу Польща-Німеччина; 21.15 „Було собі свинки три... морські“ — Віленська Вавуля; 22.00 Оповідання про Бетовена: Година полудня; 22.50 Ост. вістки; 23.00 Танк. музика з пл.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Пятниця, 11. лютого 1938.

БЕРЛІН 15.00 Орх., солісти, акордеон, гітара, 21.00 22.30 Танк. та розр. музика; БІЛГОРОД 21.00 Нар. пісні; БЕРОМІНСТЕР 20.05 21.00 22.00 „Турандот“ оп. Пучіні; БУДАПЕШТ 13.30 22.25 Циг. музика, 17.25 18.00 Галевий концерт, 20.00 21.00 Італ. музика; ВІДЕНЬ 15.15 А. Гевт сопран, 17.35 Форт., 18.30 Валлійські пісні й танки, 19.25 20.00 21.00 Симф. концерт; ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 15.15 Дитячі пісні, 18.00 Форт., 21.00 „Зувільнена тайна“ муз. інтермецо Вольф-Феррарі, 22.30 Еспанська рапсодія на віол. і форт. Лібаба; КОШИЦІ 14.00 18.45 Вісти, 18.00 І. Новак „Тестамент“ пєса у ... діялекті; МІЛЯНО 16.00 Форт., 21.00 22.00 Китиця мельодій; ПРАГА 14.00 Солісти, 16.50 Квартет д-моль Гайдна, 19.15 Сальон. музика, 21.20 Орх.; РАДІО ПАРІ 18.00 Камер. музика, 19.35 Для жінок, 21.15 Пісні, 21.30 22.00 23.00 Театр Уяви: „Любки“ ком. Доние; РИМ 19.30 Розр. музика, 21.00 22.00 Симф. концерт; ФРАНКФУРТ 20.00 21.00 22.00 „Голяндець-скиталець“ оп. Вагнера.

Субота, 12. лютого 1938.

БЕРЛІН 15.00 Балади у вик. хору; 21.00 Концерт військ. орх., 22.30 Легка і танк. музика; БІЛГОРОД 20.00 Нар. пісні; БУДАПЕШТ 12.00 Солісти, 17.20 18.00 Циг. музика, 20.00 21.00 „Наречена з Гамбурга“ оп. Вінце; ВІДЕНЬ 11.30 Тирольські мельодії, 19.10 Із муз. минувшини Відня, концерт симф. орх., 20.00 21.00 Весела авдиція, 22.55 Розр. музика, квартет, Л. Іванович сопран; ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 18.00 Камер. музика; КОШИЦІ 14.00 18.50 Вістки, 19.00 Е. Микита „Горе життя“ оповідання; МІЛЯНО 18.30 20.20 Розр. музика, 22.15 Сериада; ПРАГА 17.30 18.00 „Хорий з уроєння“ ком. Мольєра (в німецькій мові), 22.30 Джез; РАДІО ПАРІ 21.15 Пісні, 21.30 22.00 Театр Уяви, 23.05 Симф. музика; РИМ 16.00 Симф. концерт, 19.30 Розр. музика, 21.00 22.00 23.00 24.00 „Фігарове весілля“ оп. Моцарта (з міланської Ля Скаля).

Неділя, 13. лютого 1938.

БЕРЛІН 16.00 Веселе пополудне, 18.00 Італ. музика; 19.35 Шляхетська форт. класична і романтична музика, 20.00 21.00 З опер і оперетов; БУДАПЕШТ 12.30 Оп. орх., 15.45 Форт., 20.00 Циг. музика; ВІДЕНЬ 11.45 12.00 Вагнерівський концерт, 15.40 Квартет, 19.35 20.00 Арії та пісні, А. Алфані мецосопр., 20.10 21.00 Життя не танок, орх., хор, сол.; ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 14.30 Фр. пісні XVI. ст. і бургундські пісні; КОШИЦІ 18.00 Чеські рел. пісні на Закарпатті, Про взаємини словаків із русинами, Концерт хору дів. учит. семинарії в Ужгороді (Котко, Леонтович, Давидовський, Архис); КЕЛЬН 19.30 20.00 21.00 „Симоне Бокканегра“ оп. Верді; МІЛЯНО 17.00 18.00 Веселі мельодії, 21.00 22.00 Муз. комедії; ПРАГА 9.00 Рел. музика, 10.15 Сальон. квартет, 11.30 Форт. квінтет а-моль Новака, 15.00 „При колосках“ ком. оп. Влодека, „Кавалерія Рустікана“ оп. Масканьї, 17.35 18.00 „Князь і муляр“ оп. Ельшлегеля; РАДІО ПАРІ 18.00 19.00 Коміч. опери XIX ст., 20.30 На селі, пісні, 21.15 Пісні; РАДІО РОМАНІЯ 20.20 21.00 22.00 „Троянда Стамбулу“ оп. Л. Фаля, РИМ 17.00 18.00 Симф. концерт, 21.00 Розривкова музика та пісеньки; СОФІЯ 19.00 20.00 21.00 „Корабель-марево“ оп. Вагнера; ФЛЬОРЕНЦІЯ 15.00 18.00 „Садко“ оп. Римського-Корсакова.

БІРЖА.

Львів 10 лютого 1938

Гроші.

Купно-продажа: Бельги бельг. 89.8 — 88.55, Доляри американські 5.27.00, 5.24.50 Доляри канад. 5.26.50—5.21.00, Фльорени гол. 293.74—294.00, Франки фр. 17.37 — 17.07, Франки швайцарські 122.75—121.95. Фунти англ. 26.51—26.35, Гульдени данц. 100.25—99.75, Корони ч. 17.60—16.90 Кор. дан. 118.30—117.35 Кор. норв. 133.28—132.30, Корони шв. 136.69—135.70, Ліри італ. 21.60—20.70, Марки фінлянд. 11.72 —11.25, Марки нім. 107.00 — 101.00 Шилінги австр. 99.80—98.80, Тель Авів 26.20 —25.93, Марки нім. срібні 118.00 — 113.00

Акції.

4 і пів проц. внутр. 65.00, 64.75, 3 інв 1 ем. 79.75 серія неност. 3 пов. інв. 2 ем 80.50, серія неност. 5. конверс. 68.00 прем дол. 42.00, 4 консол 66.25

Папери.

Банк Польський 115.50 Цукор 36.25, Вугіль 31.75, 32.00, Лільпоп 63.25, Моджеїв 15.00, Островець 35.75, Стараховичі 38.25, 38.00, 38.75, Габербуш 48.50.

Тенденція вдержана.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“

Львів, 10. лютого 1938 р.

1 кг. масла десер. бльок. без оп. 3.35 зол.
1 кг. масла бочков. вкл. з опак. 3.10 зол.
молоко . . . 17—18 сот.
(яйця копа) . . . 4.00 зол.

Тенденція на масло й молоко вдержана, на яйця зниженa

Подяка.

Прибиті тяжким горем після смерти Найдорожчого Мужа і Батька бл. п. ВОЛОДИМИРА КОРОЛЯ, складаємо щиру подяку Всч. Духовенству: о. П. Хомицькові, о. Я. Харині, о. І. Назарові, о. Я. Сеньківському, о. Р. Лукашеві за безкорисне віддання останньої прислуги Покійникові. Дякуємо також хорові під пров. ВП. Сидоряка, Марійському Т-ву Пань Вп. Гал Неділя і всім, що взяли участь у похоронах та висловили нам співчуття.

Родина.

ОПОВІСТКИ.

Жертви зложені в Адміністрації „Діла“. На **Рідну Школу** Н. Н. зол. 10. Жертводавці зі Станиславова на **Політ. вязнів** зол. 40, на **Інвалідів** зол. 40.

XI. Загальні Збори Союзу українських власників реальностей у Львові відбудуться в неділю, 20. лютого 1938 р. в год. 11.-ій рано в домівці Товариства в Ринку ч. 10. II. п. Порядок нарад: 1) Відкриття зборів. 2) Відчитання протоколу з попередніх Загальних Зборів. 3) Звіт секретаря. 4) Звіт скарбника. 5) Звіт провірної Комісії. 6) Вибір голови, членів Виділу, їх заступників, мирового суду і контрольної комісії. 7) Ухвалення висоти членських вкладок. 8) Реферат в справах податкових. 9) Внески і запити. — На випадок браку комплєту передбаченого статутом Загальні Збори відбудуться того самого дня в годині 12. й з тим самим порядком нарад. — За Виділ: **Юліян Русин,** голова. **І. Олексин,** секретар.

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО“.

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти.

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень	зол. 0.35
1 мм. одношпальтовий в тексті і повідомлення	зол. 0.60
1 мм. одношпальтовий на першій сторінці	зол. 0.80

Дрібні оголошення від слова:

матримоніяльні і приват. кореспонденція по	зол. 0.15
купно, продаж, винайм і т. п.	зол. 0.10
шукаючі праці	зол. 0.05

слово товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1	зол. ...
Остання сторінка 1/2	зол. ...
Остання сторінка 1/4	зол. ...
Остання сторінка 1/8	зол. ...

За редакцію відповідає Олександер Костик Видає Видавнича Спілка „Діло“ З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів Ринок 10